

**Põllumajanduse Registrate
ja Informatsiooni Ämet**

ESTONIAN AGRICULTURAL REGISTERS AND INFORMATION BOARD

PRIA AASTARAAMAT 2007

Koostajad: Analüüsisiosakond
Teabeosakond

TARTU 2008

Sisukord

PRIA ja tema inimesed 2007 (<i>Helle Saaremägi</i>)	4
Toetuste-aasta 2007 ja selle tipp hetked (<i>Toomas Ojakäär</i>)	7
Turukorraldus 2007 (<i>Lily Hantson</i>)	10
PRIA e-teenused 2007. aastal. „e-PRIA – põllumehe digitaalne sõber“ (<i>Hannes Lehemets</i>)	12
OTSETOETUSED 2007	14
Loomakasvatuse täiendav otsetoetus	14
Ammlehma kasvatamise täiendav otsetoetus.....	14
Ute kasvatamise täiendav otsetoetus.....	15
Veise loomühiku alusel makstav täiendav otsetoetus.....	16
Piima tootmiskvoodi alusel makstav täiendav otsetoetus.....	17
Pindalatoetused 2007	18
Ühtne pindalatoetus (ÜPT)	19
Põllukultuuri kasvatamise täiendav otsetoetus (POL)	20
Põllumajanduskultuuri täiendav otsetoetus (PTO)	22
Energiakultuuri toetus (ENK).....	23
Otsetoetuste määramine ja maksmine.....	24
KOOLIPIMATOETUS	25
RIIKLIKU ARENGUKAVA INVESTEERINGUTOETUSED	26
Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfond.....	26
Meede 3.1: Investeeringud põllumajandustootmisel.....	27
Meede 3.2: Põllumajandustoodete töötlemise ja turustamise parandamise investee- ringutoetus	28
Meede 3.3: Majandustegevuse mitmekesistamine maapiirkonnas	28
Meede 3.4: Integreeritud maaparandus.....	29
Meede 3.5: Külade taastamine ja arendamine	29
Meede 3.6: Kohaliku initsiatiivi arendamine – LEADER-tüüpi meede	30
Meede 3.7: Metsamajandus	311
Meede 3.8: Nõuande- ja teabeleviteenuste toetamine.....	32
Kalanduse Arendusrahastu (KAR) 2007. aastal	34
Meede 3.9 Kalalaevastiku püügivõimsuse reguleerimine	35
Meede 3.10 Kalalaevastiku moderniseerimine ja uuendamine.....	35
Meede 3.11 Kalanduse käitlemisketi investee- ringutoetuse meetmed.....	355
Meede 3.12 Muud kalandusega seotud meetmed	36
RIIKLIKUD TOETUSED	366
Põllumajandusloomade aretustoetus.....	366
Põllumajandustootja asendamise toetus.....	42
Praktikatoetus.....	422
Turuarendustoetus.....	477
KALANDUSE RIIKLIKUD TOETUSED	50
Kalandustoodete tootja või töötaja praktikatoetus.....	50
Kalandustoodete tootja või töötaja koolitustoetus	51
Kalandustoodete tootjate ühenduse tegevuse alustamise toetus	52
Sotsiaalmajanduslik toetus.....	522
Utiliseerimistoetus	533
MAAELU ARENGUKAVA 2004-2006.....	55
Ebasoodsamate piirkondade toetus	55
Põllumajanduslik keskkonnatoetus.....	56
Keskkonnasõbraliku tootmise toetus	566

Mahetootmise toetus	577
Ohustatud tõugu looma kasvatamise toetus	58
Kiviaia rajamise, taastamise ja hooldamise toetus.....	61
Põllumajandusmaa metsastamise toetus	622
Metsakultuuri hooldamise toetus	622
Metsakultuuri täiendamise toetus	633
Metsakultuuri rajamise toetus	64
Elatustalude kohanemise toetus	64
Keskkonnavalaste kitsendustega piirkondade toetus (Natura toetus).....	655
Sõnnikuhoidlale esitatavate veekaitsenõuetega vastavusse viimise toetus.....	666
MAAELU ARENGUKAVA 2007-2013	68
Ebasoodsamate piirkondade toetus	68
Keskkonnavalaste kitsendustega piirkondade toetus (Natura toetus).....	688
Ohustatud tõugu looma pidamise toetus	69
Eesti tõugu hobuste pidamise toetus	69
Eesti maakarja tõugu veiste pidamise toetus	70
Eesti raskeveo tõugu hobuste pidamise toetus.....	700
Tori tõugu hobuste pidamise toetus	71
Poolloodusliku koosluse hooldamise toetus	711
LISAD – Toetused maakonniti	73
Lisa 1 EAGGF meetmete taotlemistest ja heakskiidust 2007. aastal.....	73
Lisa 2 EAGGF meetmete taotlemistest ja heakskiidust 2007. aastal	74
Lisa 3 2007. aasta EAGGF meetmete raames teostatud maksed.....	75
Lisa 4 2007. aasta EAGGF meetmete raames teostatud maksed.....	76
Lisa 5 2007. aastal vastvõetud ja heakskiidetud KAR meetmete taotlused.....	77
Lisa 6 2007. aastal välja makstud KAR meetmete toetused	78

PRIA ja tema inimesed 2007. aastal

Helle Saaremägi, personaliosakonna juhataja asetäitja

Organisatsioonikultuuri arendamine

Sel korral tahaks PRIAst rääkides alustada väärtustest, mida oma organisatsioonis oluliseks peame. 2005-2007 arengukavas kirjeldasime oma põhiväärtusi järgnevalt:

- Haldame toetusi ja registreid, järgides seadusi ja määrusi, meie tegevus on läbipaistev ja jälgitav.
- Oleme klientidele ja koostööpartneritele avatud, teeme oma tööd kiirelt, sõbralikult ja asjatundlikult
- Tööülesannete täitmisel iseloomustab meid töökus, süsteemsus ja professionaalsus.

Väärtustest arusaamine ja väärtuste omaksvõtt on pikaajaline protsess. Seepärast uurisime 2007. aasta lõpus priakatelt (rahulolu-uuring toimus novembris, vastas 207 inimest), milliseid väärtusi nad oma töös oluliseks peavad. Tulemused osutusid sarnasteks arengukavas kirjeldatuga. Priakate meelest on nende töös tähtis seaduskuulekus, professionaalsus, kliendikesksus, koostöövalmidus ja töökus.

Võrreldes 2003. aastal korraldatud samalaadse uuringuga (sulgudes), ütles priakas muuhulgas ka:

- Mina lähen iga päev hea meelega tööle 88% (85%)
- Minu suhted kolleegidega suurendavad minu organisatsiooni jäämise tõenäosust 91% (91%)
- Saan oma töö eest sageli kiita 41% (39%)
- Kui minult küsitakse, oskan selgelt kirjeldada organisatsiooni missiooni 85% (92%)

2007. aasta alguses jõustus PRIA palgasüsteem. Uue süsteemi arusaadavust hindab väide:

- Üldiselt aitab inimeste tasustamise ja tunnustamise viis meie organisatsioonis soovitud tulemusi saavutada 58% (29%)

Väiteid hinnati 6-pallisel skaalal. Toodud on väitega nõustujate protsent, s.o nad valisid variandi "pigem nõus" ning "täiesti nõus ja nõus".

Nii nagu PRIAs küsitakse inimeste mõtteid ja arvamusi oma asutuses töötamise kohta, antakse ka kogu organisatsioonile teada kavandatavatest tegevustest ja uutest eesmärkidest. Kahel korral aastas toimub PRIA arenguseminar. 2007. aasta suvine arenguseminar toimus koos kogu organisatsiooni hõlmava meeskonnakoolitusega. Aasta lõpuseminaril tunnustati parimaid kolleege. 2007. aastal anti välja järgmised autasud:

- parim meeskond: kasutajatoe büroo
- aasta juht – Toomas Ojakäär
- aasta uustulnuk – Kätlin Jaquere Allika
- aasta piirkondlik kolleeg Harju regioonis – Kalle Aasrand
- aasta piirkondlik kolleeg Lääne-Viru regioonis – Raili Vahter
- aasta piirkondlik kolleeg Pärnu regioonis – Urmas Saarna
- aasta piirkondlik kolleeg Tartu regioonis – Anne Verro
- positiivseim priakas – Heidi Suurtee.

Priakate koolitamine ja juhtimiskompetentside arendamine

Uutest arendustegevustest on oluliseks kujunenud juhtkonna ja osakonnajuhatajate personalipäevad, mis annavad organisatsiooni tippjuhtidele hea võimaluse keskenduda personaliteemadele ning panustada personalialase arendustöö planeerimisse. Personalipäevadel on arutelu all olnud arenguevõtluste tulemused, asutuse koolitusvajadus ja muutuste juhtimine.

Sügisel käivitus juhtide kovisioonigrupp eesmärgiga parandada juhtide koostööd, tagada juhtimiseefektiivsuse tõus ja siduda inimesi pikemaajaliselt organisatsiooniga. Juhtide koostöögrupp kohtub korra kuus. Kohtumistel analüüsitakse keerulisi situatsioone ja püütakse leida lahendusi, meenutatakse juhtimisteooriat, arutletakse vastavateemalise kirjanduse üle, vahetatakse mõtteid ja arvamusi.

Hindamis- ja arendamissüsteemi raames toimusid PRIAs arenguevestluste infotunnid, et tutvustada juhtidele 2007. aasta arenguevestluste eripära ja ühtlustada arusaamu. Sisekoolitusena viisime läbi ka arenguevestluste lühikoolituse uutele juhtidele.

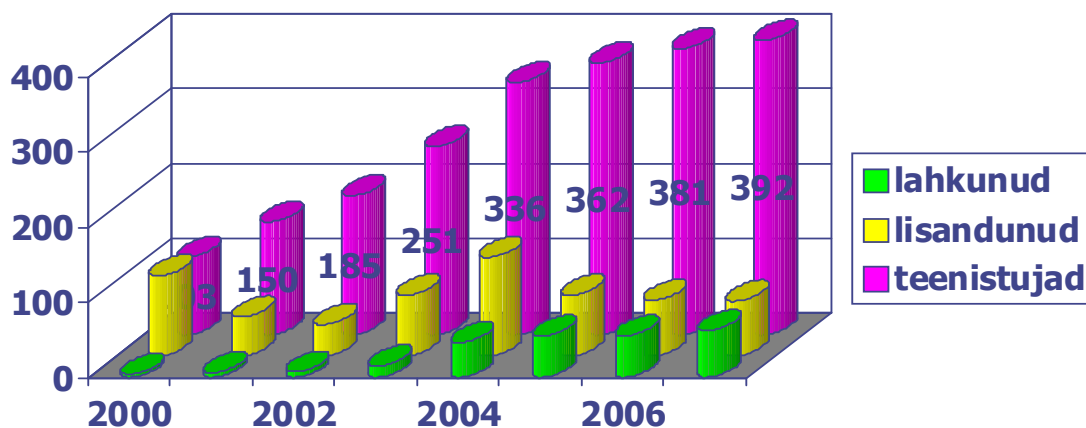
Jätkasime ka juhtide koolitamist. „PRIA juhtide arenguprogrammi II etapp - meeskonna juhtimine“ toimus 2007. aasta alguses (projekt rahastati RAK haldussuutlikkuse tõstmise meetmest 1.4.) Antud valdkond sai valitud, kuna PRIA keskastme juhtidel on olemas mõningane praktiline juhtimiskogemus, kuid samas jääb vajaka ühtsest teoreetilisest taustast. Koolitus koosnes osalejate isiklike juhtimiskogemuste analüüsist ja arendamist vajavate oskuste väljaselgitamisest. Keskenduti juhi rollile organisatsioonis ja meeskonnas. Eesmärgistati isiklikku juhtimistegevust ja kooskõlastati seda asutuse üldiste eesmärkidega.

Omandatavad oskused aitasid tõsta juhtimiskvaliteeti ja seeläbi asutuse haldussuutlikkust.

Tavapäraselt jätkusid PRIAs sisseelamiskoolitused uutele inimestele organisatsioonis. Koolitusel annavad kogenud sisekoolitajad asutuse igapäevatoösse sisseelamiseks kontsentreeritud ülevaate. Tagasiside koolitusel osalejatelt on enamasti olnud väga positiivne.

2007. aastal kasvas koolituste maht tervikuna, iga inimene PRIAs sai keskmiselt 49 tunni ulatuses koolitusi ja täiendõpet.

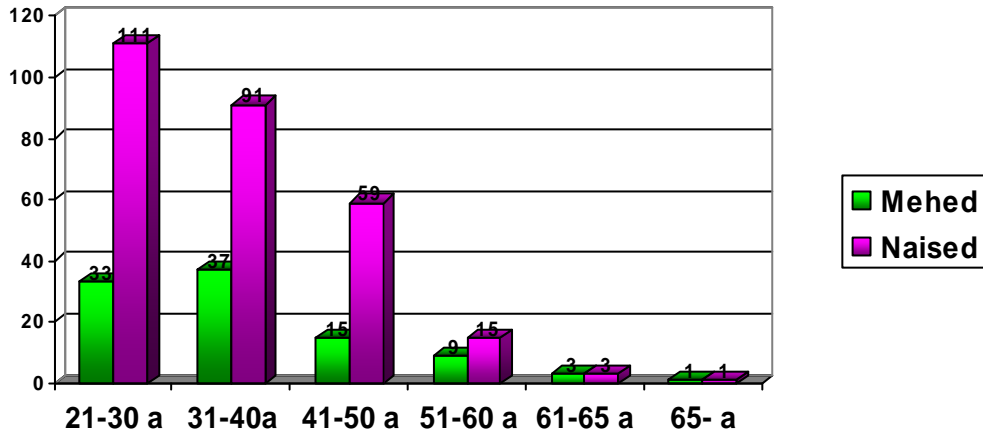
Kui palju inimesi PRIAs töötab?

Meie personal on arvult viimastel aastatel veidi suurenenud. 2007. aasta lõpuks oli PRIAs 392 teenistujat, kellest 57 teenistussuhte oli lapsehoolduspuhkuse tõttu peatunud. Aasta jooksul lisandus PRIAsse 73 ametnikku, teenistusest lahkus 62 inimest. Lisaks sellele sõlmiti samal aastal 65 töölepingut ajutiste tööde tegemiseks suveperioodil.

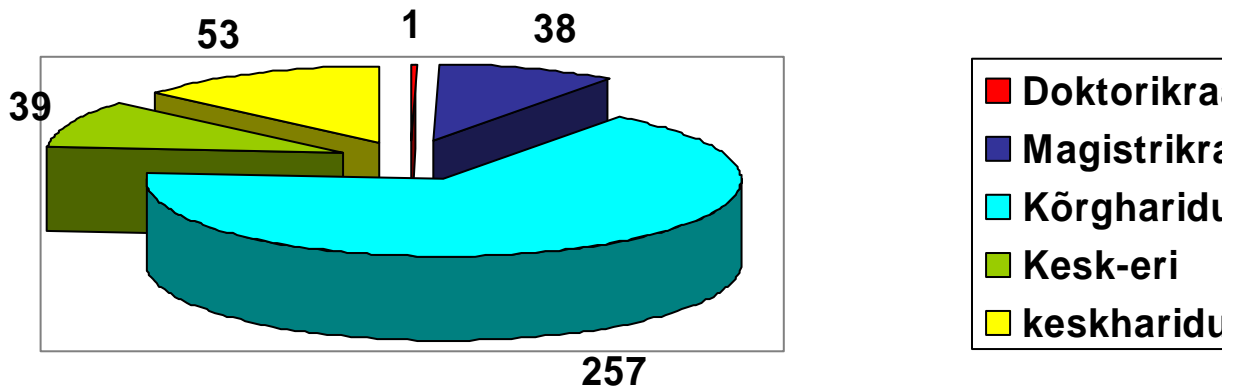
Teenistujad soo ja vanuse järgi 2007. aastal

PRIA teenistujad on küllalt noored. 21-30 aastaseid inimesi on organisatsioonis teenistujate üldarvust 42%, arvukuselt järgmised on 31-40 aastased priakad, kes moodustavad 30% kõikidest teenistujatest. Vanemaid kui 40-aastaseid on kokku 28%.

PRIAkate haridustase

Rohkem kui kolmveerandil s.o. 76% PRIAkatest on kõrgharidus, neist 38 omab magistrikraadi, doktorikraad on 1 inimesel.

Toetuste-aasta 2007 ja selle tipphetked

Toomas Ojakäär, arengutoetuste osakonna juhataja

2007. aasta toetustest ülevaadet andest peab eraldi rääkima neljast valdkonnast: pindala- ja otsetoetused, investeringu-meetmed, turukorraldus ning riiklikud toetused.

Pindala- ja otsetoetused

Pindalatoetuste puhul meenub mulle kõige olulisema teemana „operatsioon Tehumardi“. Tegemist on probleemiga, mis juured ulatuvad 2003. aastal toimunud põllumajandusmaade deklareerimise aega ning puudutab see peamiselt Lääne-Eestis ja saartel asuvaid puiskarjamaid. 2006. aastal jõudsid PRIAse uued ortofotod, mille alusel alustati võrdlevat analüüsi pindadega, millele 2004. ja 2005. aastal toetust taotleti. Selgus, et pea tuhandel taotlejal oli toetusõiguslik pind oluliselt väiksem sellest, mis oli märgitud toetustaotlustele.

2/3 nimetatud taotlejatest asusid neljas Lääne-Eesti maakonnas ja probleemiks kujunes seal peamiselt nõue, mille kohaselt ei tohi ühel hektaril karjamaal olla rohkem kui 50 puud. Kuna tegemist on siiski ajalooliselt väljakujunenud karjatamise eripäraga selles piirkonnas, otsustas vabariigi valitsus teha erandi ja põhjendatud juhtudel juba vormistatud tagasinõuded tühistada. See otsus tõi PRIAle kaasa tohutult palju lisatööd nii peakontoris kui kohapealsete kontrollide läbiviimisel. Vaatamata sellele, et kogu töö tuli ära teha enne 2007. aasta ühtse pindalatoetuste määramise tähtaega (1. detsember) ja graafik oli kohutavalt pingeline, sai see projekt tänu tublidele kollegidele tähtaegselt lõpule viidud.

Tekkinud olukord ei olnud raske ainult PRIAle, sest ka taotlejad olid pikka aega teadmatuses – lakkamatult helistati, uuriti, küsiti toetusi, kõik otsustamised oli „külmutatud“. Ka PRIA-l polnud paljudele küsimustele vastuseid, sest ootasime poliitilist otsust olukorra lahendamiseks.

2007. aastal oli võimalus esmakordselt taotleda tootmisest lahiseotud täiendavaid otsetoetusi (põllumajanduskultuuri täiendav otsetoetus, veiste loomühikute ja piima tootmiskvoodi alusel makstav täiendav otsetoetus). Selliste toetuste eesmärgiks on anda põllumeestele suurem vabadus toota seda, mida turg kõige enam nõuab. Toetuse maksmise aluseks on sel juhul ajalooline referents, mis annab õiguse toetust saada varasemal referentsaastal toetuse menetlemisel kindlaksmääratud hektarite, loomühikute arvu või mõne muu referentsi aluseks oleva näitaja alusel. Toetuse taotlemise aastal ei ole tootjal kohustust võrdlusaastaga samaväärses mahus toodangu taset säilitada, oluline on vaid see, et ta tegeleks endiselt põllumajandusega. Toetuse sisu lahtiseletamine võib küll kõlada esmapilgult keeruliselt, aga taotlemine iseenesest oli küllaltki lihtne – tuli lihtsalt vormile õigesse kohta märke teha ja PRIA leidis ise vastava tootja referentsaasta andmed.

Esmakordne oli 2007. aastal ka energiakultuuri kasvatamise toetus, mille eesmärgiks on toetada roheline energia tootmist. Taotlejaid oli kokku 125 ning toetust taotleti kokku ~11000 ha eest. Täpne hektari kohta makstav toetuse määr selgub alles pärast seda, kui kõik liikmesriigid on andmed Euroopa Komisjonile esitanud. Põhjuseks asjaolu, et EL-s tervikuna on määratletud 2 000 000 hektari piir pinna osas, millel energiakultuuride kasvatamist on lubatud toetada. Kui see piir ületatakse, siis toimub toetusemäär proportsionaalne vähendamine. 2007. aasta osas vähendati esialgselt 45 eurot/ha määra 30% ulatuses.

2007. aasta maikuu võtsime esmakordselt vastu poollooduslike koosluste hooldamise toetuse (PLK) taotlusi. Toetuse määramine pidanuks toimuma kohe 2008. aasta esimestel päevadel, kuid see tähtaeg lükkus edasi - mullu kahel viimasel kuul asuti olulisel määral muutma toetuse

skeemi. Üheaastasest toetusskeemist sai 5-aastase kohustusperioodiga meede. Miks muutusid toetuse saamise tingimused taotluste menetlemise käigus, seostub tõsiasjaga, et meede avati 2007. aasta maikuus, aga uus Eesti Maaelu Arengukava aastateks 2007-2013 kinnitati alles novembris. Pärast pikki läbirääkimisi oli Põllumajandusministeerium sunnitud arvestama Euroopa Komisjoni seisukohta selles osas, et PLK toetus kuulub siiski keskkonnatoetuste (5-aastane kohustusperiood nõutud!), mitte üheaastase kohustusega NATURA toetuste gruppi. Pärast muudatuse kehtestamist tuli PRIA-l kõigilt taotlenuilt üle küsida, kas nad soovivad 5-aastast kohustust võtta ja sellega nõustus ~90% taotlejatest.

Arvud näitavad, et pindalatoetuste osas aastate lõikes taotlejate üldarv tasapisi väheneneb. Samas kasvab taotlusalune pind. See näitab trendi, et väiketootjad väljuvad sektorist, andes oma tootmise üle suurematele ettevõtetele.

Investeeringutoetused

Investeeringutoetuste osas võib 2007. aastat nimetada ettevalmistusperioodiks üleminekul Maaelu Arengukavale (MAK) 2007-2013. Riikliku Arengukava (RAK) 2004-2006 perioodi toetuste taotlemine oli enamike meetmete osas juba lõppenud kahel esimesel aastal. Toimusid vaid meetmete 3.7 (metsamajandus) ja 3.8 (nõuande- ja teabelevi toetamine) taotlusvoorud põllumajanduse valdkonnas ning kalanduse osas olid avatud taotlusvoorud meemetele 3.11.4 (sisevete kalanduse investeeringutoetus), 3.10 (kalalevastiku moderniseerimine ja uuendamine) ja 3.12.1 (kalanduse restruktureerimisega kaasnevad sotsiaalsed meetmed).

PRIA töömaht investeeringutoetuste vastuvõtuga seoses oli seega 2007. aastal küllaltki väike, samas jätkusid varasemate perioodide taotluste kontroll ja väljamaksed, samuti toimus pidev arendustöö uue programmiperioodi meetmete ettevalmistamisel.

Kuigi esialgse ajakava kohaselt planeeris Põllumajandusministeerium esimesed toetusskeemid avada juba 2007. aasta kolmanda kvartali alguses, oli reaalsus teistsugune – nagu eelpool juba mainitud, kinnitas Euroopa Komisjon pärast pikki läbirääkimisi Eesti MAK 2007-2013 programmi alles 29. novembril.

Esimesena avanes 26. novembril meede 3.2 (külade uuendamine ja arendamine), seejärel 3. detsembril meede 1.8 (põllu- ja metsamajanduse infrastruktuur). Järgnesid 10. detsembril meede 1.3a (nõuandesüsteemi ja –teenuse toetamine) ning 17. detsembril meetmed 1.4.1 (investeeringud mikropõllumajandusettevõtete arendamiseks) ja 1.4.2 (investeeringud loomaksvatusehitistesse).

Seega avanes aasta lõpus kokku viis meedet. Avalik vastukaja oli elav ja huvi suur, sest kõiki taotlusvoore oli pikisilmi oodatud. Eriti puudutas see meetmeid 1.4.1 ja 1.4.2, sest selles valdkonnas lõppesid kõik eelmiseks perioodiks (RAK 2004-2006) ettenähtud rahalised vahendid juba esimeses taotlusvoorus aastal 2005. Võrreldes eelmise perioodiga on muutunud ka taotlemise filosoofia: kui abikõlbulike taotluste kogusumma ületab eelarve, toimub projektide hindamine ja paremusjärjestusse seadmine ning rahastatakse vaid tugevamaid projekte. Möödunud perioodil oli seevastu valdavalt kasutusel ajalist järjestust arvestav ehk nn kes-ees-see-meas süsteem.

Turukorraldus

2007. aasta turukorralduse valdkonnas oli tähelepanuväärne eelkõige selle poolest, et sekkumiskokkuostu raames mitme aasta jooksul kokkuostetud teravili (41 660 tonni) ja või (1829 tonni) sai PRIA poolt 100-protsendiliselt turustatud – aasta lõpu seisuga polnud ladudes enam mingeid jääke. PRIA-le on selline olukord mugav, sest laovarude administreerimine tähendas hulka tööd: riigihanked, laolepingud, laoarvestused, kaod, hoiutingimuste jälgimine jne.

Teine suur sündmus turukorralduses oli siseriikliku toiduabi meetme esmakordne avanemine – 505 tonni Leedus toodetud makarone sai Eesti Punase Risti, Rapla Vabakoguduse ja SA Sotsiaaltöö Keskuse „Sõbra Käsi“ vahendusel realselt abivajajatele laiali jagatud. Toiduabi skeemi põhimõtteks on, et heategevusorganisatsioonide tellitud toiduaineid valmistavad ettevõtted saavad oma toodangu eest tasu naturas – st vastava koguse teravilja või piimatooteid riigi sekkumisvarudest. Toiduainete tarnijad leitakse riigihanke korras, kus võitjaks kuulutatakse tootja, kes teeb kõige soodsama pakkumise. 2007. aastal võitnud pakkujal kulus 1 kg makaronide valmistamiseks 3,98 kg teravilja.

Koolipiima programm kestab aastaringelt ja kulgeb suures osas endistviisi. Varasematel aastatel kattis taotlejatele makstav toetus enimtarbitud toodete osas piimahinna tegeliku maksumuse täies matus. 2007. aasta sügisel suurendati seoses piimatoodete hinna hüppelise tõusuga Eesti riigi poolt makstavat toetusmäära veelgi, mis võimaldas taotlejate jaoks tagada toetuskeemi stabiilsuse. 2004. aasta sügisest kehtima hakanud koolipiimatoetuse programm on mõeldud koolidele, lasteaedadele, omavalitsustele ning koolipiima pakkujale, kes soovivad taotleda koolipiimatoetust.

Riiklikud toetused

Riiklikest toetustest rakendati 2007. aasta suvel esmakordselt põllumajandustootja asendamise toetust. Toetus aitab võimaldada puhkepäevi väikestele põllumajandustootjatele, kes seda kõige rohkem vajavad. Toetust ei saa küsida iga asendust sooviv põllumees eraldi, vaid keskorganisatsioonid, kes asendusteenuse osutamist korraldavad ning põllumeestega asenduslepingud sõlmivad. Praegu korraldab seda Eestimaa Talupidajate Keskliit ja 2007. aastal sõlmiti lepingud 50 põllumajandustootjaga.

Usun, et 2007. aastaga algas PRIAst toetuste taotlejaile uus hea periood - Eesti riigil on kasutada seitsmeaastase programmiperioodi eelarve, mis jaotub aastate lõikes kindlasti ühtlasemalt kui möödunud kolmeaastasel perioodil. Taotlejal, kes võtab oma tegemisi tõsiselt ja koostab vajaliku ning asjakohase projekti, on igati head šansid ka toetuse saamiseks.

Turukorraldus 2007

Lily Hantson, turukorralduse büroo juhataja

Alates 1. maist 2004, mil Eesti liitus Euroopa Liiduga, käivitus Eestis EL-iga ühtne turukorraldus.

Turukorralduse valdkonnas on üheks mahukamaks ja operatiivsemaks tegevuseks litsentside väljastamine. Litsentse kasutatakse enamiku põllumajandustoodetega kauplemisel väljaspool Euroopa Liitu asuvate riikidega. Litsentside ülesanne on impordi ja ekspordi kohta andmete kogumine, impordikvootide administreerimine ja Maailma Kaubandusorganisatsiooni ees võetud kohustuste jälgimine.

Litsentsid annavad selle omanikule õiguse ja kohustuse importida või eksportida kehtivusaja jooksul litsensil olevaid tooteid/kaupu ettenähtud koguses. Selleks, et tagada litsentsiga võetud kohustuste täitmine, peab litsentsi taotleja esitama tagatise, milleks võib olla pangagarantii või sularaha. Tagatis vabastatakse pärast kasutatud litsentsi tagastamist (ekspordi puhul tuleb esitada ka eksporditõendid). Põllumajandussaaduste töötlemisel saadud toodete (nt jogurtid, piimatoodetest määrded, margariin, suhkrust maiustused, pasta, paisutatud või röstitud teravili või teraviljatooted, koogid, küpsised, leivad, liköörid jms) ekspordi korral kasutatakse litsentsi asemel toetuse sertifikaati. Toetuse sertifikaat ei anna õigust importida või eksportida, vaid annab õiguse taotleda toetust.

2007. aastal väljastati Eestis 152 ekspordilitsentsi. Neid taotles 13 erinevat ettevõtet ja peamised ekspordimaad olid Venemaa, Kashastan, Ukraina ja Aserbaidžaan. Peamiselt viidi litsentsi kasutades Eestist välja juustu, nisujahu ja võid.

2007. aastal väljastati 57 taotlejale 537 impordilitsentsi. Põhilisteks imporditartikliteks olid veinid, teravili, õunad, veiseliha ja küüslauk.

Eksporditoetusi makstakse põllumajandustoodete eksportimisel väljapoole Euroopa Liitu. Tavapäraseks ekspordi sihtkohtadeks olid Venemaa ja Ukraina. 2007. aastal eksporditi Eestist kaupu ka sellistesse sihtkohtadesse nagu Jordaania, Egiptus, Kuveit, Saudi-Araabia, Süüria ning Ameerika Ühendriigid.

2007. aastal esitati PRIA-le 327 eksporditoetuse taotlust 16 taotleja poolt. Peamiselt taotleti toetust piimatoodetele (või, juust, röösk koor), suhkrukondiitritoodetele (šokolaad, kommid) ning alkohoolsetele jookidele (liköörid). Eksporditoetust maksti 2007. aastal 48 759 163,95 krooni.

Turukorralduse teine suur tegevusala on sekkumiskokkuost.

Või sekkumiskokkuostu käigus 2005. ja 2006. aastal varutud 1829 tonnist võist müüdi 2007. aastal maha viimased 943,2 tonni,.

Teravilja sekkumiskokkuostu raames aastail 2004-2006 varutud teraviljast, millest 40 000 tonni oli otra ja 793 tonni nisu, oli 2007. aastal müüa vaid 2,98 tonni otra, kuna ülejäänud oli müüdüd 2006. aastal.

2007. aastal rakendus Eestis esmakordselt ühenduses enim puudust kannatavatele isikutele toiduainete tarnimise meede. See on Euroopa Liidu turukorraldusmeede, mille raames on vabatahtliku programmi kaudu võimalus vähekindlustatud isikutele jagada tasuta või minimaalse hinnaga sekkumiskokkuostu käigus ostetud põllumajandustooteid või neist valmistatud töödeldud tooteid. Toiduabi programmis kasutati ära nisu Reola sekkumislaost ligikaudu 790 tonni ja lisaks Soomest 1220 tonni. Toiduabina jagati abivajajatele 505 tonni makarone. Toiduabi jagunes kolme heategevusorganisatsiooni vahel järgmiselt:

Sõbra Käsi 218 520 kg.

Eesti Punane Rist 286 020 kg

Rapla Vabakogudus 460 kg

Heategevusorganisatsioonide kaudu jõudis, Harjumaale 225,02 t, Järvamaale 22,67 t Ida-Virumaale 26,66 t, Pärnumaale 78,05 t, Raplamaale 11,35 t Valgamaale 46,46 t, Viljandimaale 7,08 t, Tartumaale 35,37 t, Saaremaale 10,61 t, Võrumaale 21,21 t, Läänemaale 3,54 t, Põlvamaale 6,37 t, Jõgevamaale 10,61 tonni makarone.

PRIA e-teenused 2007. aastal. „e-PRIA - põllumehe digitaalne sõber“

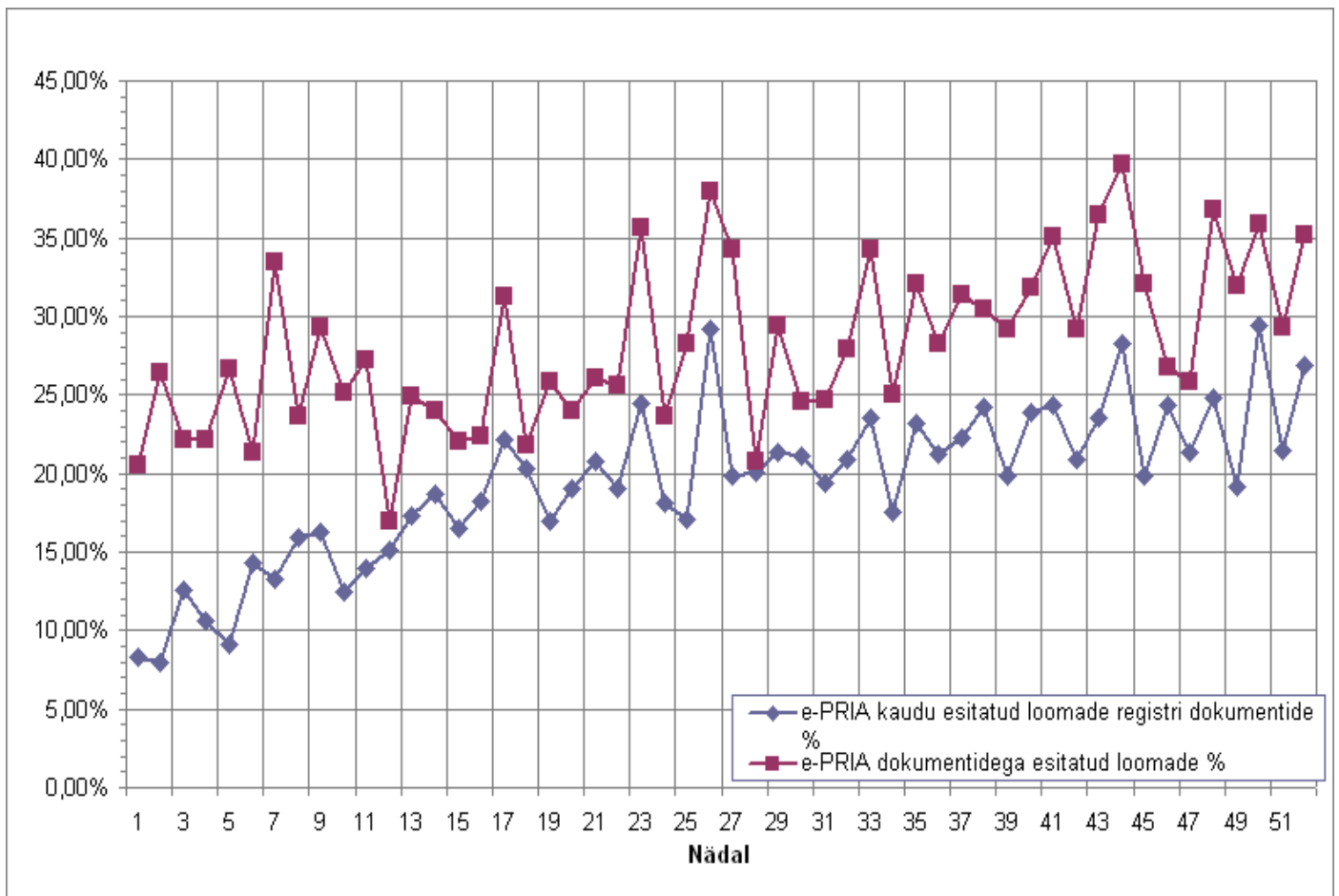
Hannes Lehemets, e-PRIA projektijuht

Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet avas 2006. a detsembris põllumeestele infoportaali e-PRIA. PRIA jaoks algas sellega uus ajastu - e-ajastu.

e-PRIA lahendus töötati välja Euroopa Liidu Struktuurifondide meetme 4.5 „Infoühiskonna arendamise“ projektist „PRIA e-teenused“. 2006. a lõppes esimene etapp, millega valmis osa e-teenuseid. Aastal 2007 läks käiku teine etapp, mille käigus arendati edasi e-teenuseid ning valmistati ette pindalatoetuste taotlemist koos põldude joonistamise võimalusega geoinfosüsteemis.

Struktuurifondide projekti esimese etapi käigus valmisid loomapidajaile mõeldud registri-teenused. Loomade registrist on võimalik vaadata kliendipõhist informatsiooni. Teenused võimaldavad tutvuda loomade ehitiste, märgistamise, sündide, surmade, liikumiste andmetega. Lisaks andmete vaatamisele on võimalik esitada e-dokumente kõikide eelmainitud tegevuste, asenduskõrvamärkide tellimise ning ka sigade, lammaste, kitsede arvu teatamise kohta.

Loomapidamisega seotud dokumentidest, mida oli võimalik esitada nii e-PRIAs kui paberil, moodustas e-dokumentide osakaal 2007. aastal parimal nädalal 30%, keskmiselt 20%.

Veebruarikuus viidi läbi loomatoetuste e-taotlemise pilootprojekt.

Loomatoetuste taotlus oli kõige esimene PRIA toetuse taotluse vorm, mille esitamine e-PRIAs realiseeriti. Pilootprojekti eesmärgiks oli õppida esimese e-taotlusega seotud „sünnivaludest“. E-teenustega kaasneb alati tehnilisi probleeme. Pilootprojekti õpitu annab suure sisendi järgnevatel aastatel, et vältida probleeme, mis tekivad kasutajate suure arvu puhul.

Pilootprojekt kulges suuremate viperusteta. Taotlusi võeti e-PRIA kaudu vastu 3,7% kogu taotluste arvust (valimi alusel). Pilootprojekti käigus sai ka selgeks, et põllumehe teavitamine ning taotluste täitmiste juhendid omavad suurt tähtsust.

Lisaks loomade registri ja loomatoetuse teenustele said 2007. aastal e-PRIAs avatud ka pindalakoostuste ja piimakvoodi andmete vaatamise teenused. Taotlejal on võimalik tutvuda keskkonnatoetuste taotlemisel endale võetud kohustustega läbi ajaloo. Loomapidaja, kellel on taotletud piimakvoot, saab tutvuda nii enda täidetud kui ka riikliku piimakvoodi täituvuse andmetega.

Oluliseks märksõnaks 2007. aastal oli pindalatoetuste pilootprojekti ettevalmistus järgnevatel aastatel. Põhiline töö käis tarkvara arendamise osas. PRIA võttis vastu otsuse hakata e-PRIA geoinfosüsteemina kasutama riigi poolt arendatud süsteemi. PRIA jaoks vajalikke funktsioone, nagu näiteks põldude joonistamine ja salvestamine, tuli arendada. Pilootprojekti ettevalmistamine võttis palju aega nii PRIAlt kui ka tarkvara arendajalt. Isegi 2008. a oli veel vaja muudatusi teha.

e-PRIA arendamist rahastati 2007. aastal Eesti riigi eelarvele lisaks 2,1 mln krooni ulatusest Euroopa Liidu Struktuurifondist.

e-PRIA pole mõeldud ainult põllumehele. e-PRIAt kasutavad ka teised riigiasutused, kellel on vaja vahetada informatsiooni PRIAga. Hetkel kasutab e-PRIAt Maksu- ja Tolliamet ning vajadusel tehakse tulevikus tehakse e-teenuseid veelgi juurde.

2007. aasta lõpus koostati esialgne kava selle kohta, milliseid e-teenuseid arendada ja rakendada e-PRIAs 2008. aastal. Plaanidesse mahtusid investeeringutoetused, e-litsents, finantsteenused, piimakvoodi aruanded ja taotlusvormid.

Kõigest lähemalt kuulete ja näete juba 2008. aastal e-PRIA portaalis aadressil <https://www.eesti.ee/epria/>. e-PRIA kohta leiate infot ka PRIA kodulehelt <http://www.pria.ee/epria/>

OTSETOETUSED 2007

Loomakasvatuse täiendav otsetoetus

Loomakasvatuse täiendavat otsetoetust võis 2007. aastal taotleda isik, kes tegeles põllumajandusliku tegevusega. Põllumajanduslikuks tegevuseks loetakse põllumajandustoodete tootmist ja kasvatamist, sh saagikoristust, lüpsikarja pidamist, põllumajandusloomade aretamist ja pidamist ning maa hoidmist heades põllumajandus- ja keskkonnatingimustes.

2007. aastal oli võimalik taotleda nelja loomakasvatuse otsetoetust:

- ammlehma kasvatamise täiendav otsetoetus;
- ute kasvatamise täiendav otsetoetus;
- veise loomühiku alusel makstav täiendav otsetoetus;
- piima tootmiskvoodi alusel makstav täiendav otsetoetus.

Loomakasvatuse täiendava otsetoetuse taotlusi võeti 2007. aastal vastu ajavahemikus 26. märts kuni 13. aprill. Samal ajal sai loomakasvatuse täiendava otsetoetuse taotlusi esitada ka e-PRIA vahendusel.

Ammlehma kasvatamise täiendav otsetoetus

Veis, kelle kohta taotleti ammlehma toetust, pidi 26. märtsi seisuga olema vähemalt 8 kuu vanune lihatõugu või lihatõuga ristamisel saadud lehmullikas või lehm, kes hiljemalt 26. märtsiks oli registreeritud taotleja nimele PRIA põllumajandusloomade registris. Taotleja pidi kuni 20. maini 2007. aastal (k.a) pidama oma karjas taotlusele märgitud lehmi ja mullikaid.

2007. aastal taotles ammlehma kasvatamise täiendavat otsetoetust 1 106 taotlejat 10 928 loomale. Kõige rohkem esitati taotlusi Saaremaal (166), järgnesid Raplamaa, Pärnumaa ja Läänemaa vastavalt 118, 117 ja 105 taotlusega. Teistest maakondadest oli taotlusi juba oluliselt vähem. Kõige vähem taotlusi esitati Jõgevamaal (28). Kõige rohkem loomi oli esitatud Läänemaa taotlustel (1 669). Kõige vähem esitati loomi toetuse saamiseks Järvamaal (213).

2007. aastal kiideti heaks 1 099 ammlehma kasvatamise täiendava otsetoetuse taotlust 10 890 loomale. 15 maakonnast kümnes kiideti heaks 100% taotlustest kas täieliku või osalise määramisega.

Kõige rohkem kiideti taotlusi heaks Saaremaal (165), järgnesid Raplamaa, Pärnumaa ja Läänemaa vastavalt 118, 117 ja 105 taotlusega. Mittemääramise otsuse sai 7 taotlust: 2 Võrumaal, 2 Tartumaal, 1 Saare-, Viljandi- ja Läänemaal.

Kõige rohkem toetati loomi Läänemaal (1668), kõige vähem aga Järvamaal (213). Neid maakondi, kus taotletud loomad said 100% ulatuses toetust, oli neli: Valgamaa, Ida-Virumaa, Jõgevamaa ja Järvamaa. Toetusest jäi ilma 38 looma. Kõige rohkem esines selliseid toetusi Võrumaal (9). Kõikidest taotletud (1 106) loomadest sai ligi 99,7% toetust (1 099).

Tabel: Ammlehmatoetuse taotlemine, määramine ja maksmine 2007

AMMLEHMATOETUS	Taotlused		Loomad		Summa (EEK)	
	Esitatud	Heakskiidetud	Taotletud	Toetatud	Määratud	Makstud
HARJUMAA	57	57	763	761	1 437 529	1 437 529
HIIMUMAA	79	79	1 027	1 022	1 930 558	1 930 558
IDA-VIRUMAA	29	29	246	246	464 694	464 694
JÕGEVAMAA	28	28	296	296	559 144	559 144
JÄRVAMAA	40	40	213	213	402 357	402 357
LÄÄNEMAA	105	104	1 669	1 668	3 150 852	3 150 852
LÄÄNE-VIRUMAA	87	87	931	929	1 754 881	1 754 881
PÖLVAMAA	38	38	310	307	579 923	579 923
PÄRNUMAA	117	117	1 021	1 017	1 921 113	1 921 113
RAPLAMAA	118	118	980	979	1 849 331	1 849 331
SAAREMAA	166	165	1 219	1 213	2 291 357	2 291 357
TARTUMAA	31	29	287	283	534 587	534 587
VALGAMAA	58	58	553	553	1 044 617	1 044 617
VILJANDIMAA	79	78	599	598	1 129 622	1 129 622
VÕRUMAA	74	72	814	805	1 520 645	1 520 645
KOKKU	1 106	1 099	10 928	10 890	20 571 210	20 571 210

Kolm peamist toetuse vähendamise või mittemääramise põhjust olid:

- karja suuruse säilitamise nõue ei olnud täidetud;
- loom ei olnud 26. märtsi 2007. aasta seisuga PRIA põllumajandusloomade registris;
- loomal puudus kõrvamärk või –märgid.

2007. aastal määrati ammlehma kasvatamise täiendavat otsetoetust kokku üle 20,5 miljoni krooni, sellest kõige rohkem Läänemaale (3,15 miljonit), kõige vähem Järvamaale (402 000). Kogu määratud summa maksti välja 2007. aasta jooksul.

Ute kasvatamise täiendav otsetoetus

Utt, kelle kohta taotleti utetoetust, pidi hiljemalt 26. märtsiks 2007 olema registreeritud taotleja nimele põllumajandusloomade registris ja taotleja pidi hoidma kuni 20. maini 2007 (k.a) oma karjas sama palju nõuetele vastavaid uttesid, kui oli märgitud taotlusel.

2007. aastal esitati ute kasvatamise täiendavaks otsetoetuseks 934 taotlust 37 203 loomale. Kõige rohkem esitati taotlusi Saaremaal ja Võrumaal - vastavalt 207 ja 110, kõige vähem aga Ida-Virumaal (17 taotlust). Kõige rohkem loomi oli taotlustele ära märgitud Saaremaal (6 621), kõige vähem aga Ida-Virumaal (924 looma).

2007. aastal kiideti heaks 926 ute kasvatamise täiendava toetuse taotlust 37 031 looma kohta. Kõige rohkem kiideti heaks taotlusi Saaremaal (206) ja Võrumaal (110), kõige vähem aga Ida-Virumaal (17). Selliseid maakondi, kus said heakskiidu kõik taotlused, oli 9. Mittemääramise otsuse sai 8 taotlust, neist kõige rohkem Pärnumaal (3).

Tabel: Utetoetuse taotlemine, määramine ja maksmine 2007

UTETOETUS	Taotlused	Loomad	Summa (EEK)
-----------	-----------	--------	-------------

	Esitatud	Heakskiidetud	Taotletud	Toetatud	Määratud	Makstud
HARJUMAA	40	39	1 796	1 757	384 783	384 783
HIUMAA	60	60	1 645	1 645	360 255	360 255
IDA-VIRUMAA	17	17	924	922	201 918	201 918
JÕGEVAMAA	27	27	3 121	3 121	683 499	683 499
JÄRVAMAA	29	29	1 251	1 251	273 739	273 739
LÄÄNEMAA	40	40	1 576	1 564	337 698	324 120
LÄÄNE-VIRUMAA	23	23	1 578	1 577	345 363	345 363
PÖLVAMAA	53	52	2 480	2 462	539 178	539 178
PÄRNUMAA	87	84	2 443	2 414	528 359	528 359
RAPLAMAA	53	53	1 926	1 926	421 794	421 794
SAAREMAA	207	206	6 661	6 621	1 448 247	1 448 247
TARTUMAA	56	55	2 113	2 091	455 378	455 378
VALGAMAA	65	64	3 647	3 645	798 255	798 255
VILJANDIMAA	67	67	2 755	2 754	603 126	603 126
VÖRUMAA	110	110	3 287	3 281	718 539	718 539
KOKKU	934	926	37 203	37 031	8 100 131,10	8 086 553,10

Taotlustele märgitud loomadest said heakskiidu 37 031 looma - kõige rohkem Saaremaal (6621) ja kõige vähem Ida-Virumaal (922). Neid maakondi, kus kõik taotletud loomad said 100% toetust, oli neli: Hiiumaa, Jõgevamaa, Järvamaa ja Raplamaa. Ligi 99,5% kogu Eesti ulatuses taotlusele märgitud loomadest sai toetust.

Toetuse vähendamise või mittemääramise kolm peamist põhjust olid:

- taotlejal puudus karjas nõuetekohane loom;
- loomal puudus kõrvamärk või –märgid;
- toetust vähendati, kuna taotletud ja nõuetele vastavate loomade arvu erinevus oli suurem kui kolm looma.

2007. aastal määrati ute kasvatamise täiendavat otsetoetust kokku üle 8,1 miljoni krooni, millest kõige rohkem läks Võrumaale (718,5 tuhat), kõige vähem aga Ida-Virumaale (ligi 202 000). 2007. aastal maksti välja 8 086 553,10 krooni ehk 13 578 krooni vähem kui määrati. Puuduolev summa makstakse välja 2008. aastal.

Veise loomühiku alusel makstav täiendav otsetoetus

Veise loomühiku alusel makstavat täiendavat otsetoetust võis taotleda 2006. aastal põllumajanduslooma kasvatamise täiendava otsetoetuse taotluse menetlemise käigus kindlaks määratud veiste loomühikute alusel, mis arvutati:

- a) 2006. aastal veise kasvatamise täiendava otsetoetuse taotlemise käigus kindlaks määratud veiste arvu alusel;
- b) 2006. aasta ammalehma kasvatamise täiendava otsetoetuse käigus kindlaks määratud piimalehmade alusel, kelle suhtes lõppes 2006. aasta erisus maksta ammalehmatoetust.

Samuti võidi antud toetust taotleda 2005. aastal põllumajanduslooma kasvatamise täiendava otsetoetuse taotluse menetlemise käigus kindlaks määratud veiste loomühikute alusel, aga seda vaid sel juhul, kui 2006. aastal ei taotletud veisetootust.

Tabel: Veisetoetuse taotlemine, määramine ja maksmine 2007

VEISETOETUS	Taotlused		Loomühikuid		Summa (EEK)	
	Esitatud	Heakskiidetud	Taotletud	Toetatud	Määratud	Makstud
HARJUMAA	214	212	4 158,5	4 158,5	5 114 955	5 114 955
HIIUMAA	139	138	1 041,3	1 041,3	1 280 799	1 280 799
IDA-VIRUMAA	155	152	1 915,7	1 915,7	2 356 311	2 356 311
JÕGEVAMAA	368	358	7 836,7	7 836,7	9 639 141	9 639 141
JÄRVAMAA	256	256	8 980,7	8 980,7	11 046 261	11 046 261
LÄÄNEMAA	285	285	3 253,8	3 253,8	4 002 174	4 002 174
LÄÄNE-VIRUMAA	446	439	9 736,1	9 736,1	11 975 403	11 975 403
PÖLVAMAA	343	338	4 135,2	4 135,2	5 086 296	5 086 296
PÄRNUMAA	514	506	7 022,6	7 022,6	8 637 798	8 637 798
RAPLAMAA	402	400	5 911,0	5 911,0	7 270 530	7 270 530
SAAREMAA	495	493	4 816,0	4 816,0	5 923 680	5 923 680
TARTUMAA	302	296	4 523,8	4 523,8	5 564 274	5 564 274
VALGAMAA	384	381	3 285,7	3 285,7	4 041 411	4 041 411
VILJANDIMAA	434	430	5 690,5	5 690,5	6 999 315	6 999 315
VÕRUMAA	657	640	3 533,2	3 533,2	4 345 836	4 345 836
KOKKU	5 394	5 324	75 840,8	75 840,8	93 284 184	93 284 184

2007. a esitati veise loomühiku alusel makstava täiendava otsetoetuse taotlusi 5 394, millele oli märgitud 75 840,8 loomühikut. Kõige rohkem esitati taotlusi Võrumaal (657), järgnesid Pärnu- ja Saaremaa vastavalt 514 ja 495 taotlusega. Kõige vähem, 139 taotlust, esitati Hiiumaal. Kõige rohkem oli taotlustele toetuse saamiseks loomi ära märgitud Lääne-Virumaal (15 679)

Kõikidest taotlustest kiideti heaks 5 324 ehk 98,7%. Mittemääramise otsuse sai 70 taotlust, milleks oli kaks peamist põhjust:

- taotlejal puudusid 2006. või 2005. aastal veisetoetuse menetlemise käigus kindlakstehtud loomühikud;
- taotleja ei tegelenud põllumajandusliku tegevusega.

2007. aastal määrati veise loomühiku alusel makstavat täiendavat otsetoetust üle 93 miljoni krooni. Kõige rohkem said Lääne-Virumaa ja Järvamaa loomapidajad - vastavalt 12 ja 11 miljonit krooni. Kõige vähem sai Hiiumaa: 1,3 miljonit krooni.

2007. aastal maksti välja kogu määratud summa ehk 93 284 184 krooni.

Piima tootmiskvoodi alusel makstav täiendav otsetoetus

Piima tootmiskvoodi alusel makstavat täiendavat otsetoetust võis taotleda 31. märtsi 2007 seisuga määratud piima tootmiskvoodi (otseturustus- ja/või tarnekvoot) alusel.

2007. aastal esitati piima tootmiskvoodi alusel makstava täiendava otsetoetuse taotlusi 1 461, millele oli toetuse saamiseks ära märgitud 630 420 452 piimakilogrammi. Kõige rohkem esitati taotlusi Pärnumaal, Saaremaal ja Raplamaal, vastavalt 170, 155 ja 148. Kõige vähem esitati taotlusi toetuse saamiseks Hiiumaal (29) ja Ida-Virumaal (36). Kõige rohkem oli taotlustele ühikuid (kg) ära märgitud Järvumaal (üle 112 tuhande tonni), teistes maakondades oli juba oluliselt vähem. Kõige vähem taotleti kilogrammide järgi toetust Hiiumaal (ligi 3000 tonni).

Tabel: Piimakvoodi alusel makstava toetuse taotlemine, määramine ja maksmine 2007

TOETUS	Taotlused		Ühikud (kg)		Summa (EE)	
	Esitatud	Heakskiidetud	Taotletud	Toetatud	Määratud	
HARJUMAA	82	80	29 722 061	29 722 061	11 888 824,40	1
HIUMAA	29	29	2 948 462	2 948 462	1 179 384,80	
IDA-VIRUMAA	36	36	14 310 894	14 310 894	5 724 357,60	
JÕGEVAMAA	102	102	67 434 552	67 434 552	26 973 820,80	20
JÄRVAMAA	112	112	112 084 016	112 084 016	44 833 606,40	40
LÄÄNEMAA	60	60	14 123 952	14 123 952	5 649 580,80	
LÄÄNE-VIRUMAA	125	124	81 826 665	81 826 665	32 730 666,00	30
PÕLVAMAA	91	90	43 837 994	43 837 994	17 535 197,60	10
PÄRNUMAA	170	167	66 963 276	66 963 276	26 785 310,40	20
RAPLAMAA	148	147	43 164 305	43 164 305	17 265 722,00	10
SAAREMAA	155	155	31 701 309	31 701 309	12 680 523,60	10
TARTUMAA	80	80	42 943 451	42 943 451	17 177 380,40	10
VALGAMAA	70	70	18 250 476	18 250 476	7 300 190,40	
VILJANDIMAA	116	116	41 558 514	41 558 514	16 623 405,60	10
VÕRUMAA	85	85	19 550 525	19 550 525	7 820 210,00	
KOKKU	1 461	1 453	630 420 452	630 420 452	252 168 180,80	250

Heakskiidu sai 2007. aastal 1 453 taotlust ehk 99,4% taotlustest. Maakondi, kus heakskiidu said kõik esitatud taotlused, oli 10. Mittemääramise otsuse sai 8 taotlust, millest 3 laekus Pärnumaal ja 2 Harjumaal.

Peamiseks toetuse mittemääramise põhjusteks oli see, et taotlejal ei olnud 31. märtsi 2007. aasta seisuga piima tootmiskvooti.

2007. aastal määrati üle 252 miljoni krooni piima tootmiskvoodi alusel makstavat täiendavat otsetoetust. Kõige rohkem raha läks Järvamaale (ligi 45 miljonit krooni), järgnesid Lääne-Virumaa, Jõgevamaa ja Pärnumaa vastavalt 32,7, 27 ja 26,8 miljoni krooniga. Kõige vähem määrati Hiiumaale (ca 1,2 miljonit krooni). Kõik toetused, mis 2007. aastal määrati, maksti välja sama aasta jooksul.

Pindalatoetused 2007

Ühtset pindalatoetust, põllukultuuri kasvatamise täiendavat otsetoetust ja energiakultuuri toetust sai taotleda põllumajandusega tegelev füüsiline või juriidiline isik, seltsing ning muu juriidilise isiku staatusega ühendus, kes haris maad õiguslikul alusel, st oli maa omanik või omas kehtivat rendilepingut. Põllumajanduskultuuri täiendavat otsetoetust sai taotleda 2006. aasta põllumajanduskultuuri kasvatamise täiendava otsetoetuse menetlemise käigus kindlaks määratud hektarite alusel vähemalt 0,3 hektari kohta.

Kõigi pindalapõhiste toetuste taotlusi võeti PRIA piirkondlikes büroodes vastu 9.-29. maini 2007. Hilinenud taotluste vastuvõtmise periood oli 30. maist kuni 23. juunini 2007. Hilinenud taotluste puhul vähendati toetuste väljamakstavat summat 1% iga hilinenud tööpäeva kohta.

Ühtne pindalatoetus (ÜPT)

Ühtset pindalatoetust sai taotleda vähemalt 1,00 hektarile toetusõiguslikule maale, kus ühegi põllu suurus ei tohtinud olla väiksem kui 0,30 ha. Ühtse pindalatoetuse taotlemisel loeti üheks põlluks samal massiivil kõrvuti asuvad toetusõiguslikud põllud ka siis, kui need vastasid antud toetuse nõuetele ehk moodustasid ühtse kultuurigrupi ja kokku moodustasid vähemalt 0,30 ha. Põld, millele toetust taotleti, pidi asuma põllumassiivil, mis on kantud PRIA põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse.

Ühtse pindalatoetuse saamiseks pidi täidetud olema järgnev loetelu tegevustest:

- põllukultuurid pidid olema külvatud hiljemalt 15. juuniks;
- rohumaad pidid olema niidetud või karjatatud enne 31. juulit, v.a heinaseemne, heintaimede energiakultuurina kasvatamisel, kuni kaheaastane haljasväetiseks sisseküntav rohumaal ning samal aastal rajatud rohumaal;
- hiljemalt 31. juuliks pidi niide olema koristatud või hekseldatud;
- nõutud tegevused pidid olema visuaalselt tuvastatavad kogu taotlusel märgitud maa-alal;
- karjamaana kasutataval rohumaal pidi olema karjatatud loomi loomkoormusega, mis tagab niitmise sarnase tulemuse, ning ebapiisava tulemuse korral tuli rohumaal üle niita;
- kasutusest väljas olevale maale tuli külvata põllumajanduskultuur või rajada mustkesa 1. juuliks või teha mehhaaniline umbrohutõrje 31. juuliks.
- Põldudel tehtud tööd pidid olema kantud põlluraamatusse või põllumajandusministri 20. aprilli 2007. a määruse nr 57 "Ühtse pindalatoetuse, põllukultuuri kasvatamise ja põllumajanduskultuuri täiendava otsetoetuse saamise täpsemad nõuded ning toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise täpsem kord" lisas 2 toodud tabelisse.

2007. aastal esitati ühtse pindalatoetuse saamiseks 17 550 taotlust. Toetust sooviti saada 841 441,88 hektarile. Kõige rohkem esitati taotlusi Võrumaal (2 077), Pärnumaal (1 680) ja Tartumaal (1 505). Kõige vähem esitati taotlusi Hiiumaal (392). Kõige suuremale pinnale esitati taotlusi Lääne-Virumaal (99 656,69 ha), järgnesid Viljandimaa (77 281,95 ha) ja Tartumaa (76 973,84 ha). Hiiumaal taotleti toetust kõige väiksemale pinnale (12 001,27 ha).

2007. aastal kiideti heaks 17 334 taotlust, mis on 98,8% kõikidest taotlustest. Toetus määrati 831 528,16 hektarile. Kõige rohkem taotlusi kiideti heaks Võrumaal (2 060), Pärnumaal (1 667) ja Tartumaal (1 486). Kõige vähem kiideti heaks Hiiumaal (386). Suurimale pinnale määrati toetust Lääne-Virumaal - 98 016,64 ha, kõige väiksemale pinnale aga Hiiumaal - 11 837,13 ha.

Peamised toetuse vähendamise või mittemääramise põhjused olid:

- toetust vähendati taotluse esitamise hilinemise tõttu 1% iga tööpäeva kohta;
- toetust vähendati taotletud ja kindlakstehtud põllu pinna erinevuse tõttu kuni 3% ja toetust makstakse kindlakstehtud pinna alusel;
- toetust vähendati taotletud ja kindlakstehtud pindade vahe kahekordse väärtuse võrra, kui taotletud ja kindlakstehtud pindade erinevus jäi vahemikku 3-30%;
- toetust ei makstud põllu või põldude kohta, mille pindala oli alla 0,30 hektari;
- toetussumma vähendati heade põllumajandus- ja keskkonnanõuete rikkumise tõttu.

Tabel: Ühtse pindalatoetuse taotlemine, määramine ja maksmine

ÜHTNE PINDALATOETUS	Taotlused		Pind		Summa (EEK)	
	Esitatud	Heakskiidetud*	Taotletud	Toetatud*	Määratud*	Makstud**
HARJUMAA	924	904	55 729,33	54 785,99	41 575 428,12	42 378 629,76
HIIUMAA	392	386	12 001,27	11 837,13	8 973 112,20	10 915 125,72
IDA-VIRUMAA	629	618	26 598,70	24 414,92	18 511 464,78	19 891 788,68
JÕGEVAMAA	1 178	1 157	65 866,93	65 418,90	49 583 351,64	52 126 240,02
JÄRVAMAA	805	794	76 153,21	75 783,23	57 424 856,77	61 046 593,25
LÄÄNEMAA	833	825	39 061,06	38 790,30	29 416 223,64	36 743 674,51
LÄÄNE-VIRUMAA	1 208	1 181	99 656,69	98 016,64	74 404 482,45	91 379 824,70
PÖLVAMAA	1 303	1 287	46 430,21	46 133,04	35 002 942,81	35 355 660,12
PÄRNUMAA	1 680	1 667	76 728,68	76 036,05	57 660 889,74	64 301 994,70
RAPLAMAA	1 156	1 145	58 482,38	58 155,68	44 135 906,16	45 521 429,69
SAAREMAA	1 328	1 315	43 483,19	43 078,15	32 620 061,78	39 349 631,01
TARTUMAA	1 505	1 486	76 973,84	76 555,80	58 020 986,72	58 472 896,09
VALGAMAA	1 185	1 173	40 084,54	39 763,64	30 137 032,20	34 353 407,31
VILJANDIMAA	1 347	1 336	77 281,95	76 296,17	57 840 810,33	68 996 166,55
VÕRUMAA	2 077	2 060	46 909,90	46 462,52	35 224 663,06	35 427 091,06
KOKKU	17 550	17 334	841 441,88	831 528,16	630 532 212,40	696 260 153,17

*- need andmed on 9. mai 2007 kinnitatud käskkirja seisuga. Andmed ei ole lõplikud, sest vaiete tõttu võib menetlus edasi kesta.

** - välja makstud 01.01.2007-31.12.2007 (sisaldab ka varasemate aastate taotlusi)

Tabel: Ühtse pindalatoetuse maksmine 2007. aastal

2007 taotlused	2004-2006 taotlused	Makstud kokku 2007
630 178 212,19	66 081 940,98	696 260 153,17

2007. aastal määrati taotlenuile ühtset pindalatoetust 630,5 miljonit krooni. Kõige rohkem läks toetusraha Lääne-Virumaale - üle 74 miljoni krooni; kõige vähem Hiiumaale - ligi 9 miljonit krooni. Välja maksti 2007. kalendriaasta jooksul üle 696 miljoni krooni, millest varasemate aastate taotluste alusel maksti välja üle 66 miljoni krooni.

Põllukultuuri kasvatamise täiendav otsetoetus (POL)

Põllukultuuri kasvatamise täiendava otsetoetuse saamiseks pidid taotlejad kasutama vähemalt 0,30 ha suurust põldu ja pindalatoetuste taotletav kogupind pidi olema vähemalt 1,00 ha. Põllukultuuri kasvatamise täiendava otsetoetuse saamiseks pidid toetuse taotlejad:

- kasvatama vastavaid kultuure;
- põldudel tehtud tööd pidid olema kantud põlluraamatusse;
- põllukultuuri pidi kasvatama vähemalt õitsemisperioodi alguseni, vältides umbrohu levikut.

Toetust võis taotleda kogu külvatud põllumaa kohta, millel oli kasutatud kohalikele normidele vastavaid agrotehnilisi võtteid.

2007. aastal esitati põllukultuuri kasvatamise täiendava otsetoetuse saamiseks 6 842 taotlust 367 704,24 ha kohta. Kõige rohkem esitati taotlusi Võrumaal (776) ja kõige vähem Hiiumaal

(72). Suurimale pinnale taotleti toetust Lääne-Virumaal (55 284,16 ha), väikseimale aga Hiiumaal (1 833,07 ha).

Tabel: Põllukultuuritoetuse taotlemine, määramine ja maksmine 2007

PÕLLUKULTUURIDE TOETUS	Taotlused		Pind		Summa (EEK)	
	Esitatud	Heakskiidetud*	Taotletud	Toetatud*	Määratud*	Makstud**
HARJUMAA	264	261	20 748,19	20 559,30	12 086 190,35	12 461 947,14
HIUMAA	72	70	1 833,07	1 826,48	1 034 822,69	1 480 030,71
IDA-VIRUMAA	223	219	9 760,87	9 616,37	5 650 110,11	6 679 622,70
JÕGEVAMAA	526	521	33 789,71	33 487,06	19 688 003,87	22 741 530,17
JÄRVAMAA	342	340	35 109,40	34 871,34	20 500 957,34	23 865 003,36
LÄÄNEMAA	295	287	12 855,66	12 763,09	7 504 228,92	11 511 153,29
LÄÄNE-VIRUMAA	608	599	55 284,16	54 296,80	31 923 211,99	45 534 877,96
PÕLVAMAA	644	634	22 970,66	22 834,10	13 418 812,71	13 637 652,11
PÄRNUMAA	483	471	25 107,75	24 625,76	14 470 464,62	19 194 494,04
RAPLAMAA	431	428	19 601,37	19 536,48	11 483 308,97	12 217 452,88
SAAREMAA	484	480	8 640,80	8 572,21	5 039 808,90	5 536 849,66
TARTUMAA	662	647	45 721,16	45 119,24	26 521 114,63	27 963 837,30
VALGAMAA	414	406	18 726,28	18 466,64	10 856 306,55	14 423 540,54
VILJANDIMAA	618	609	41 734,66	41 355,17	24 297 312,81	32 527 011,41
VÕRUMAA	776	766	15 820,50	15 663,62	9 205 496,67	9 247 750,86
KOKKU	6 842	6 738	367 704,24	363 593,66	213 680 151,13	259 022 754,13

*- need andmed on 9. mail 2007 kinnitatud käskkirja seisuga. Andmed ei ole lõplikud, sest vaiete tõttu võib menetlus edasi kesta.

** - välja makstud 01.01.2007-31.12.2007 (sisaldab ka varasemate aastate taotlusi)

2007. aastal kiideti heaks 6 738 taotlust ehk 98,5% taotlustest. Toetust määrati 363 593,66 hektarile. Kõige rohkem kiideti heaks Võrumaa taotlusi (766), kõige vähem Hiiumaa omi (70).

Peamised vähendamise või mitte määramise põhjused olid:

- toetust ei makstud põllu kohta, millel ei kasvatata toetusõiguslikku kultuuri;
- toetust vähendati taotluse esitamisega hilinemise tõttu 1% iga tööpäeva kohta;
- toetust vähendati kindlakstehtud pindade vahe kahekordse väärtuse võrra, kui taotletud ja kindlakstehtud pindade erinevus oli üle 2 ha või 3-20%;
- toetust ei makstud põldude kohta, mis on väiksemad kui 0,30 hektarit.

Tabel: Põllukultuuri-toetuse maksmine 2007 aasta jooksul

2007 taotlused	2004-2006 taotlused	Makstud kokku 2007
213 269 509,99	45 753 244,14	259 022 754,13

2007. aastal määrati põllukultuuri kasvatamise täiendava otsetoetuse raames põllumeestele ligi 213,7 miljonit krooni toetusi. Kõige rohkem sai toetust Lääne-Virumaa (ligi 32 miljonit), kõige vähem toetust määrati aga Hiiumaale (u 1 miljon). 2007. kalendriaasta jooksul maksis PRIA

välja põllukultuuri kasvatamise täiendavat otsetoetust ligi 260 miljoni krooni väärtuses, millest ligi 46 miljonit krooni maksti 2004-2006 aasta taotluste kohta.

Alljärgnevast tabelist on näha, milliseid kultuure kasvatavad põllukultuuritoetuse taotlejad. Kõige rohkem kasvatatakse otra, nisu ja rapsi. Teisi põllukultuure kasvatatakse oluliselt vähem.

Tabel: Põllukultuuritoetuse taotlejate poolt kasvatatavad kultuurid

Põhikultuur	Mõõdetud pind
oder	133 352,86
nisu	96 939,14
raps	71 483,44
kaer	32 914,52
rukis	16 229,59
hernes	5 381,55
tritikale	3 824,22
segavili	3 502,82
mais	889,66
muud kultuurid	2 959,23

Põllumajanduskultuuri täiendav otsetoetus (PTO)

Põllumajanduskultuuri täiendava otsetoetuse saamiseks peab taotleja olema põllumajandusega tegelev isik, st kasvatama põllumajanduslooma või põllumajanduskultuuri või hoidma enda kasutuses olevat põllumajandusmaad heades põllumajandus- ja keskkonnatingimustes. Taotlusel peab märkima kõik enda kasutuses olevad üle 0,3 ha suurused põllud juhul, kui teisi toetusi ei taotleta.

2007. aastal esitati põllumajanduskultuuri täiendava otsetoetuse taotlusi 7 495 kogupinnaga 353 418,91 hektarit. Kõige rohkem esitati taotlusi Võrumaal ja Tartumaal - vastavalt 843 ja 840, kõige vähem aga Hiiumaal - 81 taotlust. Lääne-Virumaa taotlustele oli märgitud kõige suurem pind (53 187,58 ha), kõige väiksem pind märgiti ära Hiiumaal (1 623,83 ha).

Tabel: Põllumajanduskultuuri toetuse taotlemine, määramine ja maksmine 2007

PÕLLUMAJ.KULT. TOETUS	Taotlused		Pind		Summa (EEK)	
	Esitatud	Heakskiidetud	Taotletud	Toetatud	Määratud	Makstud
HARJUMAA	295	254	20 288,16	20 288,16	5 933 678,20	0,00
HIIMUMAA	81	73	1 623,83	1 623,83	474 921,56	0,00
IDA-VIRUMAA	228	186	8 248,66	8 248,66	2 412 485,68	0,00
JÕGEVAMAA	579	493	33 313,70	33 313,70	9 743 258,04	0,00
JÄRVAMAA	356	329	33 519,32	33 519,32	9 803 395,61	0,00
LÄÄNEMAA	282	269	12 498,63	12 498,63	3 655 474,39	0,00
LÄÄNE-VIRUMAA	626	584	53 187,58	53 187,58	15 555 771,70	0,00
PÕLVAMAA	677	618	23 997,48	23 997,48	7 018 543,21	0,00
PÄRNUMAA	570	434	24 032,53	24 032,53	7 028 794,21	0,00
RAPLAMAA	464	385	18 533,66	18 533,66	5 420 539,67	0,00
SAAREMAA	544	454	7 887,81	7 887,81	2 306 947,89	0,00
TARTUMAA	840	635	44 042,56	44 042,56	12 881 127,82	0,00
VALGAMAA	511	424	18 762,81	18 762,81	5 487 559,22	0,00

VILJANDIMAA	599	563	38 377,66	38 377,66	11 224 314,34	0,00
VÕRUMAA	843	761	15 104,52	15 104,52	4 417 619,05	0,00
KOKKU	7 495	6 462	353 418,91	353 418,91	103 364 430,59	0,00

2007. aasta põllumajanduskultuuri täiendava otsetoetuse raames kiideti heaks 6 462 taotlust, mis on 86,2% kõikidest taotlustest. Võrumaal, Tartumaal ja Põlvamaal kiideti heaks vastavalt 761, 635 ja 618 taotlust. Kõige vähem kiideti taotlusi heaks Hiiumaal ja Ida-Virumaal, vastavalt 73 ja 186 taotlust. Kuna tegemist on referentsaasta toetusega, siis said toetust kõik need, kellel oli 2006. aastast olemas kindlakstehtud pinda üle 0,3 hektari. Samuti oli võimalik parandada õigust taotleda põllumajanduskultuuri täiendavat otsetoetust. Selliseid taotlejaid oli 8.

Põllumajanduskultuuri täiendava otsetoetuse raames määrati taotlejatele üle 103 miljoni krooni, millest kõige rohkem läks Lääne-Virumaale - üle 15,5 miljoni krooni; järgnesid Tartumaa ja Viljandimaa. Kõige vähem määrati toetust Hiiumaal (ligi 475 000 krooni). Toetuse väljamaksmiseni 2007. aastal ei jõutud ja raha makstakse 2008. aasta alguses.

Energiakultuuri toetus (ENK)

Energiakultuuri toetust sai taotleda põllumajandusega tegelev füüsiline või juriidiline isik, seltsing ning muu juriidilise isiku staatusega ühendus, kes haris maad õiguslikul alusel, st oli maa omanik või omas kehtivat rendilepingut.

Energiakultuuri toetuse toetuskõlblikud kultuurid ja minimaalsed saagikused on ära toodud kõrvalolevas tabelis.

Paju kasvatamise korral on toetuse taotlemise tingimuseks rajatud istandikult saagi koristamine vähemalt igal neljandal aastal kuni istanduse likvideerimiseni, päideroo või ida-kitseherne kasvatamise korral peab saagi koristama igal aastal, välja arvatud külviaastal.

2007. aastal esitati energiakultuuri toetuse taotlusi 127 kogupinnale 11 567,88 hektarit.

Kõige rohkem esitati taotlusi Harjumaal (19), Viljandimaal (16) ja Lääne-Virumaal (14), kõige vähem Ida-Virumaal (3); Hiiumaal ei esitatud energiakultuuri toetuse saamiseks ühtegi avaldust. Suurim pind märgiti taotlustele Viljandimaal (2 265,15 ha), teistes maakondades oli taotletud pind juba oluliselt väiksem. Kõige väiksemale pinnale esitati taotlusi Võrumaal (62,61 ha).

Energiakultuuride toetuse heakskiitmiseni ei ole PRIA veel jõudnud. Toetuste määramine toimub juunis 2008 ja viimane väljamakse kuupäev on 30. juuni 2008.

Tabel: Energiakultuuri toetuse kultuurid ja minimaalne saagikus

Kultuur	Kogused (kg/ha)
Raps	1200
Rüps	1200
Oder	2000
Nisu	2000
Kaer	1700
Rukis	1700
Tritikale	2000
Päideroog	3000
Ida-kitshernes	3500
Kanep (varred)	5000
Paju	6000

Tabel: Energiakultuuri toetuse taotlemine, määramine ja maksmine 2007

ENERGIAKULTUURI TOETUS	Taotlused		Pind		Summa (EEK)	
	Esitatud	Heakskiidetud	Taotletud	Toetatud	Määratud	Makstud
HARJUMAA	19	0	808,00	0	0	0
IDA-VIRUMAA	3	0	158,13	0	0	0
JÕGEVAMAA	11	0	1 212,94	0	0	0
JÄRVAMAA	11	0	547,23	0	0	0
LÄÄNEMAA	6	0	395,58	0	0	0
LÄÄNE-VIRUMAA	14	0	1 364,83	0	0	0
PÖLVAMAA	5	0	493,33	0	0	0
PÄRNUMAA	10	0	1 193,13	0	0	0
RAPLAMAA	11	0	1 112,20	0	0	0
SAAREMAA	1	0	109,50	0	0	0
TARTUMAA	10	0	1 398,73	0	0	0
VALGAMAA	6	0	446,52	0	0	0
VILJANDIMAA	16	0	2 265,15	0	0	0
VÕRUMAA	4	0	62,61	0	0	0
KOKKU	127	0	11 567,88	0,00	0,00	0,00

Otsetoetuste määramine ja maksmine

2007. aastal määras PRIA erinevatele otsetoetuste (ammlehma-, ute-, veise-, piimalehmatoetused, põllukultuuride kasvatamise täiendav otsetoetus ning ühtne pindalatoetus) taotlejatele toetusi üle 1,322 miljardi krooni.

Tabel: Otsetoetuste määramine ja maksmine 2007

Maakonnad	Määratud summa	Makstud summa	
		2007 taotlused	Kokku
HARJUMAA	78 421 388,07	72 408 106,33	73 666 668,30
HIIUMAA	15 233 853,25	14 644 180,31	17 146 153,23
IDA-VIRUMAA	35 321 341,17	32 868 609,21	35 318 691,98
JÕGEVAMAA	116 870 218,35	107 110 847,11	112 723 374,99
JÄRVAMAA	144 285 173,17	134 456 168,31	141 467 560,06
LÄÄNEMAA	53 716 231,75	49 959 384,59	61 381 554,60
LÄÄNE-VIRUMAA	168 689 779,14	154 192 050,88	183 721 015,66
PÖLVAMAA	79 180 893,33	72 141 866,44	72 733 906,83
PÄRNUMAA	117 032 729,37	109 634 585,87	121 369 069,54
RAPLAMAA	87 847 131,80	82 321 610,60	84 546 259,57
SAAREMAA	62 310 626,17	59 711 732,13	67 230 288,27
TARTUMAA	121 154 848,22	108 226 605,34	110 167 860,44
VALGAMAA	59 665 371,37	54 148 661,46	61 961 421,25
VILJANDIMAA	118 717 906,08	106 918 595,78	126 878 646,56
VÕRUMAA	63 253 008,78	58 814 353,72	59 080 071,92
KOKKU	1 321 700 500,02	1 217 557 358,08	1 329 392 543,20

Võrreldes 2006. aastaga on määratud summa suurus kasvanud ligi 300 miljonit krooni ehk ligi 19%. Otsetoetustena maksti välja 2007. aastal sama aasta taotlejatele üle 1,218 miljardi krooni. Kõige rohkem maksti nimetatud toetusi Lääne-Virumaa talupidajatele - 154 miljonit krooni -, kõige vähem aga Hiiumaa talupidajatele - 14,6 miljonit krooni. Terve 2007. kalendriaasta jooksul maksti välja 1,329 miljardit krooni otsetoetusi.

KOOLIPIIMATOETUS

Koolipiima võib pakkuda lasteaialastele, I-XII klassi õpilastele ning põhihariduse baasil kutseõppeasutuses õppivatele õpilastele. Koolipiimatoetust makstakse tagantjärele kindlal perioodil tarbitud koguste alusel. Toetatavaks maksimumkoguseks on 0,25 liitrit piima või piimatoodet koolipäevas ühe õpilase kohta.

Toetust said taotleda:

- õppeasutused;
- õppeasutust või õppeasutusi esindavad isikud;
- linna- või vallavalitsused enda territooriumil paiknevate koolide nimel;
- piimatoodete pakkujad.

Kolm viimatinimetatut said koolipiimatoetust taotleda ainult juhul, kui olid selle kohta eelnevalt vastavate õppeasutustega kirjalikult kokku leppinud.

Toetuse saamiseks on heaks kiidetud taotlejatel võimalik esitada PRIA-le taotlus lastele pakutud toodete kulude osaliseks hüvitamiseks. Vastava perioodi kohta on võimalik toetuse saamise aluseks olevaid vormikohaseid taotlusi esitada 4 kuu jooksul pärast vastava perioodi lõppu. Kui taotlus esitatakse 5. kuul, vähendatakse toetuse suurus 5%, 6. kuul esitatud taotluste puhul 10%. Toetus makstakse välja hiljemalt nelja kuu jooksul pärast taotluse esitamist. Koolipiima toetuse taotlemine toimub kahekuuliste perioodide kaupa.

Tabel: Koolipiimatoetuse taotlemine ja maksmine 2007

Periood	Taotlemine (liitrid)			Makstud summa	
	Õppeasutuste arv	Tooted rasvasisaldusega 3,5%-4%	Tooted rasvasisaldusega 2,5%		Tooted rasvasisaldusega 1,5%-1,8%
(14) 01.01.-28.02.2007	738	44 401	499 346	9 559	3 369 976,51
(15) 01.03.-30.04.2007	742	42 644	492 686	9 422	3 363 197,53
(16) 01.05.-30.06.2007	730	32 687	328 884	6 942	2 278 852,24
(17) 01.07.-31.08.2007	303	9 551	49 852	1 831	376 838,26
(18) 01.09.-31.10.2007	737	38 850	502 557	12 770	2 022 765,23
(19) 01.11.-31.12.2007	716	24 413	442 350	8 028	
Kokku		192 546	2 315 675	48 553	11 411 629,77

2007. aastasse jäid perioodid 14-19. Viimase, 19. perioodi taotlemine kestab 2008. aasta juunikuu lõpuni. Taotlemise andmed on toodud 2008. mai alguse seisuga ning maksmise andmed perioodi 01.01.2007-31.12.2007 kohta. Enim tarbiti tooteid rasvasisaldusega 2,5% (ligi 2,3 miljonit liitrit), järgnesid kõrgema rasvasisaldusega (3,5%-4%) tooted (192,5 tuhat liitrit) ning madalama rasvasisaldusega (1,5%-1,8%) tooted (48,5 tuhat liitrit). Vaatlusaluste perioodide kohta teostati 2007. aastal makseid ligi 11,4 miljoni krooni eest. Lisaks maksti 2007. aastal varasemate perioodide kohta toetust välja üle 3,9 miljoni krooni.

RIIKLIKU ARENGUKAVA INVESTEERINGUTOETUSED

Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfond

Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondi arendusrahastu alla kuuluvad järgmised meetmed:

- meede 3.1: Investeeringud põllumajandustootmisse;
- meede 3.2: Põllumajandussaaduste töötlemise ja turustamise parandamise investeeringutoetus;
- meede 3.3: Majandustegevuse mitmekesistamine maapiirkonnas;
- meede 3.4: Integreeritud maaparandus;
- meede 3.5: Külade taastamine ja arendamine;
- meede 3.6: Kohaliku initsiatiivi arendamine – LEADER-tüüpi meede;
- meede 3.7: Metsamajandus;
- meede 3.8: Nõuande- ja teabeleviteenuste toetamine;

2007. aastal avanes EAGGF meetmetest ainult kaks – meede 3.7 *Metsamajandus* ning meede 3.8 *Nõuande- ja teabeleviteenuste toetamine*. Ülejäänute puhul taotluste vastuvõttu ei toimunud seoses eelarvete peaaegu 100-protsendilise täituvusega perioodil 2004.-2006. a.

Meetme 3.1 raames kiideti nelja aasta jooksul heaks 747 projekti toetussummaga 624,4 miljonit krooni. 2007. aasta detsembri lõpu seisuga oli 108 heakskiidetud projekti rahastamine küsimärgi all meetme eelarveliste vahendite nappuse tõttu. Puudujääk moodustas 75,8 mln krooni. Ülesvõetud kohustusest on välja makstud 551,3 mln krooni ehk 89,3% eelarvest.

Meetme 3.2 raames kiideti sama aja jooksul heaks 58 projekti toetussummaga 178,6 mln krooni, millega meetme eelarve on kaetud 100%. Väljamakseid on tehtud 170,8 mln krooni ulatuses, mis moodustab 97% eelarvest.

Majandustegevuse mitmekesistamise meetme 3.3 raames on kiidetud heaks 205 projekti toetussummas 115,6 mln krooni ehk eelarve on kaetud 100%. Ülesvõetud kohustustest on välja makstud 76%.

Sarnane olukord on ka meetmel 3.4 *Integreeritud maaparandus*, mille eelarve on samuti kaetud saajaprotsendiliselt. Toetus määrati 69 projektile toetussummas 134,9 mln. krooni. Väljamakseid tehti 87,9 mln krooni ulatuses.

Külade taastamise ja arendamise meetme 3.5 raames on nelja aasta jooksul saanud heakskiidu 281 projekti toetussumma 99,1 mln. krooni. Ülesvõetud kohustustest on välja makstud 94,6 mln krooni ehk 96% eelarvest.

LEADER-tüüpi meetme 3.6 raames kiideti heaks 24 projekti toetussummas 28,9 mln krooni. Väljamakseid on tehtud 3,9 mln krooni ulatuses, mis moodustab 14% eelarvest.

Esitatud taotluste arvu poolest üks populaarsemaid meetmeid meede 3.7 *Metsamajandus*: perioodil 2004-2007 kiideti heaks 896 projekti toetussummas 33,2 mln. krooni, mis moodustab 78% eelarvest. Ülesvõetud kohustustest on välja makstud 33% ehk 13,3 mln krooni.

Meetme 3.8 (*Nõuande- ja teabeleviteenuse toetamine*) raames määrati perioodil 2005-2007 toetus 1 427 projektile toetussummas 17,8 mln krooni, mis moodustab 84% eelarvest. Välja maksti 9,8 mln krooni toetust.

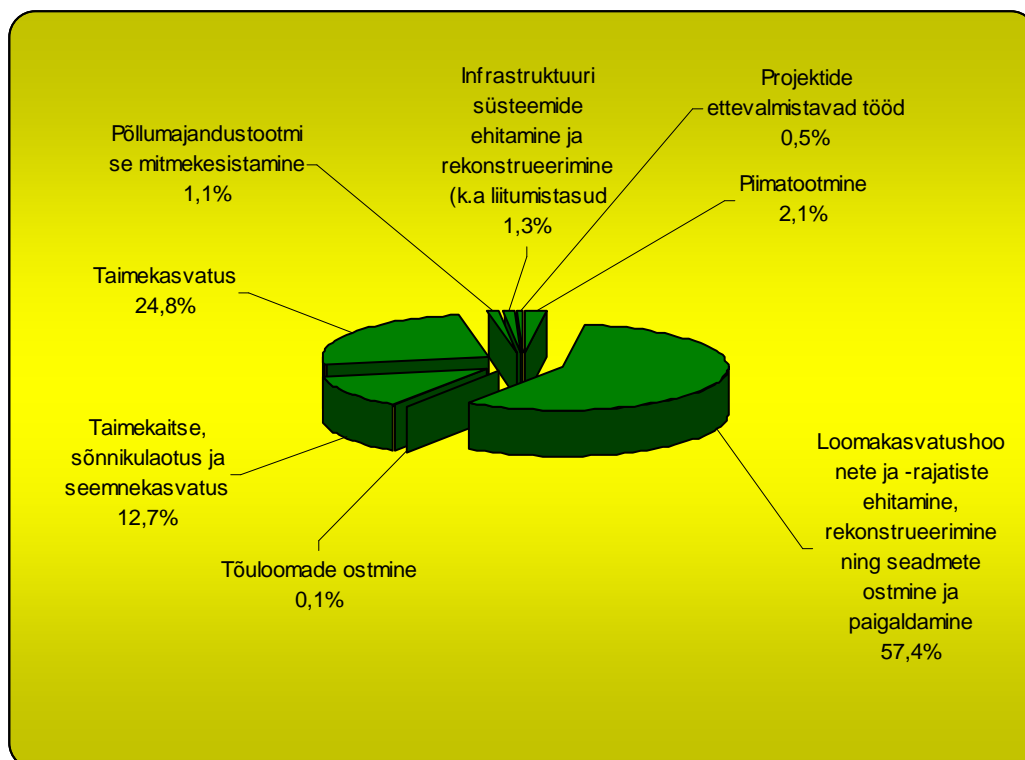
EAGGF meetmete taotlemistest ja heakskiidust 2007. aastal annavad ülevaate tabelid LISA 1 ja LISA 2. 2007. aasta EAGGF meetmete raames teostatud maksetest annavad ülevaate LISA 3 ja LISA 4.

EAGGF meetmete rakendamine 2007. aastal

Meede 3.1: Investeeringud põllumajandustootmisse

Meetme 3.1 taotluste vastuvõttu aastal 2007 ei toimunud, põhjuseks eelarveliste vahendite nappus. Heaks kiideti 2004.-2005. aastal laekunud taotlusi järgmiselt: rahastati 113 projekti, kokku toetussummas ligi 93 mln krooni.

Maakondade lõikes suurimad toetussummad määrati Lääne-Viru maakonda – 21,8 mln krooni, Järvamaale – 9,2 mln krooni ning 6,9 mln krooni läks Lääne maakonda.

Joonis 1. Meede 3.1 heakskiidetud toetussummade jagunemine alategevuste lõikes 2007. aastal

Ülevaate meetme 3.1. heakskiidetud toetussummade jagunemisest alategevuste lõikes saab jooniselt 1. Neljandal toetusaastal eraldati suurim summa loomakasvatushoonete ehitamiseks ja rekonstrueerimiseks – kokku 53,3 mln krooni. Loomakasvatushoonete toetussummast 45% eraldati veiselautade ehitamiseks, 32,3% veiselautade rekonstrueerimiseks, 8,8% söödahoidlateks ning 7,3% sigala rekonstrueerimiseks.

Taimakasvatuse eraldati 24,8% toetussummast ehk 23,1 mln krooni. Selle alategevuse all olid populaarseimad põllumajandussaaduste kuivatid, mis moodustasid 32,9% kogu taimekasvatuse alameetme toetussummast. Järgnesid saagi koristusjärgse töötlemise masinad – 15,4% ning väetusmasinad või seadmed – 11,7% toetussummast.

Põllumajandustootmise mitmekesistamiseks eraldati 2007. aastal 1,1 mln krooni ning infrastruktuuri süsteemide ehitamiseks ja rekonstrueerimiseks määrati 1,2 mln krooni, millega planeeritakse uuendada infrastruktuuri 2,5 miljoni krooni ulatuses.

2007. aastal maksti meetme 3.1 projektidele välja 74,2 miljonit krooni, millega koos tehti investeeringuid 204,4 mln krooni eest. Suurim toetussumma maksti Lääne-Viru maakonda – 21,7 mln krooni, järgnevad Tartumaa 10,8 mln krooniga ning Harjumaa 7,5 mln krooniga.

Nelja aasta jooksul on selle meetme raames kokku välja makstud 89% ülesvõetud kohustustest. Toetuse abil on teostatud investeeringuid 551,3 mln krooni ulatuses.

Meede 3.2: Põllumajandustoodete töötlemise ja turustamise parandamise investeeringutoetus

Käesoleva meetme raames toimus 2007. aastal perioodil 2004-2006 laekunud taotluste menetlemine. Toetus määrati kahele projektile – üks Tartumaalt ja üks Viljandimaalt – toetussummas 3,3 mln krooni, mille abil tehti investeeringuid 8,3 mln krooni eest. Mõlemad projektid kuuluvad lihatöötlemise valdkonda.

Väljamakseid tehti 24,1 mln krooni ulatuses. Suurim summa maksti välja Tartu maakonda – 10,9 mln krooni, järgnevad Põlvamaa ja Lääne-Virumaa vastavalt 7,9 mln ja 3,3 mln krooniga.

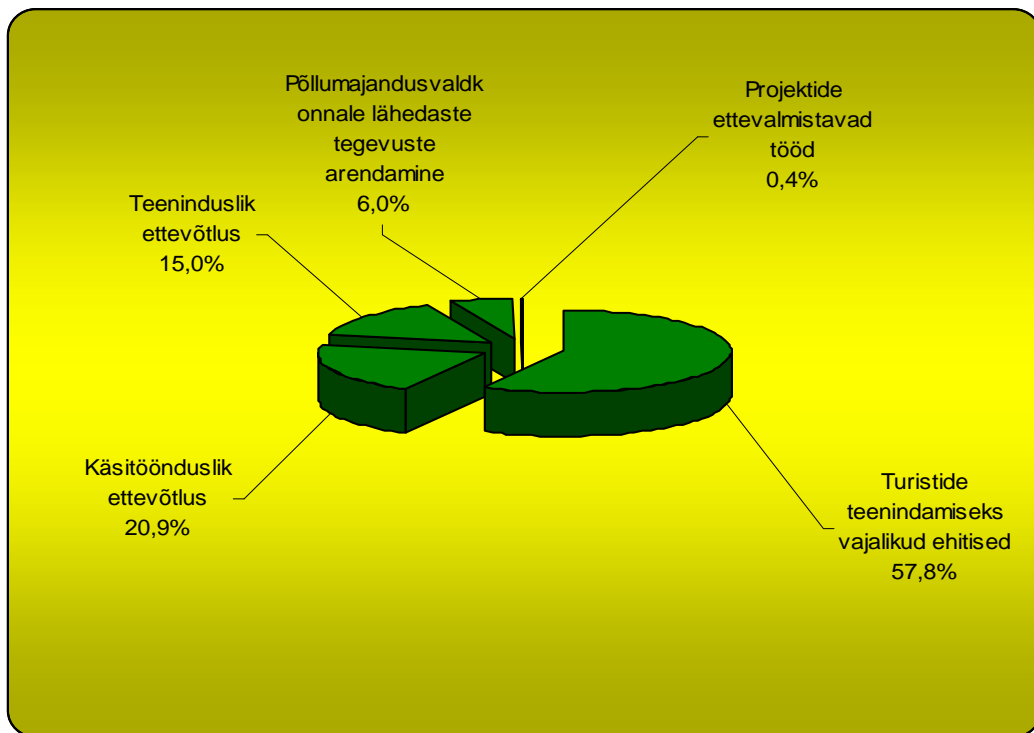
Kokku on nelja aasta jooksul välja makstud 170,8 mln krooni (97% eelarvest), millega koos tehti investeeringuid 445,7 mln krooni ulatuses.

Meede 3.3: Majandustegevuse mitmekesistamine maapiirkonnas

Aruande-aastal toimus 2006. aastal laekunud taotluste menetlemine. Kiideti heaks 131 projekti toetussummas 38,6 mln krooni. Maakondade lõikes määratud toetussummad jagunesid suhteliselt võrdselt. Suurim summa määrati Saare maakonda – 5,2 mln krooni. Järgnesid Tartu maakond 3,3, Lääne-Viru maakond 3 ja Valga maakond 2,99 mln krooniga.

Toetussummad jagunesid nelja alameetme vahel: turismi arendamine, käsitööstuse edendamine, teenuste osutamine ja põllumajandusvaldkonnale lähedaste tegevuste arendamine ning teeninduslik ettevõtlus. Suurima osakaalu ehk 57,8% kogu meetme 3.3 heakskiidetud toetussummast moodustab turismi arendamine. 20,9% määrati käsitööstuslikule ettevõtlusele, 15% eraldatud summadest määrati teenindusliku ettevõtluse arendamiseks ning 6% põllumajandusvaldkonnale lähedaste tegevuste arendamiseks.

Ülevaate toetussummade jagunemisest annab joonis 2.

Joonis 2. Meetme 3.3 heakskiidetud toetussummade jagunemine alategevuste lõikes 2007. aastal

2007. aastal maksti selle meetme projektidele välja 10,3 mln krooni. Suurim summa läks Saare maakonda – 1,5 mln krooni, järgnevad Jõgevamaa 1,1 mln krooni ja Tartumaa 0,9 mln krooniga. Nelja aasta jooksul on välja makstud kokku 87 mln krooni toetust (76% eelarvest), mille abil teostati investeeringuid 184,7 mln krooni ulatuses.

Meede 3.4: Integreeritud maaparandus

Aruande-aastal selle meetme raames taotluste vastuvõttu ega menetlemist ei toimunud. Maksti välja 60,3 mln krooni. Suurim summa läks Harjumaale – 13 mln krooni. Raplamaale ja Jõgevamaale maksti vastavalt 8,3 ning 8,2 mln krooni. Kokku on perioodil 2005-2007 teostatud väljamakseid 87,9 mln krooni ulatuses, mis moodustab 76% eelarvest.

Meede 3.5: Külade taastamine ja arendamine

Analoogselt maaparanduse-meetmega teostati *Külade taastamise ja arendamise* meetme raames 2007. aastal ainult väljamakseid, seda 25,3 mln krooni ulatuses. Maakondlikus võrdluses suurim summa läks Harjumaale – 5,1 mln. krooni, järgnesid Pärnumaa 3,4 mln ja Raplamaa 2,6 mln krooniga. Kokku on nelja aasta jooksul selle meetme projektidele välja makstud 94,7 mln krooni toetust (96% eelarvest), mille abil on tehtud investeeringuid 114,9 mln krooni ulatuses.

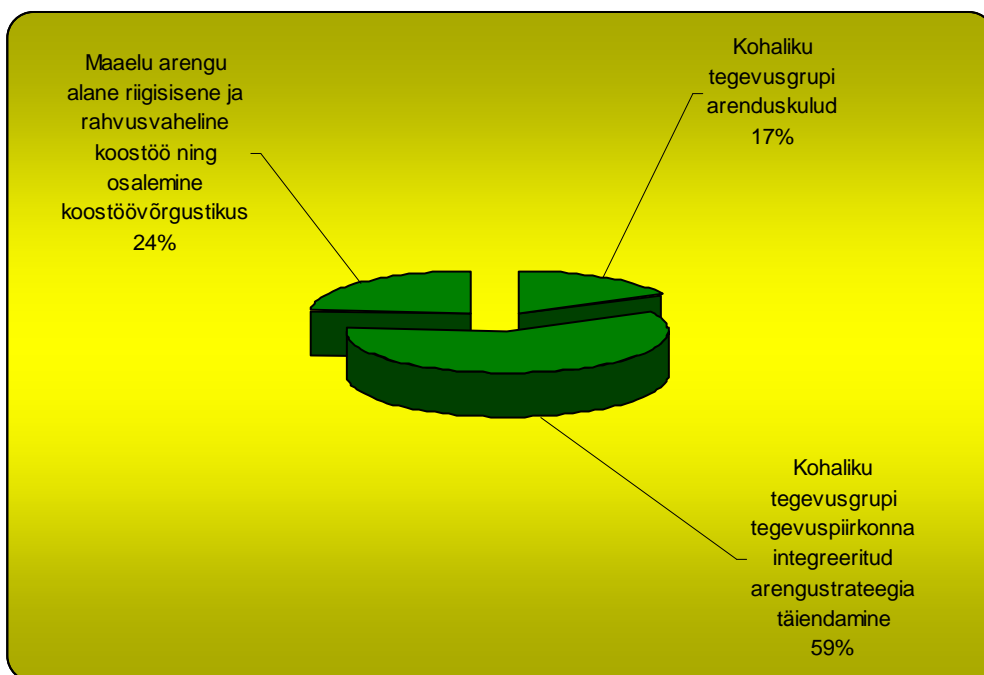
Meede 3.6: Kohaliku initsiatiivi arendamine – LEADER-tüüpi meede

Mullu said kõik 2006.a laekunud taotlused heakskiidu kokku toetussummas 28,85 mln krooni, millega meetme eelarve on kaetud 100%. Maakondlikus võrdluses suurim toetussumma eraldati Võru maakonda – 4,1 mln krooni, järgnevad Lääne-Virumaa 3,2 mln ja Põlvamaa 2,8 mln krooniga.

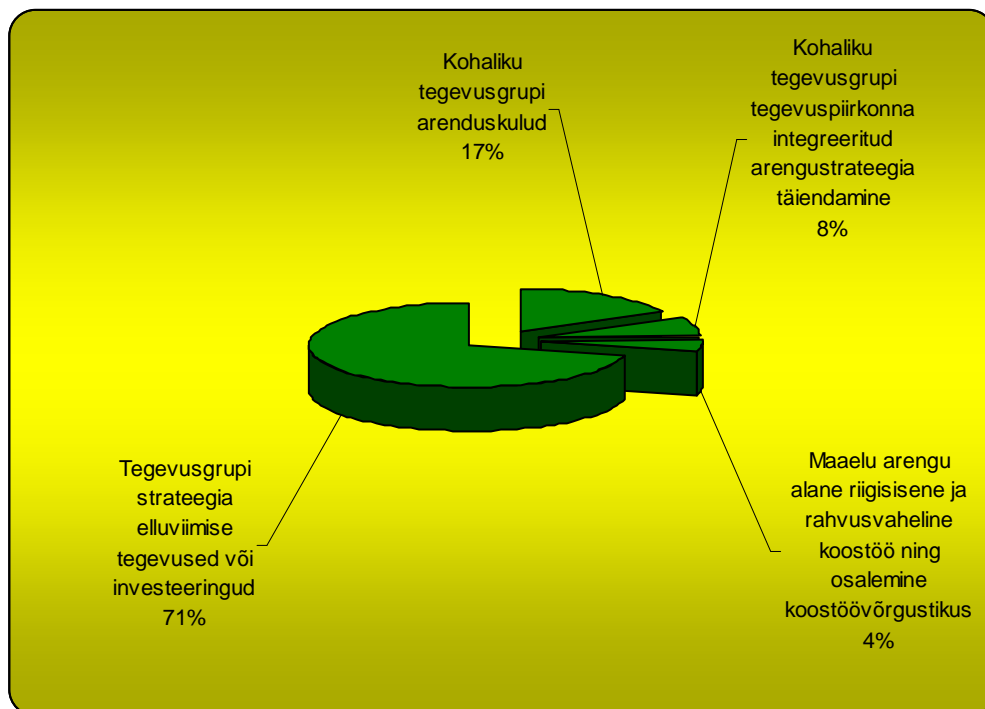
Toetussummad jagunesid kahe tegevusvaldkonna vahel:

1. Oskuste omandamine - 20,5 mln krooni
2. Integreeritud maapiirkonna arengustrateegia – 8,4 mln krooni.

Ülevaate meetme 3.6. heakskiidetud toetussummade jagunemisest alategevuste lõikes tegevusvaldkonniti annavad joonised 3 ja 4.

Joonis 3. Meetme 3.6 esimene tegevusvaldkond: Oskuste omandamine heakskiidetud toetussummade jagunemine alategevuste lõikes

Joonis 4. Meetme 3.6 teine tegevusvaldkond: Integreeritud maapiirkonna arengustrateegia heakskiidetud toetussummade jagunemine alategevuste lõikes.

Esimese tegevusvaldkonna heakskiidetud tegevustest suurim osa (59%) läks kohaliku tegevusgrupi tegevuspiirkonna integreeritud arengustrateegia täiendamisega seotud tegevustele. Teises tegevusvaldkonnas läks suurim osa (71%) heakskiidetud toetussummast tegevusgrupi strateegia elluviimise tegevustele või investeeringutele.

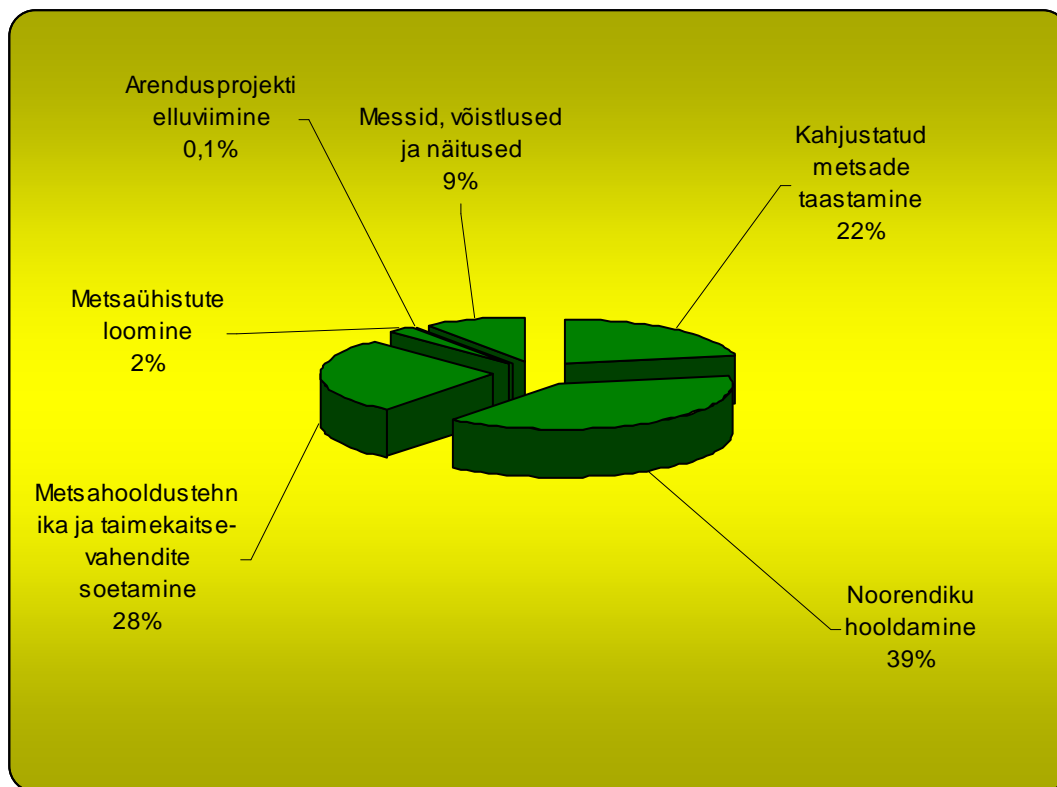
2007. a maksti selle meetme projektidele välja 3,9 mln krooni, mis moodustab 14% eelarvest.

Meede 3.7: Metsamajandus

Taotluste vastuvõtt kuulutati välja perioodiks 19. märtsist kuni 13. aprillini, siis pikendati vastuvõttu 25. aprillini. Kokku laekus 314 taotlust toetussummas 9,8 mln krooni, mille abil planeeritakse teha investeeringuid 14,9 mln krooni ulatuses. Kõige rohkem taotleti Viljandimaal (63 taotlust), Põlvamaal (45 taotlust) ning Lääne-Virumaal (37 taotlust).

Kiideti heaks nii 2006. kui ka 2007. aastal vastuvõetud projekte. Kokku määrati toetus 646 projektile toetussummas 21,9 mln krooni. Maakondlikus võrdluses suurim toetussumma eraldati Viljandi maakonda – 4,9 mln krooni, järgnevad Pärnumaa 2,5 mln ja Tarumaa 2,2 mln krooniga.

Alategevuse lõikes suurim summa eraldati noorendiku hooldamiseks – 39% kogu meetme toetussummast. 28% läks metsahooldustehnika ja taimekaitsevahendite soetamiseks ning 22% summast eraldati kahjustatud metsade taastamiseks. Ülevaate heakskiidetud toetussummade jagunemisest alategevuste lõikes annab joonis 5.

Joonis 5. Meede 3.7 heakskiidetud toetussummade jagunemine alategevuste lõikes 2007. aastal

Aruandeaastal maksti käesoleva meetme raames välja 10,8 mln krooni. Kokku on perioodil 2006-2007 selle meetme projektidele välja makstud 13,3 mln krooni. Eelarvelistest vahenditest on kasutatud ära 33%.

Meede 3.8: Nõuande- ja teabeleviteenuste toetamine

See meede jaguneb neljaks alameetmeks:

1. Meede 3.8.1 - Nõuandekeskuse starditoetus
2. Meede 3.8.2 - Nõuandetoetus
3. Meede 3.8.3 - Üleriigiline infopäev
4. Meede 3.8.4 - Maakondlik infopäev

Nõuande- ja teabeleviteenuste toetamise meetme raames olid 2007. aastal avatud järgmiste tegevuste osas järgmised taotlusvoorud:

- a) üleriigilised infopäevad – esimene taotlusvoor 9. aprillist kuni 23. aprillini, teine taotlusvoor 13. augustist kuni 27. augustini.
- b) individuaalse nõuandeteenuse taotlusvoor 9. aprillist kuni 30. novembrini.
- c) maakondlikud infopäevad - 9.-23. aprillini.

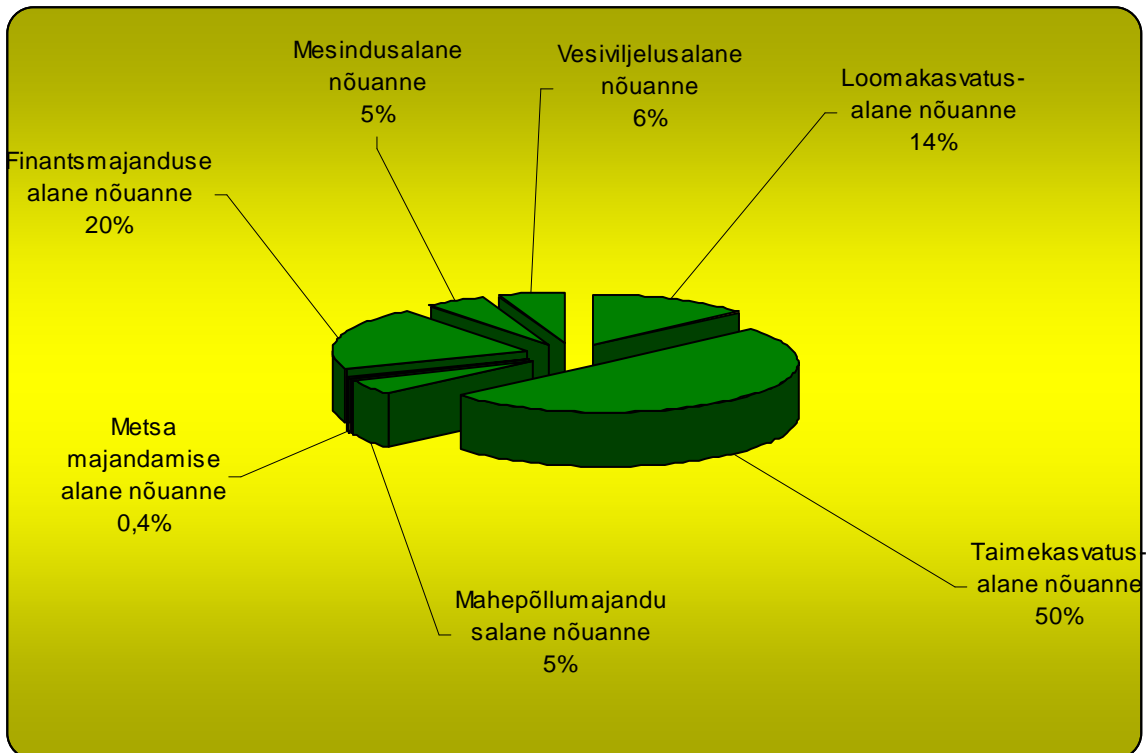
Kokku laekus 2007. aastal 531 taotlust toetussummas 5,3 mln krooni. Maakondlikus võrdluses esitati enim taotlusi Viljandi maakonnast – 63 projekti, järgnes 54 taotlusega Lääne maakond ning 48 taotlust esitati Tartu maakonnas.

Ülevaate heakskiidetud toetussummade jagunemisest alameetmete vahel annab järgnev tabel.

Tabel: Meede 3.8 heakskiidetud toetussummad alameetmete lõikes 2007. aastal.

Meede	Projektide arv	Investeeringu summa	Toetussumma
3.08.2002	398	3 134 730	2 345 186
3.08.2003	85	4 384 857	4 384 857
3.08.2004	130	1 836 634	1 469 304

Nõuandetoetust määrati 398 projektile toetussummas 2,3 mln krooni. Sellest summast 50% eraldati taimekasvatuseks nõuandeks, 20% finantsmajandusalaseks nõuandeks ning 14% loomakasvatuseks nõuandeks. Täpsema ülevaate heakskiidetud toetussummade jagunemisest saab jooniselt 6.

Joonis 6. Individuaalse nõuandetoetuse heakskiidetud toetussummade jagunemine nõuandeliikide lõikes 2007. aastal

2006. aastal määrati toetusi üleriigilise infopäeva korraldamiseks 2,7 mln krooni, maakondliku infopäeva korraldamiseks 1,5 mln krooni. Välja maksti 4,3 mln krooni.

Kokku maksti perioodil 2005-2007 selle meetme projektidele välja 9,8 mln krooni, mis moodustab 46% eelarvest.

Kalanduse Arendusrahastu (KAR) 2007. aastal

Kalanduse Arendusrahastu alla kuuluvad järgmised meetmed:

1. Meede 3.9: Kalalaevastiku püügivõimsuse reguleerimine;
2. Meede 3.10: Kalalaevastiku moderniseerimine ja uuendamine;
3. Meede 3.11: Kalanduse käitlemisketi investeeringutoetuse meetmed;
 - alameede 3.11.1: Kala- ja vesiviljelussaaduste töötlemise investeeringutoetus;
 - alameede 3.11.2: Vesiviljeluse investeeringutoetus;
 - alameede 3.11.3: Kalasadamate moderniseerimine;
 - alameede 3.11.4: Sisevete kalanduse investeeringutoetus;
5. Meede 3.12: Muud kalandusega seotud meetmed;
 - alameede 3.12.1: Kalanduse restruktureerimisega kaasnevad sotsiaalsed meetmed;
 - alameede 3.12.2: Uute turgude leidmine.

Aruandeaastal võeti vastu meetmete 3.10, 3.11.4 ning 3.12.1 taotlusi. Kuna aasta jooksul toimus ka mitmeid investeeringutest loobumisi ja investeeringu maksumuste odavnemisi, siis aasta lõpuks olid mitme meetme eelarvetesse jäänud endiselt teatud jäägid. Põllumajandusministeerium otsustas kõik meetme 3.11 alameetmete jäägid suunata alameetme 3.11.4 alla, et anda sisevetes kala püüdvatele kaluritele veel kord võimalus osta uusi või moderniseerida olemasolevaid sisevete kalalaevu. Nimetatud taotlusvoor avanes 2008. a alguses.

Meetme 3.9 raames kiideti perioodil 2004-2007 heaks 19 projekti toetussummas 66,6 mln krooni. 31.12.2007 seisuga on kõik need projektid lõplikult rahastatud. Väljamakstud summa kokku moodustab 99% meetme eelarvest ehk 66,1 mln krooni.

Kalalaevastiku uuendamise ja moderniseerimise meetme raames kiideti perioodil 2004-2007 heaks 59 projekti kogusummas 37,9 mln. krooni. Väljamakseid on tehtud 29 mln krooni, mis moodustab 76% meetme eelarvest.

Meetme 3.11 (mis jaguneb 4 alameetmeks) raames määrati nelja aasta jooksul toetus kokku 106 projektile kogusummas 166,3 mln krooni. Ülesvõetud kohustustest on välja makstud 132,3 mln krooni, mis moodustab 80% kogu meetme eelarvest.

Meetme 3.12 raames (mis koosneb kahest alameetmest) kiideti perioodil 2006-2007 heaks 66 projekti toetussummaga 23,1 mln krooni. 31.12.2007 seisuga oli 65 projekti lõplikult välja makstud. Kokku tehti väljamakseid 22,1 mln krooni ulatuses.

Ülevaate 2007. aastal vastvõetud ning heakskiidetud KAR meetmete taotlustest annab LISA 5 ja ülevaate 2007. aastal välja makstud KAR meetmetest LISA 6.

KAR meetmete rakendamine 2007. aastal

Meede 3.9 Kalalaevastiku püügivõimsuse reguleerimine

Selle meetme raames 2007. aastal uusi taotlusi vastu ei võetud. Kuna KAR eelarveraha efektiivsema kasutamise tagamiseks muudeti 2006. a lõpus KAR meetmete vahelist eelarvet ja suurendati Eesti-poolset kaasfinantseerimist, siis sai aasta algul täiendavalt heaks kiidetud veel kaks 2005. a vastu võetud nõuetele vastavat taotlust, mis olid jäänud 2006. a heaks kiitmata eelarveraha nappuse tõttu. Ülejäänud eelarveraha puudujäägi tõttu heaks kiitmata 10 taotluse kalalaevad said utiliseeritud ja laevapere liikmete töötuks jäämine hüvitatud riigiabi vahenditega. Kahe heakskiidetud projekti toetussumma kokku oli 4,9 mln krooni. Mõlema projekti eesmärgiks oli kalalaeva utiliseerimine.

Kokku maksti nelja aasta jooksul antud meetme projektidele välja 66,1 mln krooni toetust. Eelarvest on kasutatud 99%.

Meede 3.10 Kalalaevastiku moderniseerimine ja uuendamine

Taotluste vastuvõtt toimus 10. aprillist kuni 19. maini PRIA Pärnu, Lääne, Saare, Hiiu, Harju, Lääne-Viru, Ida-Viru ja Tartu maakonna büroodes. Kokku laekus 8 projekti. Taotlusi esitati kolmes maakonnas: Saaremaal 4 taotlust, Harjumaal 3 taotlust ja üks projekt laekus Pärnumaalt. Heakskiidu said 15 projekti kogusummas 3,9 miljonit krooni. 2007. aastal tehti väljamakseid 3,5 miljoni krooni ulatuses. Kokku on nelja aasta jooksul selle meetme projektide rahastamiseks välja makstud 29 mln krooni.

Meede 3.11 Kalanduse käitlemisketi investeeringutoetuse meetmed

Meede 3.11.1 Kala ja vesiviljelussaaduste töötlemise investeeringutoetus

Selle meetme raames 2007. aastal uusi taotlusi vastu ei võetud ning määramisi ei toimunud. Väljamakseid ka ei teostatud.

31.12.2007 seisuga on 14-st heakskiidetud projektist 13 juba lõpetatud ehk toetussumma on lõplikult väljamakstud. Kokku on nelja aasta jooksul tehtud väljamakseid 39,3 miljoni krooni ulatuses.

Meede 3.11.2. Vesiviljeluse investeeringutoetus

Selle meetme raames 2007. aastal uusi taotlusi vastu ei võetud. Küll aga kiideti aasta algul toetussummas 12,2 mln krooni heaks 7 projekti, mis olid 2006. aastal jäänud heaks kiitmata eelarvehahendite nappuse tõttu. 89% sellest summast eraldati vesiviljelushooneteks. 2007. maksti välja 10,8 mln krooni toetust, mille abil tehti investeeringuid 21,8 mln krooni ulatuses.

Kokku on nelja aasta jooksul selle alameetme projektidele makstud välja 41 mln krooni.

Meede 3.11.3. Kalasadamate moderniseerimine

Selle meetme raames 2007. aastal uusi taotlusi vastu ei võetud ja toetuse määramisi ei toimunud. Maksti välja 23,2 mln krooni toetust.

Kokku maksti nelja aasta jooksul selle alameetme projektidele välja 48 mln krooni toetust, mille abil tehti investeeringuid 79 mln krooni ulatuses.

Meede 3.11.4. Sisevete kalanduse investeeringutoetus

Sisevete kalanduse investeeringutoetuse taotlusi võeti vastu 12. märtsist kuni 18. aprillini ning teine taotlusvoor toimus 8. augustist kuni 5. septembrini 2007. Kokku laekus 25 projekti, mille rahastamiseks taotleti 5 mln krooni toetust.

Kiideti heaks 21 projekt toetussummaga 3,7 mln krooni. Alategevuse lõikes toetati enim laevade ostmist – 3,3 mln krooni. Väljamakseid tehti 982 000 krooni ulatuses. Kokku on nelja aasta jooksul välja makstud 3,9 miljonit krooni.

Meede 3.12 Muud kalandusega seotud meetmed

Meede 3.12.1. Kalanduse restruktureerimisega kaasnevad sotsiaalsed meetmed

2007. aasta taotlusvoor oli mõeldud ainult MOHNI-2 ja RAE laevaperede liikmetele. Taotlusi võeti vastu 13.-17. augustini PRIA Lääne, Harju ja Ida-Viru maakonna büroos. Laekus üks taotlus Ida-Virumaalt. Veel üks projekt võeti uuesti menetlusse Riigikohtu otsuse põhjal. Mõlemad projektid kiideti heaks ja toetused maksti välja 2007. aastal.

31.12.2007 seisuga said selle alameetme 44 heakskiidetud projekti ka lõplikult välja makstud. Kokku maksti välja 6,9 mln krooni toetust.

Meede 3.12.2. Uute turgude leidmine

2007. aastal käesoleva meetme raames taotluste vastuvõttu ja toetuse määramisi ei toimunud.

Maksti välja 6,6 mln krooni toetust.

Perioodil 2006-2007 on selle alameetme 22 heakskiidetud projektist 21 lõplikult välja makstud. Kokku on kahe aasta jooksul tehtud väljamakseid 15,2 mln krooni.

RIIKLIKUD TOETUSED

Põllumajandusloomade aretustoetus

Põllumajandusloomade aretustoetus on rahaline abi, millega hüvitatakse osaliselt või täielikult põllumajandusloomade aretustegevuse arendamise kulud.

Aretustoetuse andmise aluseks on **Maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seadus**. Põllumajandusloomade aretustoetust võis taotleda Veterinaar- ja Toiduameti poolt tunnustatud aretusühing, jõudluskontrolli läbiviija või ohustatud tõu säilitaja, kui ta on tegutsenud vähemalt ühe aasta järgmistest põllumajandusloomade aretusvaldkondades:

1. tõuraamatu või aretusregistri pidamine;
2. jõudluskontrolli läbiviimine või geneetilise väärtuse hindamine;
3. ohustatud tõu säilitamine.

2007. a võeti toetuse arvutamisel aluseks põllumajandusloomade arv 2006. aasta 1. detsembri seisuga. Hobuste puhul arvestati toetust 2006. aasta jooksul tõuraamatusse või aretusregistrisse kantud varssade arvu järgi.

Kokku esitati 2007. aastal PRIAle kaheksa aretustoetuse taotlust. Toetust taotlesid Eestis Veterinaar- ja Toiduameti poolt tunnustatud kaheksa aretusühingut:

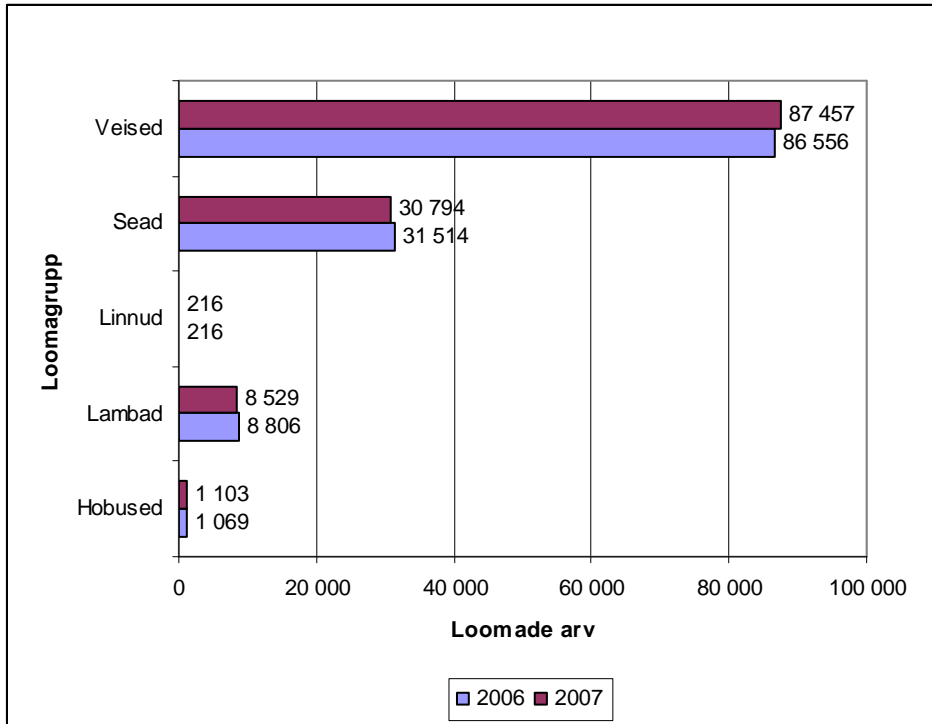
- 1) Eesti Hobuse Kaitse Ühing (Eesti tõugu hobuse säilitusprogrammiga ettenähtud tegevused);
- 2) Eesti Hobusekasvatajate Selts (Tori ja Eesti raskeveo-tõugu ning trakeeni tõugu hobuste aretusala sed tegevused ning Eesti tõugu hobuste säilitusprogrammiga ettenähtud tegevused);
- 3) Eesti Lambakasvatajate Selts (lambakasvatuse aretuse alane tegevus);
- 4) Eesti Linnukasvatajate Selts (vuttide aretuse alane tegevus);
- 5) Eesti Maakarja Kasvatajate Selts (eesti maakarja tõugu veiste säilitaja);
- 6) Eesti Sporthobuste Kasvatajate Selts (sporthobuste aretuse alane tegevus);
- 7) Eesti Tõuloomakasvatajate Ühistu (veiste tõuraamatu pidamine);
- 8) Eesti Tõusigade Aretusühistu (seakasvatuse aretuse alane tegevus);

Toetus määrati täielikult kõigile kaheksale taotlejale. Toetus maksti välja kaheksale taotlejale 128 070 looma eest kokku summas 21 999 985 krooni (vt järgnevat tabelit).

Tabel: Põllumajandusloomade aretustoetuse taotlemine ja maksmine

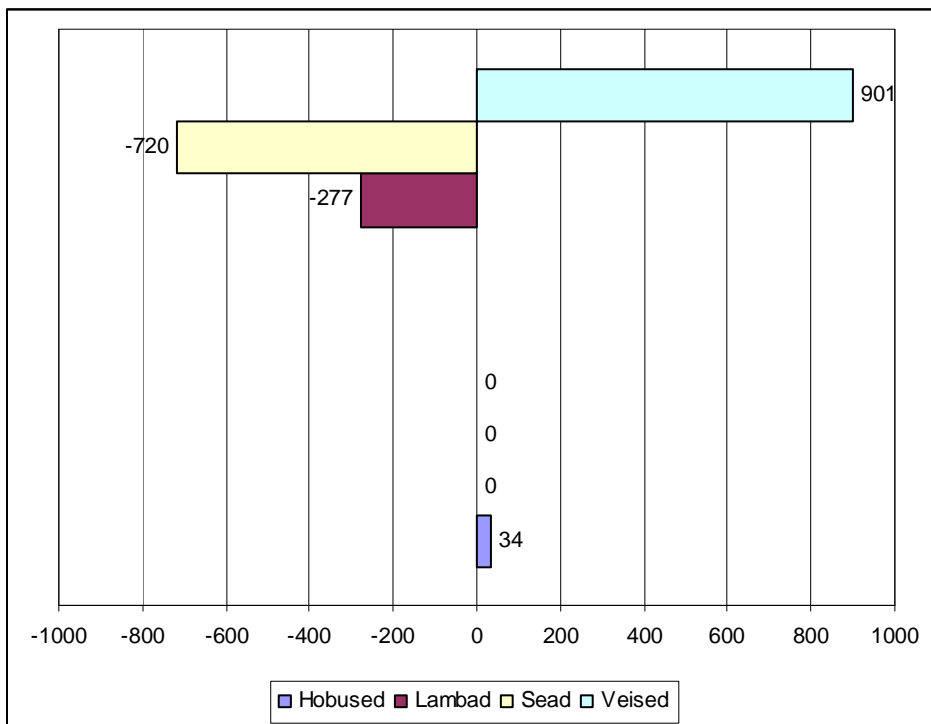
Aretusvaldkond	Loomagrupp	Taotlusel näidatud loomade arv	Kontrollis selgunud loomade arv	Toetusaluste loomade arv	Toetussumma
Aretusregistri pidamine	Sead	7 050	7 052	7 050	789 600
Jõudluskontrolli läbiviimine	Lambad	5 420	5 418	5 417	557 951
	Linnud	108	216	108	270 000
	Sead	15 397	15 399	15 397	2 309 550
	Veised	2 928	2 928	2 928	292 800
Ohustatud tõu säilitamine	Hobused	455	452	452	745 800
	Linnud	108	216	108	216 000
	Veised	470	463	463	486 150
Tõuraamatu pidamine	Hobused	648	643	643	1 607 500
	Lambad	3 109	3 107	3 107	341 770
	Sead	8 347	8 347	8 347	934 864
	Veised	84 059	84 050	84 050	13 448 000
KOKKU		128 099	128 291	128 070	21 999 985

Aretusühingud pidid taotlusel märkima toetusaluste põllumajandusloomade arvu, mis erinevate taotlejate ja aretusvaldkondade osas oli kokku 128 099 looma.

Joonis 7: Loomade arv taotlustel 2006 ja 2007 aastal.

Võrreldes 2006. aasta taotlemise andmetega on loomade koguarvud 2007. aastal jäänud peamiselt samaks (vt joonis 7). Taotlustel esitatud veiste ning hobuste arv suurenes võrreldes eelmise aastaga vastavalt 901 ning 34 looma võrra (vt joonis 8). Taotlustel märgitud sigade arv vähenes 720 võrra ning lammaste arv 277 looma võrra (vt joonis 8). Linnude arv jäi samaks.

Joonis 8: Taotlusel esitatud loomade arvu muutus 2007 aastal võrreldes 2006 aastaga

Loomaliikide lõikes moodustasid taotlusalustest loomadest enamuse (~68,3 %) veised, järgnesid sead (24 %), lambad (6,7%), hobused (0,9%) ja linnud (0,2%).

Veterinaar- ja Toiduamet kontrollis taotlustel esitatud andmete õigsust; nende tuvastatud põllumajandusloomade arv oli 128 291.

Vastavalt põllumajandusministri määruse "Põllumajandusloomade aretustoetuse saamiseks esitatavad nõuded ning toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise kord" § 7 oli võimalik rakendada toetuse vähendamisi. Vähendamised ja määrad olid kehtestatud järgnevalt:

- kui toetuse saamiseks esitatud ja tegeliku põllumajandusloomade arvu erinevus oli:

- kuni 3% väiksem taotluses esitatud põllumajandusloomade arvust - määrati toetus tegeliku põllumajandusloomade arvu alusel;
- üle 3%, kuid mitte rohkem kui 20% väiksem taotluses esitatud põllumajandusloomade arvust - määrati toetus põllumajandusloomade alusel, mis saadi tegeliku loomade arvu vähendamisel tegeliku arvu ja taotluses esitatud arvu kahekordse vahe võrra;
- kui tegelik põllumajandusloomade arv oli suurem kui taotluses esitatute arv, määrati toetus taotluses esitatud põllumajandusloomade arvu alusel.

Kuna ei leidunud taotlejaid, kelle puhul oleks toetuse saamiseks esitatud põllumajandusloomade arvu ja tegeliku loomade arvu erinevus olnud üle 20% väiksem taotluses esitatud põllumajandusloomade arvust, siis ei jäänud ükski taotleja sel põhjusel toetusest ilma. 3-20-protsendiline erinevus taotluses esitatud ja kontrollimisel selgunud loomade arvus oli ühel taotlejal ühe veisetõu korral. Nelja tõu korral (kolm taotlejat) oli kontrolli käigus selgunud loomade arv suurem kui taotluses märgitud loomade arv ning neile määrati toetus taotluses oleva loomade arvu järgi.

Pärast eelnimetatud vähendamiste rakendamist kujunes toetatavate loomade arvuks 128 070 looma, s.t 29 looma vähem kui taotlustel.

Põllumajandusminister kehtestas oma 30.03.2007 käskkirjaga nr 99 põllumajandusloomade aretustoetuse ühikumäära ja taotlejale antava toetuse maksimaalse suuruse. Järgnevas tabelis on esitatud aretustoetuse ühikumäärad sõltuvalt aretusvaldkonnast ja loomaliigist.

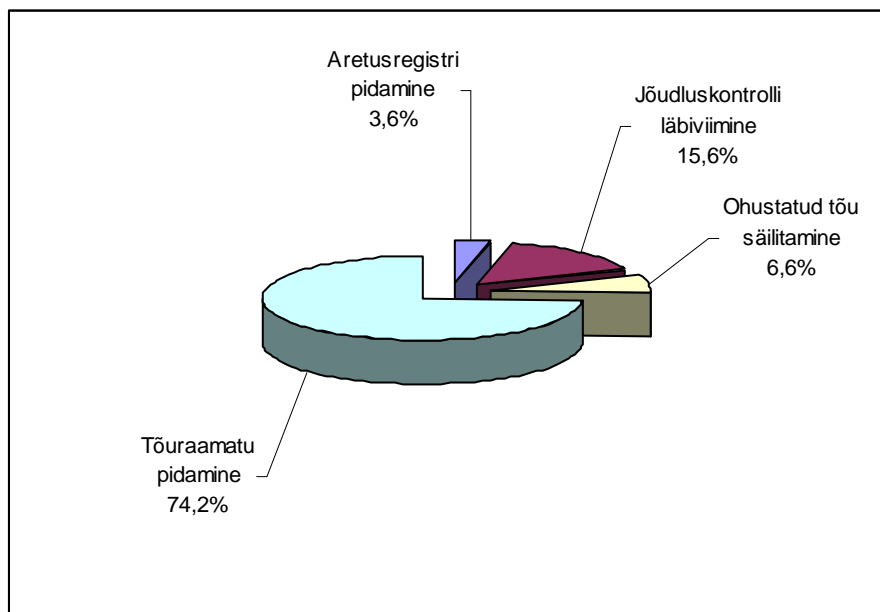
Tabel: 2007. aasta aretustoetuse ühikumäärad

Loomaliik ja aretusvaldkond	Ühikumäär ühe looma kohta 2007. aastal
Veiste tõuraamatu pidamine	160 krooni
Veiste jõudluskontrolli läbiviimine	100 krooni
Ohustatud tõugu veiste säilitamine	1 050 krooni
Sigade tõuraamatu või aretusregistri pidamine	112 krooni
Sigade jõudluskontrolli läbiviimine	150 krooni
Lammaste tõuraamatu pidamine	110 krooni
Lammaste jõudluskontrolli läbiviimine	103 krooni
Hobuste tõuraamatu või aretusregistri pidamine	2 500 krooni
Ohustatud tõugu hobuste säilitamine	1 650 krooni

Ohustatud tõugu lindude säilitamine	2 000 krooni
Ohustatud tõugu lindude jõudluskontrolli läbiviimine	2 500 krooni

Põllumajandusministri poolt kehtestatud ühe taotleja kohta antava toetuse maksimaalsuuruseks oli 13 666 720 krooni, mida ka maksti ühele veise aretusega tegelevale aretusühingule.

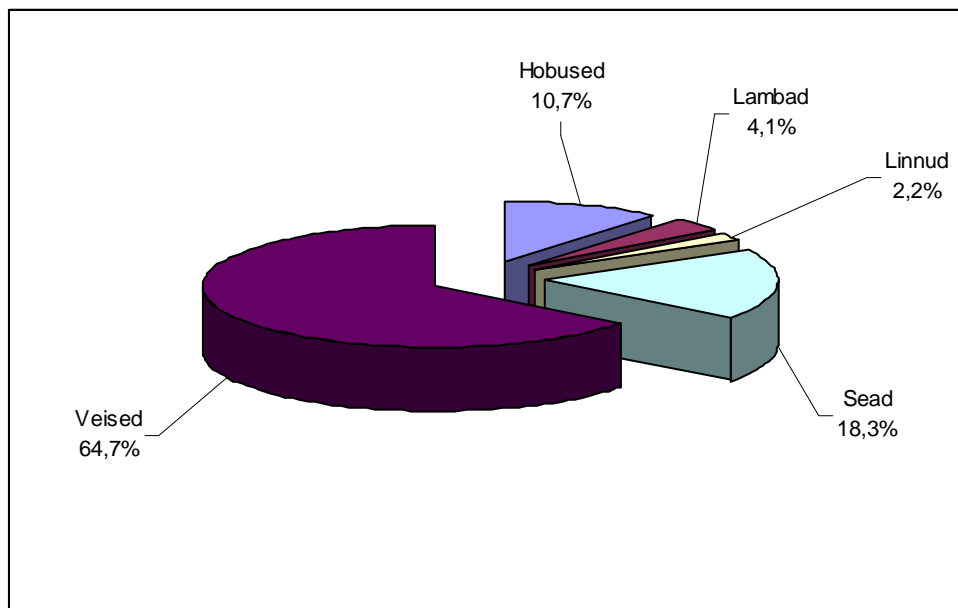
2007. aastal maksti kaheksale taotlejale aretustoetust kokku ligikaudu 22 miljonit krooni. Summa oli võrreldes 2006. aastaga 10 miljoni krooni võrra suurem. Aretusvaldkondade lõikes läks suurim osa toetusest tõuraamatu pidamisele - 74,2% väljamakstud toetusest (vt joonis 9). Toetussummast 15,6% saadi jõudluskontrolli läbiviimise eest, teiste aretusvaldkondade osa toetussummast jäi alla kümne protsendi.

Joonis 9: Toetussumma jagunemine aretusvaldkondade vahel.

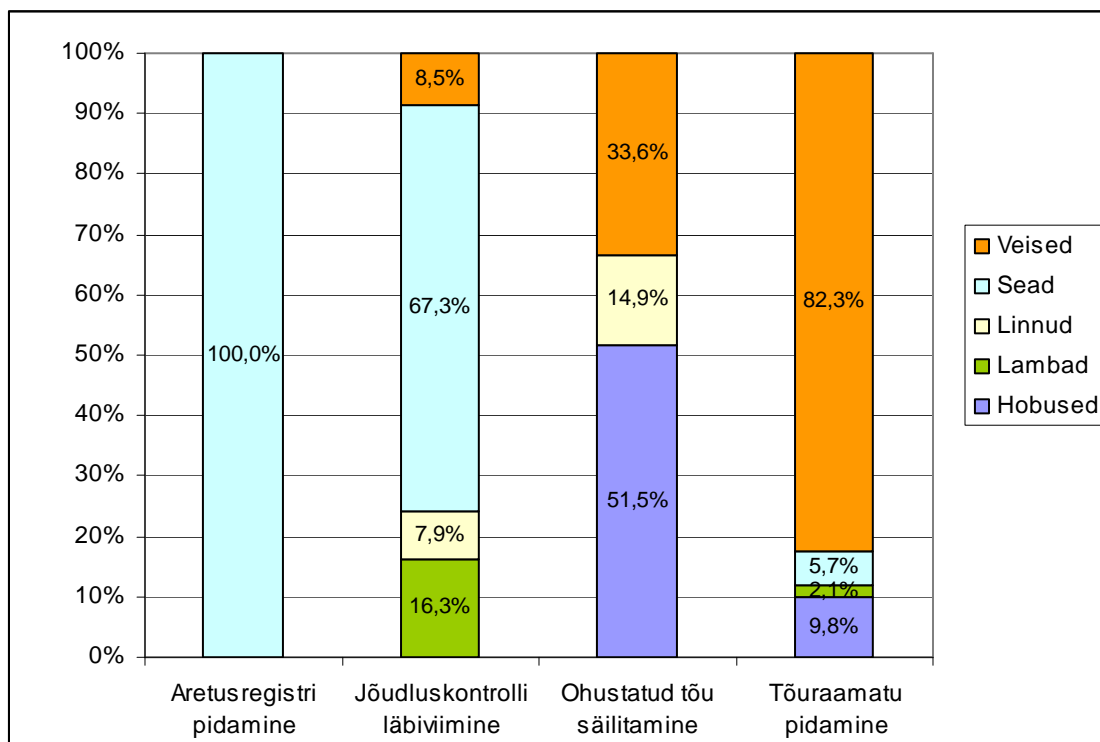
Kui vaadelda aretusvaldkonna toetussumma jagunemist loomagrupiti, siis võib täheldada, et igas aretusvaldkonnas oli üks domineeriv loomagrupp, mis sai enamuse aretusvaldkonna rahast. Aretusregistri pidamise ja jõudluskontrolli läbiviimise eest saadi suurem osa toetussummast sigade eest, kusjuures aretusregistri pidamiseks anti toetussumma välja sajaprotsendiliselt sigade eest.

Ohustatud tõu säilitamisel saadi enamuse toetussummast hobuste eest ning tõuraamatu pidamise osas veiste eest.

Joonis 10: Aretustegevuste kohta makstavate toetussummade jagunemine loomaliikide vahel

Toetussumma jagunemisest loomagruppide vahel annab ülevaate joonis 11. Enamus toetussummast saadi veiste eest (see on analoogne eelmistel aastatel jagatud aretustoetusega), 18,3% toetusest saadi sigade ning 10,7% toetusest hobuste aretamisega seotud tegevuste eest. Lindude ja lammastega seotud aretustegevuse eest saadi kummagi grupi eest alla viie protsendi toetussummast.

Joonis 11: Toetussumma jagunemine loomagruppide vahel.

Põllumajandustootja asendamise toetus

Põllumajandustootja asendamise toetust võib anda taotlejale, kes:

- on välja töötanud Eestit hõlmava põllumajandustootja asendusteenuse arengukava ja struktuuri;
- korraldab põllumajandustootja asendaja koolitust;
- on sõlminud asjakohase lepingu põllumajandustootja asendajana tegutseda võiva isikuga;
- osutab põllumajandustootjaga sõlmitud lepingu alusel põllumajandustootja asendusteenust mikroettevõtete klassi kuulavas ettevõttes.

Põllumajandustootjal, kellele toetatavat asendusteenust osutatakse, ei või asendusteenuse osutamise aastale eelnenud aastal olla rohkem kui neli töötajat; asendusteenuse osutamise aastale eelnenud aasta netokäive ei või ületada 3 miljonit krooni; tema ettevõttes peab Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ameti põllumajandusloomade registri andmetel olema 1. mai seisuga vähemalt viiele loomühikule vastaval hulgal veiseid, sigu, lambaid või kitsi.

Toetuse taotluste esitamise aeg PRIA-le oli 1. augustist kuni 14. augustini 2007.

Loomühikud arvutatakse järgmiselt:

1) üle 24 kuu vanune veis	1 lü;
2) 6–24 kuu vanune veis	0,6 lü;
3) 1–6 kuu vanune veis	0,2 lü;
4) emis (sh põrsastega) või kult	0,33 lü;
5) nuumsiga	0,1 lü;
6) üle 1 aasta vanune kits või lammas, utt talledega	0,5 lü.

Antud toetuse eripäraks on, et toetust ei maksta otse põllumajandustootjale, vaid keskorganisatsioonile. 2007. aastal oli keskorganisatsiooniks Eestimaa Talupidajate Keskliit.

Keskorganisatsioon korraldas asendajate koolitust, töötas välja tervet Eestit hõlmava asendusteenuse süsteemi ning sõlmis põllumajandustootjatega lepinguid asendusteenuse osutamiseks. Põllumajandustootjani jõudis see abi sellisel kujul, et ta sai palgata endale soodushinnaga asendustöötaja. 2007. aastal sõlmis Eestimaa Talupidajate Keskliit lepinguid 50 tootjaga. 6 292 taotletava asendustunni alusel maksti välja kokku 676 390 krooni toetust.

Praktikatoetus

Praktikatoetust sai taotleda põllumajandustootja, kes korraldas oma ettevõttes põllumajanduserialal õppiva õpilase või üliõpilase õppepraktika. Praktikant pidi omandama kutsekeskharidust, rakenduskõrgharidust või kõrgharidust mõnel järgmistest

põllumajanduserialadest: põllumajandus, talumajandus, aiandus, agronoomia, põllumajanduse mehhaniseerimine, hobusekasvatus, karusloomakasvatus, loomakasvatus, põllumajandussaaduste tootmine ja turustamine, agroökoloogia, loodusmajandus, maaparandus ja vesiehitus ning metsamajandus.

Toetuse saamiseks pidi taotleja või tema ettevõtte töötaja, kes praktikanti juhendas, omama erialast ettevalmistust ja vähemalt viieaastast töökogemust põllumajandussaaduste tootmise alal, sellest viimase aasta taotleja ettevõttes. Ühe juhendaja juhendamisel võis korraga olla kuni kaks praktikanti, kelle õppepraktika korraldamiseks pidi olema praktikatoetuse taotlejal sõlmitud leping nii õppeasutuse kui ka praktikandiga. Õppepraktika tuli läbi viia ajavahemikus 1. jaanuar kuni 1. november 2007.

Taotlus praktikatoetuse saamiseks tuli esitada 18. juulist kuni 21. augustini 2007.a. Iga praktikandi kohta tuli esitada üks taotlus. Toetuse määramine otsustati hiljemalt 18. septembriks ning toetus maksti välja vormikohase õppepraktika aruande alusel. 2007. a oli praktikatoetuse maksmiseks riigieelarvest planeeritud kaks miljonit krooni ja ühe praktikapäeva toetusmääraks kehtestati 321,38 krooni.

Praktikatoetuse saamiseks esitati 2007. aastal 124 taotlust 6 223 praktikapäeva kohta 13 maakonnast, taotlusi ei esitatud Hiiu- ja Läänemaalt (vt alljärgnevat tabelit). Enim taotlusi esitati Lääne-Virumaalt - 26 - ja kõige vähem Raplamaalt - 1 taotlus. Keskmise taotluse arv maakonna kohta oli 9 ja keskmine praktikapäevade arv 512.

Tabel: Praktikatoetuse taotlemine, määramine ja maksmine

Maakond	Taotluste arv			Praktikapäevade arv			Toetussumma		
	Esitatud	Rahuldatud	Makstud	Esitatud	Rahuldatud	Makstud	Esitatud	Rahuldatud	Makstud
HARJUMAA	9	9	6	422	422	337	135 622	135 622	108 305
JÕGEVAMAA	10	10	8	361	361	293	116 018	116 018	94 164
JÄRVAMAA	5	5	5	226	226	225	72 632	72 632	72 311
LÄÄNEMAA	4	2	2	150	40	40	48 207	12 855	12 855
LÄÄNE-VIRUMAA	26	26	26	1 400	1 400	1 338	449 932	449 932	430 006
PÕLVAMAA	10	9	9	553	534	495	177 723	171 617	159 083
PÄRNUMAA	11	10	10	383	365	320	123 089	117 304	102 842
RAPLAMAA	2	2	2	85	85	85	27 317	27 317	27 317
SAAREMAA	5	4	4	286	240	240	91 915	77 131	77 131
TARTUMAA	7	5	5	497	437	437	159 726	140 443	140 443
VALGAMAA	6	3	3	255	182	176	81 952	58 491	56 563
VILJANDIMAA	21	20	20	1 628	1 518	1 518	523 207	487 855	487 855
VÖRUMAA	8	8	8	413	413	413	132 730	132 730	132 730
Kokku	124	113	108	6 659	6 223	5 917	2 140 069	1 999 948	1 901 605

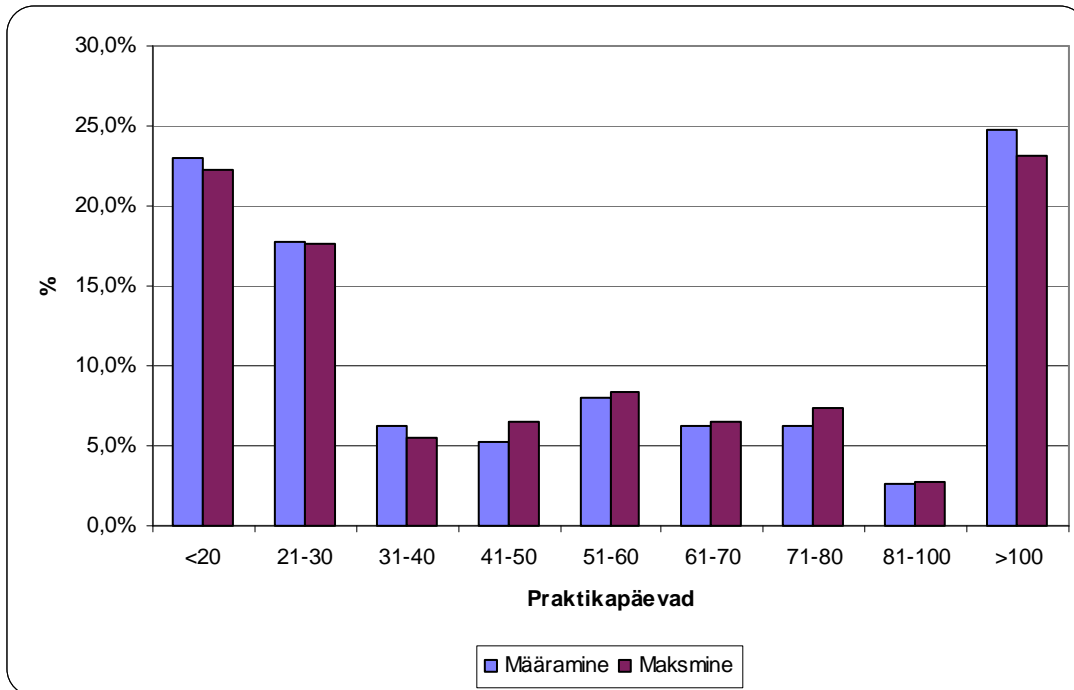
Esitatud taotlustest rahuldati 113, millega võimaldati 113 praktikandile praktika 6 223 tööpäevaks. Taotluse mitterahuldamise põhjuseks oli:

- 1) taotleja ei ole põllumajandustootja – 5 taotlust
- 2) praktika juhendajal ei ole viieaastast tööstaaži põllumajandussaaduste tootmise alal – 5 taotlust

- 3) taotlus esitatud hilinenult – 1 taotlus
- 4) praktikandi õppevorm ei vasta nõuetele – 1 taotlus

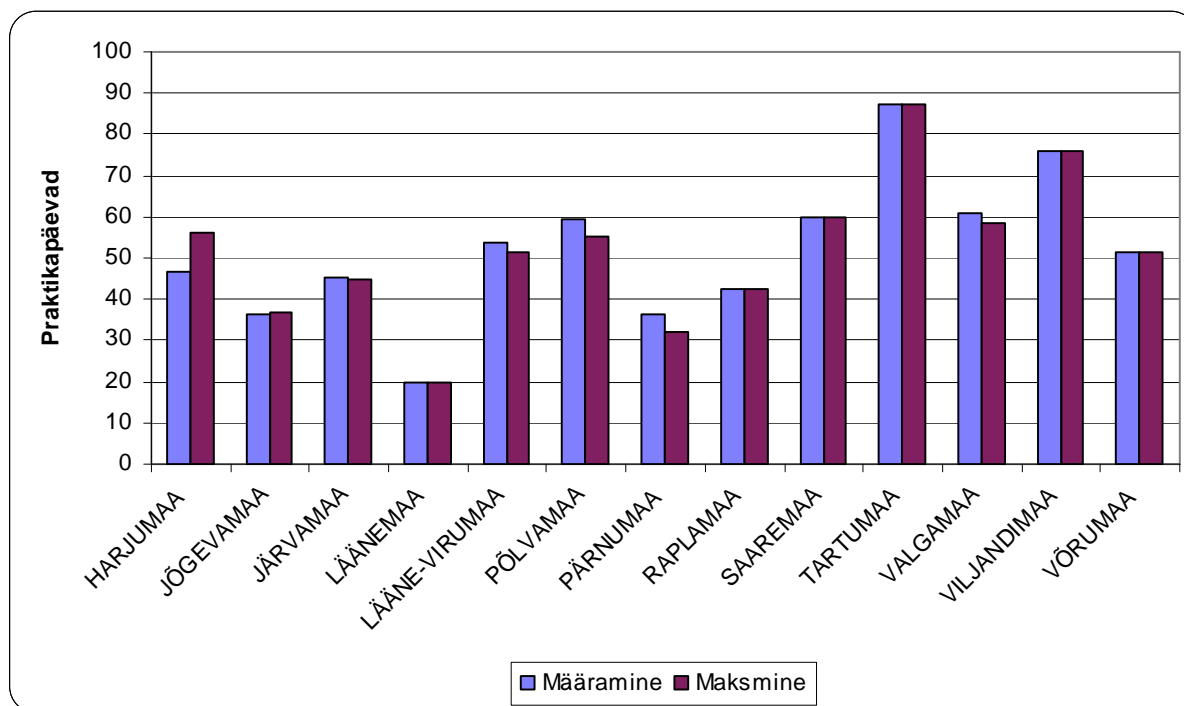
Toetust maksti välja 108 taotluse alusel 5 917 praktikapäeva kohta, kokku 1 901 605 krooni.

Nagu on näha jooniselt 12, esitati palju taotlusi lühemate praktikaperioodide kohta, kuid oli ka pikemaid. Üle 20% määratud ja makstud praktikaperioodidest olid vahemikus kuni 20 praktikapäeva. Suhteliselt suur on ka pikkade praktikaperioodide osakaal- ~24% määratud ja makstud praktikaperioodidest olid üle saja päeva pikad.

Joonis 12. *Praktikapäevade jaotumine praktikandi kohta*

Kui vaadelda määratud ja makstud praktikapäevade arvu praktikandi kohta maakonniti, on näha, et Tartumaa ettevõtjate juures läbi viidud praktikad olid pikaajalisemad kui mujal, keskmiselt 87 päeva praktikandi kohta (vt joonis 13). Pikemad olid praktikaperioodid veel Viljandimaal, keskmiselt 75 päeva praktikandi kohta.

Joonis 13. Makstud ja määratud keskmine praktikapäevade arv praktikandi kohta

Kõige rohkem taotleti toetust Eesti Maaülikooli õpilastele praktika võimaldamise eest - 30,6% taotlustest; sellele järgnesid Türi Tehnika- ja Maamajanduskool - 21% taotlustest, ning Olustvere Teenindus- ja Põllutöökool – 14,5% taotlustest (vt järgnevat tabelit). Kui vaadelda taotlemist praktikapäevade arvu järgi, siis suurim taotleja on Türi Tehnika- ja Maamajanduskool: 33,7% taotletud praktikapäevadest. See annab tunnistust, et sealsed õpilased eelistasid pikemaid praktikaperioode kui Eesti Maaülikooli õpilased, kes õpilaste arvu poolest olid suurimad taotlejad, kuid kelle praktikapäevade arv oli 19,4% taotletud päevadest.

Tabel : Taotlemine ja maksmine õppeasutuste lõikes

Õppeasutus	% esitatud taotlustest	% makstud taotlustest	% taotletud praktikapäevadest	% makstud praktikapäevadest
Eesti Maaülikool	30,60%	27,80%	19,40%	18,00%
Kehtna Majandus- ja Tehnoloogiakool	1,60%	1,90%	0,80%	0,80%
Kuressaare Ametikool	1,60%	1,90%	1,80%	2,00%
Luu Metsanduskool	3,20%	3,70%	1,20%	1,40%
Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskool	14,50%	14,80%	20,80%	21,20%
Põltsamaa Kodu- ja Põllutöökool	7,30%	8,30%	4,40%	4,60%
Pärnumaa Kutsehariduskeskus	4,00%	4,60%	1,20%	1,30%
Räpina Aianduskool	7,30%	6,50%	8,00%	7,00%
Tartu Kutsehariduskeskus	1,60%		0,60%	
Türi Tehnika- ja Maamajanduskool	21,00%	22,20%	33,70%	34,50%
Vana-Antsla Kutsekeskkool	7,30%	8,30%	8,20%	9,20%
KOKKU	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

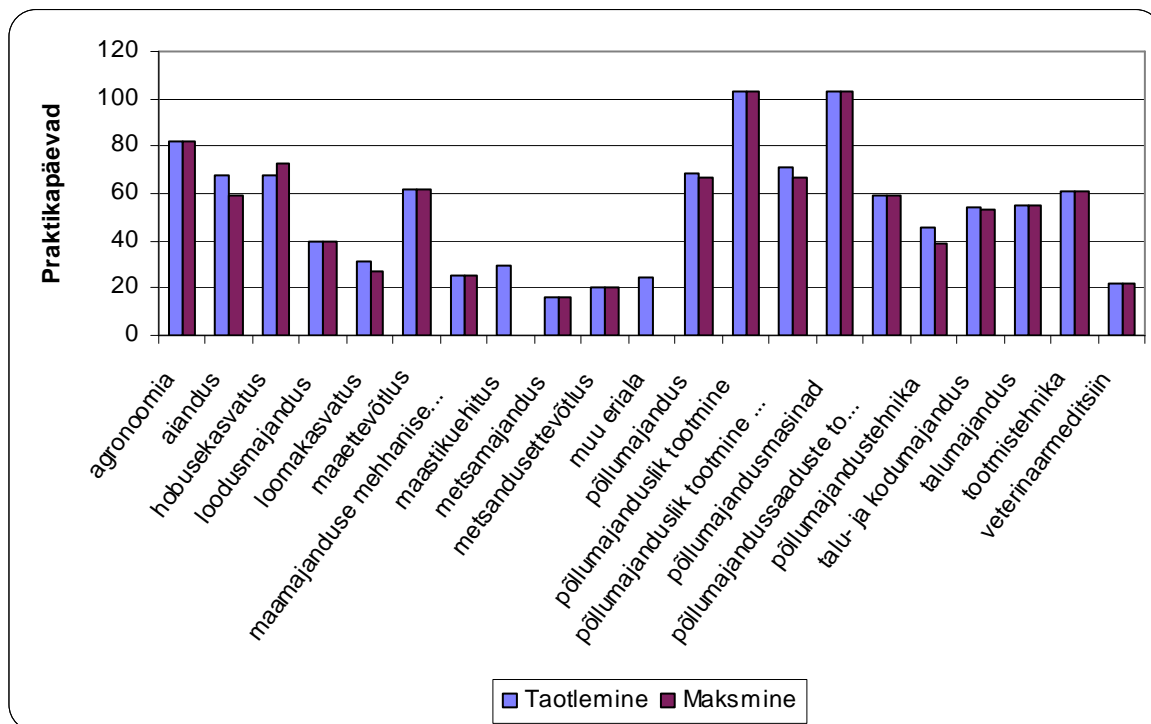
Tabel: Praktikatoetuse jaotumine erialati

Eriala	Taotlemine		Määramine		Maksmine	
	Õpilaste arv	Päevade arv	Õpilaste arv	Päevade arv	Õpilaste arv	Päevade arv
agronoomia	1	82	1	82	1	82
aiandus	7	476	7	476	7	412
hobusekasvatus	7	474	5	364	5	364
loodusmajandus	1	40	1	40	1	40
loomakasvatus	4	126	3	80	3	80
maattevõtlus	1	62	1	62	1	62
maamajanduse mehhaniseerimine	2	50	2	50	2	50
maastikuehitus	2	60				
metsamajandus	6	97	6	97	6	97
metsandusettevõtlus	3	60	3	60	3	60
põllumajandus	33	2 271	31	2 143	31	2 062
põllumajanduslik tootmine	2	207	2	207	2	207
põllumajanduslik tootmine hobusekasvatuse suunaga	6	425	6	425	6	399
põllumajandusmasinad	7	723	7	723	7	722
põllumajandussaaduste tootmine ja turustamine	5	295	5	295	5	295
põllumajandustehnika	2	92	2	92	2	78
talu- ja kodumajandus	6	326	6	326	6	320
talumajandus	1	55	1	55	1	55
tootmistehnika	3	182	3	182	3	182
veterinaarmeditsiin	22	483	21	464	16	350
muu eriala	3	73				
KOKKU	124	6 659	113	6 223	108	5 917

Praktikatoetuse maksmisel oli suurim makstud taotluste arv Eesti Maaülikoolil (27,8% kõigist väljamakstud taotlustest), järgnes Türi Tehnika- ja Maamajanduskool (22,2% kõigist makstud taotlustest). Kuid kuna toetust maksti praktikapäevade eest, siis nagu eespool kirjutatud, oli praktikapäevi kõige rohkem Türi Tehnika- ja Maamajanduskooli õpilastel ja toetust maksti kõige rohkem nende õpilaste praktikapäevade eest –34,5%. Sellele järgnes Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskool – 21,2% praktikapäevadest ning Eesti Maaülikool - 18% praktikapäevadest.

Praktikatoetuse taotlemise eeskirjades oli loetelu erialadest, mille õppijatele praktikatoetust makstakse. Kolm taotlust kvalifitseerusid “muu eriala” alla ja neile praktikatoetust ei määratud. Seetõttu jäi toetamata 73 praktikapäeva.

Kõige rohkem taotlusi (33) laekus põllumajanduse erialal õppivate õpilaste praktika toetamiseks. Sellele järgnes veterinaarmeditsiin 22 taotlusega. Taotlusi ei laekunud karusloomakasvatust, maaparandust ja vesiehitust õppivate õpilaste praktika toetamiseks.

Joonis 14. Praktikapäevade jaotumine erialati taotluse kohta.

Taotletud ja makstud praktikapäevade jaotumist erialati taotluse kohta näitab joonis 14. Jooniselt on näha, et põllumajandusliku tootmise ning põllumajandussaaduste tootmise ja turustamise õpilased läbisid võrreldes teiste erialade õpilastega valdavalt pikema praktikaperioodi - vahemikus 80-100 päeva. Lühim praktikaperiood taotluse kohta oli metsamajanduse õpilastel, alla 20 praktikapäeva taotluse kohta.

Turuarendustoetus

Turuarendustoetus on rahaline abi, millega osaliselt või täielikult hüvitatakse mittetulundusühingu sellise tegevuse kulud, mille eesmärk on suurendada põllumajandussaaduste või -toodete turustamisvõimalusi või juurutada teadus- ja arendussaavutusi põllumajandustootmisse või põllumajandussaaduste töötlemisse või mille tulemusel paraneb põllumajandussaaduste tootmine või töötlemine.

2007. aastal võis turuarendustoetust taotleda mittetulundusühing, mille liikmetest vähemalt kaks kolmandikku olid:

1. põllumajandustootjad;
2. põllumajandussaaduste töötajad;
3. põllumajandussaaduste tootjaid ning töötajaid ühendavad mittetulundus-ühingud.

Toetust anti kaheksat liiki tegevuseks:

1. turu-uuringud;
2. turuinformatsiooni kogumine, analüüsimine ja levitamine;
3. tootearendamine;
4. põllumajandussaaduste, -toodete ja töödeldud toodete tutvustamine;

5. võistlustel, messidel ja näitustel osalemine ning nende korraldamine;
6. liikmete koolitamine;
7. kvaliteedimärkide väljaandmine ja tutvustamine;
8. kvaliteedijuhtimissüsteemide ja kvaliteedimärkide süsteemide rakendamine ja kontrollimine.

Põllumajandussaaduste, -toodete ja töödeldud toodete tutvustamiseks ning kvaliteedimärkide väljaandmiseks ja tutvustamiseks sai toetust taotleja poolt kavandatavate, määrusega sätestatud lubatavate kulude hüvitamiseks. Ülejäänud kuue toetatava tegevuse puhul oli võimalik toetust taotleja poolt kavandatavate kulude hüvitamiseks täies mahus.

Taotletav toetussumma ühe taotleja kohta võis olla maksimaalselt 6 miljonit krooni ning ühe taotluse kohta maksimaalselt 3 miljonit krooni. Tegevused, mille kulude hüvitamist taotleti, pidid olema alustatud ja lõpetatud taotluse esitamise kalendriaasta jooksul. Tegevuste kulude hüvitamiseks ei tohtinud taotleja varem olla taotlenud ega saanud abi "Eesti riikliku arengukava Euroopa Liidu struktuurfondide kasutuselevõtuks – ühtne programmdokument 2004-2006" meetmetest või muud riigiabi.

Tabel: Turuarendustoetuse taotlemine, määramine ja maksmine tegevuste kaupa

Toetatud tegevus	Taotluste arv			Toetussumma		
	Taotlemine	Määramine	Maksmine	Taotlemine	Määramine	Maksmine
Koolitusel osalemine või koolituse korraldamine	8	6	5	504 000	268 512	241 274
Kvaliteedimärgi väljaandmine ja tutvustamine	1	1	1	1 218 650	622 884	622 884
Põllumajandussaaduse, -toote ja töödeldud toote tutvustamine	6	6	6	14 336 156	7 327 587	7 290 331
Siseriiklikul võistlusel, messil või näitusel osalemine või nende korraldamine	21	19	17	2 738 027	1 794 413	1 630 161
Tootearendus	6	6	6	2 928 000	1 995 437	1 995 118
Turuinformatsiooni kogumine, analüüs ja levitamine	5	4	4	1 308 315	855 499	803 488
Turu-uuring	5	5	5	2 665 550	1 816 577	1 350 397
Välismessil, - võistlusel või -näitusel osalemine	3	3	2	3 402 911	2 319 090	2 270 998
Kokku	55	50	46	29 101 609	17 000 000	16 204 650

Taotlusi sai esitada 5.-16. märtsini 2007. Taotlusi esitasid 20 taotlejat tegevuse kulude hüvitamiseks (vt eelnevat tabelit) kokku summas 29 101 609,27 krooni. Kõige rohkem taotlusi esitati siseriiklikul võistlusel, messil või näitusel osalemise või nende korraldamise kulude hüvitamiseks (21), sellele järgnesid taotlused koolitusel osalemise või koolituse korraldamise (8) ning põllumajandussaaduse, -toote ja töödeldud toote tutvustamise kulude hüvitamiseks (6).

Toetus määrati 50 taotlusele, kokku 17 000 000 krooni.

Toetuse mitterääramise põhjused olid järgmised:

1) Taotleja ei vastanud nõudele, et turuarendustoetust võib anda mittetulundusühingule, mille liikmetest vähemalt 2/3 on põllumajandustootjad, põllumajandussaaduste töötajad või neid ühendavad mittetulundusühingud – kokku kolm taotlust.

2) Taotleja esitas taotlused hilinenult – kokku kaks taotlust.

Toetus maksti välja 18 taotlejale 46 taotluse eest summas 16 204 650 krooni.

Kõige rohkem maksti toetust välja põllumajandussaaduse, -toote ja töödeldud toote tutvustamise kulude hüvitamiseks - 45% kogu väljamakstud summast; järgnesid välismessil, võistlusel või näitusel osalemise kulude hüvitamine – 14%, ning tootearendus – 12% väljamakstud summast.

Taotletud toetuskõlblike tegevuste tegelikku maksumust ja selle katmist toetusega kirjeldab järgnev tabel.

Tabel: Tegevuste maksumus ja nende kulude hüvitamine

Toetatud tegevus	Taotluste arv		Taotluste rahastamine		Maksmine/Maksumus
	Taotlemine	Maksmine	Maksumus	Maksmine	
Koolitusel osalemine või koolituse korraldamine	8	5	504 000	241 274	48%
Kvaliteedimärgi väljaandmine ja tutvustamine	1	1	1 218 650	622 884	51%
Põllumajandussaaduse, -toote ja töödeldud toote tutvustamine	6	6	14 336 156	7 290 331	51%
Siseriiklikul võistlusel, messil või näitusel osalemine või nende korraldamine	21	17	2 738 027	1 630 161	60%
Tootearendus	6	6	2 928 000	1 995 118	68%
Turuinformatsiooni kogumine, analüüs ja levitamine	5	4	1 308 315	803 488	61%
Turu-uuring	5	5	2 665 550	1 350 397	51%
Välismessil, - võistlusel või -näitusel osalemine	3	2	3 402 911	2 270 998	67%
Kokku	55	46	29 101 609	16 204 650	57%

Suurimad toetuse saajad olid Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda (6 taotlust), Eesti Toiduainetööstuse Liit (6 taotlust) ja MTÜ Eesti Sojaliit (3 taotlust) , kes said kokku 57% väljamakstud summast. Ülejäänud 43% jagunes 15 taotleja (31 taotlust) vahel (vt järgnev tabel).

Tabel: Maksmine taotlejate lõikes

Taotleja	Makstud taotluste arv	Väljamakstud toetussumma	% väljamakstud kogusummast
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda	6	3 752 175	23,20%
MTÜ Eesti Toiduainetööstuse Liit	6	3 005 611	18,50%
Mittetulundusühing Eesti Sojaliit	3	2 413 675	14,90%
Eesti Maasikakasvatajate Liit	2	2 111 047	13,00%
Eesti Piimaliit	2	1 622 448	10,00%
Eesti Piimakäitlemistalude Liit MTÜ	3	1 476 709	9,10%
MTÜ Eesti Biodünaamika Ühing	2	396 803	2,40%
MTÜ Sordi Arenduskeskus	1	310 005	1,90%
MTÜ Eesti Leivaliit	4	256 284	1,60%
Mittetulundusühing Seltskond	2	182 500	1,10%
Agrobiotehnoloogia Selts	1	175 145	1,10%
MTÜ Saare Mahe	2	153 960	1,00%
Kitse-, Sea- Lamba- ja Veisekasvatajate Näituse ja Õppekorralduse MTÜ	1	124 911	0,80%
Ida-Virumaa Talupidajate Liit	2	81 500	0,50%
Eesti Aiandusliit	3	46 068	0,30%
Spordi- ja Vabaaja Selts "Viipala"	3	42 165	0,30%
Eesti Lambakasvatajate Selts	2	33 644	0,20%
Tartumaa Põllumeeste Liit	1	20 000	0,10%
Kokku	46	16 204 650	100%

KALANDUSE RIIKLIKUD TOETUSED

Kalandustoodete tootja või töötaja praktikatoetus

Kalandustoodete tootja või töötaja praktikatoetuse eesmärk on osaliselt hüvitada kalandustoodete tootjale või töötajale tema ettevõttes korraldatava kalandusega seotud erialal õppiva õpilase või üliõpilase õppepraktika kulud.

Erialad, mille omandamisel toetust anti:

- kalandusspetsialist;
- kalakasvatus;
- veeökosüsteemide majandamine;
- laevajuht kuni 500 GT kogumahutavusega laevadel, avamerekalur;
- vahitüürimees üle 500 GT kogumahutavusega laevadel, avamerekalur;
- kipper, mehaanik, avamerekalur;
- kipper, külmutusseadmete masinist, avamerekalur;
- kipper, laevaelektrik, avamerekalur;
- kalur-laevajuht;
- kalandustoodete tehnoloogia.

Toetust võis taotleda sellise õppepraktika hüvitamiseks, mis oli korraldatud ajavahemikul 01. novembrist 2006. a kuni 31. oktoobrini 2007. a ja mille kestus ei ületanud õppekavas määratud ajavahemikku.

Õppepraktika juhendajal pidi olema erialane ettevalmistus ning ta pidi olema töötanud kalanduse alal vähemalt viimased viis aastat, millest viimase aasta ettevõttes, kus õppepraktika läbi viidi.

Toetuse suurus sõltub Põllumajandusministeeriumi kehtestatavast praktikatoetuse määrast, praktikantide arvust ja õppepraktika kestusest. Maksimaalselt võis kalendrikuus maksta ühe praktikandi kohta kuni neljakordse kuupalga alammäära suuruse summa.

Taotlusi sai esitada 10. septembrist kuni 17. oktoobrini 2007. aastal posti teel.

Tabel: Kalandustoodete tootja või töötaja praktikatoetuse taotlemine, määramine ja maksmine

Maakond	Vastuvõetud taotluste arv	Heakskiidetud taotlused	Heakskiidetud toetussumma	Makstud toetussumma
HARJUMAA	2	2	10 972	10 972
HIIUMAA	3	3	80 228	80 228
IDA-VIRUMAA	1	1	22 628	22 628
JÕGEVAMAA	3	3	61 713	61 713
LÄÄNE-VIRUMAA	1	1	80 914	80 914
PÄRNUMAA	7	7	148 112	148 112
SAAREMAA	2	2	63 085	63 085
TARTUMAA	2	1	20 571	20 571
Kokku	21	20	488 223	488 223

2007. aastal esitati kalandustoodete tootja või töötaja praktikatoetuse saamiseks 21 taotlust, millest kiideti heaks 20, ühe taotluse taotleja annulleeris. Taotleti 8 maakonnas, kõige rohkem Pärnumaal – 7 taotlust, järgnesid Hiiumaa ning Jõgevamaa kolme taotlusega.

Toetust määrati kogusummas üle 488 000 krooni. Maakondade lõikes sai suurima summa Pärnumaa – üle 148 000 krooni, järgnesid Lääne-Viru ja Hiiu maakonnad – kummalegi ligi 80 000 krooni. Kõik võetud kohustused täideti ja välja maksti 488 223 krooni.

Kalandustoodete tootja või töötaja koolitustoetus

Kalandustoodete tootja või töötaja koolitustoetuse eesmärk on osaliselt hüvitada kalandustoodete tootjale või töötajale tema enda või tema ettevõtte töötaja eest tasutud koolituskulud. Koolitustoetust võib taotleda kalandustoodete tootmise või töötlemisega tegelev äriühing või füüsilisest isikust ettevõtja, kes on koolitusteenuse eest tasunud.

Toetust võis taotleda sellise tööalase koolituse maksumuse osaliseks hüvitamiseks:

- mille oli korraldanud Täiskasvanute koolituse seaduses nimetatud koolitusasutus;
- mis toimus ajavahemikul 01. oktoobrist 2006 kuni 30. septembrini 2007;
- mille kestus oli vähemalt 6 tundi või 8 akadeemilist tundi.

Suurettevõtjale antakse toetust kuni 35% erikoolituse ja kuni 60% üldkoolituse maksumuse osaliseks hüvitamiseks. Väikese ja keskmise suurusega ettevõtjale antakse toetust kuni 45% erikoolituse ja kuni 80% üldkoolituse osaliseks hüvitamiseks. Ebasoodsas olukorras oleva töötaja koolitamise korral suureneb toetuse määr 10%. Toetuse maksimaalne suurus oli 4000 krooni ühe koolitatava kohta.

Taotlusi sai esitada 17. juulist 2007 kuni 10. oktoobrini 2007 posti teel.

2007. aastal esitati kalandustoodete tootja või töötaja koolitustoetuse saamiseks 30 taotlust, millest kiideti heaks 28. Toetust ei määratud 2 taotlusele seoses sellega, et taotleja ei olnud kalandustoodete tootja või töötaja. Kõige rohkem taotlusi rahuldati Saaremaal (14) ning Hiiumaal (5), teistes maakondades juba vähem. Kokku esitati taotlusi seitsmest maakonnast.

Tabel: Kalandustoodete tootja koolitustoetuse taotlemine, määramine ja maksmine

Maakond	Vastuvõetud taotluste arv	Heakskiidetud taotlused	Heakskiidetud toetussumma	Makstud toetussumma
HARJUMAA	3	3	81 482	81 482
HIIUMAA	5	5	23 360	23 360
IDA-VIRUMAA	2	1	3 054	3 054
LÄÄNEMAA	2	2	900	900
PÄRNUMAA	1	1	450	450
SAAREMAA	15	14	7 080	7 080
TARTUMAA	2	2	1 810	1 810
Kokku	30	28	118 135	118 135

Koolituseks makstud raha hüvitamiseks määras PRIA toetusi üle 118 000 krooni, millest kõige rohkem said Harjumaa – 81 482 ja Hiiumaa - 23 360 krooni. PRIA täitis kõik oma kohustused ja maksis kalandustoodete tootja või töötaja koolitustoetustena välja 118 135 krooni.

Kalandustoodete tootjate ühenduse tegevuse alustamise toetus

Kalandustoodete tootjate ühenduse tegevuse alustamise toetuse eesmärk on osaliselt hüvitada kalandustoodete tootjate ühenduse tegevuse alustamise asutamise- ja halduskulud. Tegevuse alustamise toetust võib taotleda Kalandusturu korraldamise seaduse alusel tunnustatud tootjaorganisatsioon.

Toetust makstakse tootjaorganisatsiooni tunnustamise aastast lähtuvalt. Nimetatud abi peab esimesel, teisel ja kolmandal aastal jääma järgmiste määrade raamesse:

- vastavalt 3%, 2% ja 1% tootjaorganisatsiooni poolt turustatud toodangu väärtusest;
- vastavalt aastale 60%, 40% ja 20% tootjaorganisatsiooni halduskuludest.

2007. aastal oli kolm taotlusvooru, mille käigus esitati kalandustoodete tootjate ühenduse tegevuse alustamise toetuseks 9 taotlust kahest maakonnast (Harjumalt 5 ja Läänemaalt 4). PRIA rahaldas kõik taotlused.

Tabel: Kalandustoodete tootjate ühenduse tegevuse alustamise toetuse taotlemine, määramine ja maksmine

Maakond	Vastuvõetud taotluste arv	Heakskiidetud taotlused	Heakskiidetud toetussumma	Makstud toetussumma
HARJUMAA	5	5	593 974	593 974
LÄÄNEMAA	4	4	533 801	533 801
Kokku	9	9	1 127 775	1 127 775

PRIA määras taotlejatele kokku üle miljoni krooni, millest 593 974 sai Harjumaa ja 533 801 Läänemaa. PRIA maksis välja kogu määratud summa, 1 127 775 krooni.

Sotsiaalmajanduslik toetus

Toetuse eesmärk on toetada laevapere liikmeid, kes kalalaeva utiliseerimise tõttu kaotavad töö laeval.

Toetust võib taotleda isik:

- kes töötab või on töötanud utiliseerimistoetuse abil püügilt kõrvaldatud või kõrvaldataval kalalaeval vähemalt 12 järjestikust kuud enne taotluse esitamise tähtaja esimest päeva;
- kellel on kehtiv või lõpetatud meretöö- või tööleping, mis vastab Mereteenistuse seaduses meretöölepingule sätestatud nõuetele;
- kellega lõpetatakse või on lõpetatud meretööleping koondamise tõttu Töölepingu seaduse § 86 punkti 3 alusel.

Sotsiaalmajandusliku toetuse saaja ei tohi pärast meretöölepingu lõpetamist asuda tööle kalalaeva pardal ega tegeleda kutselise püügiga Kalapüügiseaduse tähenduses 12 kuu jooksul arvates toetuse väljamaksmisest.

2007. aastal oli võimalik sotsiaalmajandusliku toetuse taotlusi esitada posti teel PRIA keskusesse ajavahemikus 14.-25. mai.

Kokku laekus 25 taotlust viiest maakonnast. Kõige intensiivsem taotlemine oli Saaremaal (10 taotlust), järgnesid Harju (7 taotlust) ja Lääne maakond (5 taotlust). Kõige vähem taotlusi esitati Pärnumaalt (1 taotlus). Kõik vastuvõetud taotlused kiideti heaks.

Toetus määrati ning maksti välja 25 taotlejale kogusummas 3 911 650 krooni. Maksimaalne toetussumma oli 2007. aastal ühe taotleja kohta 156 466 krooni.

Ülevaade määramisest ning maksmisest maakondade lõikes annab järgnev tabel.

Tabel: Sotsiaalmajandusliku toetuse määramine ning maksmine maakondade lõikes.

Maakond	Määratud taotlused	Määratud toetussumma	Makstud taotlused	Makstud toetussumma
HARJUMAA	7	1 095 262	7	1 095 262
IDA-VIRUMAA	2	312 932	2	312 932
LÄÄNEMAA	5	782 330	5	782 330
PÄRNUMAA	1	156 466	1	156 466
SAAREMAA	10	1 564 660	10	1 564 660
Kokku	25	3 911 650	25	3 911 650

Utiliseerimistoetus

Utiliseerimistoetuse eesmärk on vähendada kalalaevastiku püügivõimsust. Toetust võis taotleda väike- või keskmise suurusega ettevõtja:

- kes esitas 2005. a sama kalalaeva utiliseerimiseks taotluse RAK meetme 3.9 toetuse saamiseks;
- kelle esitatud taotlus tunnistati meetme tingimuste §14 lg 1 kohaselt nõuetele vastavaks, kuid jäeti rahuldamata eelarvevahendite puudujäägi tõttu (Struktuuritoetuse seaduse § 20 lõike 3 alusel);
- kelle kalalaev on kantud kalalaevade riiklikku registrisse.

2007. aastal oli võimalik utiliseerimistoetuse taotlusi esitada posti teel PRIA keskusesse 23. aprillist kuni 7. maini. Kokku laekus utiliseerimistoetuse saamiseks 10 taotlust. Maakondlikus võrdluses enim taotlusi esitati Ida-Virumaalt (5 taotlust), järgnes Harjumaa (3 taotlust) ning Saare ja Lääne maakondades esitati kummaski 1 taotlus.

Maksimaalne lubatud toetuse määr ühe laeva kohta arvestatakse EL Nõukogu määruse 2792/1999/EL artiklis 7 lõikes 5 toodud alustel GT ühiku kohta järgmiselt:

Tabel: Utiliseerimistoetuse maksimaalse lubatud toetuse määra arvestamine

Laeva kategooria vastavalt kogumahutavusele (GT)	Toetuse määr (kr)
0 < 10	172 113 x GT + 31 293
10 < 25	78 233 x GT + 970 089
25 < 100	65 716 x GT + 1 283 021
100 < 300	42 246 x GT + 3 630 011
300 < 500	34 423 x GT + 5 977 001
500 ja üle selle	18 776 x GT + 13 800 301

Kümnest utiliseeritud laevast kaks kuulusid 10 < 25(GT) kategooriasse, viis 25 < 100(GT) kategooriasse ning kolm laeva kuulusid 100 < 300(GT) kategooriasse. Utiliseeritud laevade kogumahutavus kokku oli 739 GT.

Lisaks kogumahutavusele arvestati toetuse määramisel ka laevade vanusega.

Laeva vanus on täisarv, mis võrdub PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse ja EMÜ määruis nr 2930/86 määratletud kasutuselevõtu aasta vahega. Laeva kasutuselevõtu aastat saab kontrollida kalanduse infosüsteemist Keskkonnaministeeriumi kodulehelt www.envir.ee kalanduse lingi alt.

- 10–15 aasta vanuse kalalaeva puhul kehtib eelnevas tabelis toodud määr;
- 16–29 aasta vanuse kalalaeva puhul vähendatakse eelnevas tabelis toodud määra 1,5% võrra iga aasta kohta, mis ületab 15 aastat;
- vähemalt 30 aasta vanuse kalalaeva puhul vähendatakse eelnevas tabelis toodud määra 22,5% võrra.

Kaks laeva kuulusid 16-29 aasta vanusegruppi, kaheksa laeva olid vanemad kui 30 aastat.

Ülevaade määratud ja väljamakstud toetussumma jagunemisest maakondade vahel annab järgnev tabel. Kokku sai määratud ja välja makstud ligi 34 miljonit krooni, millest 72 % läks Harju ning Ida-Viru maakonda.

Tabel: Utiliseerimistoetuse määramine ja väljamaksmine maakondade lõikes

Maakond	Määratud taotlused	Määratud toetussumma	Väljamakstud taotlused	Väljamakstud toetussumma
Harjumaa	3	12 466 873	3	12 466 873
Ida-Virumaa	5	12 150 000	5	12 150 000
Läänemaa	1	2 900 000	1	2 900 000
Saaremaa	1	6 506 353	1	6 506 353
Kokku	10	34 023 226	10	34 023 226

MAAELU ARENGUKAVA 2004-2006 TOETUSED

Käesolevas ülevaates kajastatud maaelu arengukava 2007. aasta taotlemise heakskiidu ja määramise andmed on 2008. aasta mai alguse arvutuse seisuga. Maksmise andmed on perioodi 01.01.2007 kuni 31.12.2007 kohta.

Ebasoodsamate piirkondade toetus

Ebasoodsamate piirkondade toetust sai taotleda põllumajandusega tegelev füüsiline või juriidiline isik, seltsing ning muu juriidilise isiku staatuseta ühendus, kes haris maad õiguslikul alusel. Toetust sai taotleda vähemalt 1,00 ha põllumajanduslikus kasutuses oleva maa või põllumajanduslikust kasutusest ajutiselt väljas oleva maa eest, taotlusaluse põllu suurus ei tohtinud olla väiksem kui 0,30 ha. Toetust sai taotleda põldudele, mis asuvad 100%-liselt ebasoodsamasse piirkonda jäävatel põllumassiividel ja on kantud PRIA põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse.

Taotluste vastuvõtt toimus PRIA piirkondlikes büroodes 9.-29. maini 2007. Hilinenud taotluste vastuvõtmise aeg oli 30. maist kuni 25. juunini 2007.

2007. aastal oli ebasoodsamate piirkondade toetuse taotlejaid kokku 9962. Taotletud pind oli 339 593 hektarit. Heakskiidu sai 9 029 taotlust 332 612 hektarile. Kokku määrati toetust ligi 130 miljoni krooni eest. Toetuste maksmine toimus juba uue Maaelu Arengukava 2007-2013 alusel. Välja maksti 2007. aasta eest 129 035 817 krooni.

Tabel: Ebasoodsamate piirkondade toetuse taotlemine, määramine ja maksmine 2007

Maakond	Taotluste arv		Pind (ha)		Määratud summa	Makstud summa
	Taotletud	Heakskiidetud	Taotletud	Heakskiidetud		
HARJUMAA	348	324	17 184	17 001	6 641 133	6 334 395
HIIUMAA	430	365	11 923	11 698	4 567 060	4 834 819
IDA-VIRUMAA	505	470	20 904	20 225	7 900 697	6 992 395
JÕGEVAMAA	188	178	3 636	3 602	1 407 437	1 237 924
JÄRVAMAA	146	139	6 696	6 381	2 491 848	2 460 036
LÄÄNEMAA	778	720	37 992	37 640	14 707 298	15 852 393
LÄÄNE-VIRUMAA	202	173	7 355	7 158	2 796 447	2 823 856
PÕLVAMAA	981	896	29 611	29 165	11 386 170	11 307 739
PÄRNUMAA	1 398	1 220	53 180	52 146	20 371 423	20 476 771
RAPLAMAA	662	611	28 298	27 607	10 777 088	10 533 998
SAAREMAA	1 310	1 176	42 222	41 447	16 194 779	16 382 215
TARTUMAA	454	406	16 136	15 828	6 180 811	5 856 985
VALGAMAA	736	665	21 517	21 014	8 191 021	8 142 921
VILJANDIMAA	21	18	1 312	815	318 817	328 936
VÕRUMAA	1 803	1 668	41 629	40 884	15 968 301	15 470 435
Kokku	9 962	9 029	339 593	332 612	129 900 330	129 035 817

Kõige rohkem taotlusi laekus Võrumaalt - 1803 taotlust, järgnesid Pärnumaa 1398 ja Saaremaa 1310 taotlusega. Enim taotletud pinda, 53 180 hektarit, oli Pärnumaa taotlustel. Kõige vähem taotlusi (21) ja ka väiksem taotletud üldpind (1311,71 ha) oli Viljandimaal. Enim kiideti heaks Võrumaa taotlusi (1668). Kõige rohkem heakskiidetud pinda (52 146 ha) oli Pärnumaal ja sinna määrati ka kõige rohkem toetust, kokku 20 371 423 krooni.

Eelnevate aastate taotluste kohta maksti enim toetust Saaremaale – 16,38 miljonit krooni, peaaegu sama suur oli väljamakstud summa ka Läänemaal (15,85 miljonit krooni) ja Võrumaal (15,47 miljonit krooni). Kõige vähem maksti toetust välja Viljandimaale, 328 936 krooni.

Põllumajanduslik keskkonnatoetus

Põllumajandusliku keskkonnatoetuse raames on toetavad järgnevad tegevused:

1. Keskkonnasõbralik tootmine
2. Mahepõllumajanduslik tootmine
3. Ohustatud tõugu looma kasvatamine (eesti, tori ja eesti raskeveo tõugu hobuste kasvatamine ning eesti maatõugu veise kasvatamine)
4. Kiviaia rajamise, taastamise ja hooldamise toetus

Põllumajanduslikku keskkonnatoetust sai taotleda põllumajandusega tegelev füüsiline või juriidiline isik, seltsing ning muu juriidilise isiku staatusega ühendus, kes haris maad õiguslikul alusel. Toetust sai taotleda vähemalt 1,00 ha põllumajanduslikus kasutuses oleva maa eest, taotlusaluse põllu suurus ei tohtinud olla väiksem kui 0,30 ha. Ohustatud tõugu looma kasvatamisel pidi taotleja kasutuses olema vähemalt 1,00 hektarit maad. Põld, millele toetust taotleti, pidi asuma põllumassiivil, mis on kantud PRIA põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse.

Keskkonnatoetuste taotluste vastuvõtt toimus PRIA piirkondlikes büroodes 9.-29. maini 2007. Hilinenud taotluste vastuvõtmise aeg oli 30. maist kuni 25. juunini 2007. Kiviaia toetuse taotlusi 2007. aastal vastu ei võetud.

Keskkonnasõbraliku tootmise toetus

2007. aastal oli keskkonnasõbraliku tootmise toetuse taotlejaid 5889. Taotletud pind kokku oli 467 638 hektarit. Heakskiidu sai 5097 taotlust 402 576 hektarile. Kokku määrati toetust 255 miljoni krooni eest. 2007. aasta jooksul välja makstud toetussumma oli 272 490 612 krooni.

Tabel: Keskkonnasõbraliku tootmise toetuse taotlemine, määramine ja maksmine 2007

Maakond	Taotluste arv		Pind (ha)		Määratud summa	Makstud summa
	Taotletud	Heakskiidetud	Taotletud	Heakskiidetud		
HARJUMAA	202	174	22 108	16 907	10 294 865	13 198 139
HIIUMAA	237	179	4 022	3 731	2 048 588	2 185 545
IDA-VIRUMAA	218	192	13 739	7 722	4 624 283	7 190 201
JÕGEVAMAA	234	205	37 425	33 825	22 443 154	20 963 691
JÄRVAMAA	206	188	51 082	44 512	29 703 200	30 576 022
LÄÄNEMAA	376	334	24 259	22 862	13 109 978	14 356 606

LÄÄNE-VIRUMAA	406	356	60 883	54 471	36 183 786	29 374 295
PÕLVAMAA	288	253	28 916	25 770	17 239 419	19 004 350
PÄRNUMAA	994	844	51 948	45 898	27 990 610	30 942 036
RAPLAMAA	452	408	30 440	27 077	16 893 370	18 942 667
SAAREMAA	577	494	25 815	22 625	10 911 231	11 990 930
TARTUMAA	397	341	45 705	37 447	25 139 351	30 052 698
VALGAMAA	329	286	18 959	16 410	10 688 092	11 487 833
VILJANDIMAA	357	296	34 388	26 472	17 578 211	21 516 335
VÕRUMAA	616	547	17 949	16 847	10 144 488	10 709 261
Kokku	5 889	5 097	467 638	402 576	254 992 626	272 490 612

Pindalalt kõige rohkem taotleti toetust kõrreliste heintaimedele (194 353 ha), järgnesid teraviljad (172 548 ha) ja õlikultuurid (48 128 ha).

Tabel: Keskkonnasõbraliku tootmise toetuse taotlemine kultuurigrupi lõikes 2007

Kultuurigrupp	Taotluste arv	Taotletud pind (ha)
Heintaimed, kõrreised	4 992	194 353
Teraviljad	2 547	172 548
Õlikultuurid	759	48 128
Heintaimed, liblikõielised	1 834	38 756
Muud	855	5 411
Kaunviljad	382	4 845
Köögiviljad	1 312	2 372
Viljapuud ja marjad	309	584
Ravim- ja maitsetaimed	10	93
Rühvelkultuurid	5	1
Puukool	11	24
Kiukultuurid	4	139

Mahetootmise toetus

2007. aastal esitati 1224 mahetootmise toetuse taotlust. Taotletud pind oli 69 799 hektarit. Heakskiidu sai nendest 1099 taotlust 69 788 hektarile. Kokku määrati toetust 92,5 miljoni krooni eest. Välja makstud toetuse summa oli ligi 85 miljonit krooni.

Tabel: Mahetootmise toetuse taotlemine, määramine ja maksmine 2007

Maakond	Taotluste arv		Pind (ha)		Määratud summa	Makstud summa
	Taotletud	Heakskiidetud	Taotletud	Heakskiidetud		
HARJUMAA	53	43	4 572	4 380	5 678 936	5 259 648
HIIUMAA	127	108	6 322	5 959	7 071 982	7 973 544
IDA-VIRUMAA	26	21	1 906	1 826	2 471 970	1 492 304
JÕGEVAMAA	50	46	2 347	2 137	3 150 467	2 026 402
JÄRVAMAA	30	29	1 409	1 130	1 798 846	1 149 547
LÄÄNEMAA	65	59	5 309	4 749	6 217 403	6 735 524
LÄÄNE-VIRUMAA	39	34	2 736	2 505	3 651 425	3 195 371
PÕLVAMAA	68	64	2 486	2 413	3 577 245	3 178 821
PÄRNUMAA	111	100	6 218	6 055	8 756 634	7 752 380
RAPLAMAA	74	67	4 330	4 245	6 133 100	5 451 865

SAAREMAA	141	125	7 490	7 281	8 791 456	8 672 528
TARTUMAA	111	96	6 016	5 763	8 570 767	7 823 818
VALGAMAA	64	59	4 402	4 309	6 083 486	5 975 071
VILJANDIMAA	121	115	7 026	6 834	10 381 873	9 478 437
VÖRUMAA	144	133	7 219	7 004	10 173 940	8 662 694
Kokku	1 224	1 099	69 788	66 592	92 509 531	84 827 953

Kultuurigruppide lõikes taotleti pindalalt enim toetust kõrreliste heintaimede, järgnesid teraviljad ja liblikõielised heintaimed.

Tabel: Mahetootmise toetuse taotlemine kultuurigrupi lõikes 2007

Kultuurigrupp	Taotluste arv	Taotletud pind (ha)
Heintaimed, kõrrelised	977	49 690
Teraviljad	543	9 811
Heintaimed, liblikõielised	470	6 816
Muud	216	1 540
Viljapuud ja marjad	333	1 092
Ravim- ja maitsetaimed	19	214
Köögiviljad	333	208
Kaunviljad	50	207
Õlikultuurid	25	199
Rühvelkultuurid	2	1
Puukool	1	1

Ohustatud tõugu looma kasvatamise toetus

2007. aastal Eesti maaelu arengukava 2004-2006 raames uusi kohustusi võtta ei saanud. 2004.-2006. aastal võetud kehtiva kohustusega taotlejad pidid toetuse saamiseks kinnitama kohustuse jätkamist või minema üle uuele Eesti maaelu arengukava 2007-2013 ohustatud tõugu looma pidamise toetuse kohustusele, esitades selleks vastavad dokumendid. Kohustuse üleminekul algas kõigi taotletud loomade kohta 2007. aastast uus viieaastane kohustuse periood. Kokku esitati 2007. aastal kohalikku ohustatud tõugu looma pidamise toetuse saamiseks 784 taotlust 2614 looma pidamiseks. 2007. aasta eest toetuse maksmine jäi 2008. aastasse.

Eesti tõugu hobuste kasvatamise toetus

Kokku esitati 2007. aastal 301 Eesti tõugu hobuste kasvatamise toetuse taotlust 1180 Eesti tõugu hobuse pidamiseks. Toetus määrati 271 taotlusele 1180 hobuse kasvatamiseks. Eesti tõugu hobuse kasvatamiseks määrati toetust kokku 3,1 miljoni krooni eest. 2007. aastal maksti 2006. aasta taotluste kohta välja 2,58 miljonit krooni.

Tabel: Eesti tõugu hobuste kasvatamise toetuse taotlemine, määramine ja maksmine 2007

Maakond	Taotluste arv		Loomad		Määratud summa	Makstud summa
	Taotletud	Heakskiidetud	Taotletud	Heakskiidetud		
HARJUMAA	27	25	98	95	259 027	188 700
HIIUMAA	22	21	90	89	254 753	198 875
IDA-VIRUMAA	2	2	10	10	24 200	17 315

JÕGEVAMAA	4	3	6	5	12 113	12 750
JÄRVAMAA	9	9	18	18	48 120	38 250
LÄÄNEMAA	25	24	55	55	154 222	117 300
LÄÄNE-VIRUMAA	14	13	38	38	102 604	93 432
PÖLVAMAA	3	3	3	3	8 322	2 550
PÄRNUMAA	30	26	88	86	231 421	193 647
RAPLAMAA	16	14	47	44	124 410	91 749
SAAREMAA	79	70	568	552	1 474 169	1 295 859
TARTUMAA	25	20	66	63	168 434	129 209
VALGAMAA	7	6	21	17	49 270	30 600
VILJANDIMAA	22	21	46	46	120 018	106 055
VÕRUMAA	16	14	26	24	63 732	66 300
Kokku	301	271	1 180	1 145	3 094 814	2 582 589

Eesti maakarja tõugu veiste kasvatamise toetus

Kokku esitati 2007. aastal 184 Eesti maakarja tõugu veiste kasvatamise toetuse taotlust 802 Eesti maakarja tõugu veise pidamiseks. Toetus määrati 112 taotlusele 572 veise kasvatamiseks. 2006. aastal esitatud Eesti maakarja tõugu veiste kasvatamise toetuse taotluste kohta maksti 2007. aastal välja 1,73 miljonit krooni.

Tabel: Eesti maakarja tõugu veiste kasvatamise toetus 2007

Maakond	Taotluste arv		Loomad		Määratud summa	Makstud summa
	Taotletud	Heakskiidetud	Taotletud	Heakskiidetud		
HARJUMAA	13	9	48	40	121 015	67 825
HIIUMAA	3	2	7	2	6 140	10 852
IDA-VIRUMAA	2	1	7	6	16 278	21 704
JÕGEVAMAA	4	2	4	2	5 426	5 426
JÄRVAMAA	10	7	18	15	40 478	40 207
LÄÄNEMAA	2	1	5	3	8 934	2 713
LÄÄNE-VIRUMAA	16	7	15	7	19 674	29 843
PÖLVAMAA	3	3	3	3	9 210	5 426
PÄRNUMAA	46	23	334	221	664 455	725 945
RAPLAMAA	13	9	78	57	172 134	176 345
SAAREMAA	13	11	114	103	312 577	325 560
TARTUMAA	16	9	40	28	81 319	79 762
VALGAMAA	11	6	17	10	30 700	37 982
VILJANDIMAA	18	14	80	58	158 176	155 753
VÕRUMAA	14	8	32	17	51 119	46 094
Kokku	184	112	802	572	1 697 635	1 731 437

Teistest maakondadest märgatavalt suurem oli toetatud loomade ja toetusesaajate arv 2007. a Pärnumaal - 23 toetusesaajat ja 221 heakskiidetud looma. Toetuse saajate arvult järgnes Viljandimaa (14) ja toetatud loomade arvult Saaremaa (103). Ka makstud summa oli suurim Pärnumaal - 725 945 krooni; Saaremaa taotlejad said 325 560 ja Raplamaa taotlejad 176 345 krooni.

Eesti raskeveo tõugu hobuste kasvatamise toetus

Kokku esitati 2007. aastal 53 Eesti raskeveo tõugu hobuste kasvatamise toetuse taotlust 139 Eesti raskeveo tõugu hobuse kasvatamiseks.

Tabel: Eesti raskeveo tõugu hobuste kasvatamise toetuse taotlemine, määramine ja maksmine 2007

Maakond	Taotluste arv		Loomad		Määratud summa	Makstud summa
	Taotletud	Heakskiidetud	Taotletud	Heakskiidetud		
HARJUMAA	7	7	17	17	50 695	17 850
HIIUMAA	2	1	2	1	3 115	2 550
IDA-VIRUMAA	10	10	67	67	207 739	154 607
JÕGEVAMAA	1	1	1	1	3 115	-
JÄRVAMAA	3	3	3	3	9 345	-
LÄÄNE-VIRUMAA	13	12	18	18	53 194	40 443
PÖLVAMAA	1	1	2	2	6 230	2 525
PÄRNUMAA	6	6	19	19	52 843	40 800
RAPLAMAA	2	-	-	-	-	5 100
TARTUMAA	3	3	4	4	10 765	7 395
VALGAMAA	1	-	1	-	-	-
VILJANDIMAA	2	2	2	2	5 100	4 922
VÕRUMAA	2	2	3	3	8 780	2 550
Kokku	53	48	139	137	410 921	278 741

Läänemaalt ja Saaremaalt ei laekunud ühtegi taotlust. Heakskiidu sai 48 taotlust 137 hobuse kasvatamiseks. 2006. aasta Eesti raskeveo tõugu hobuste kasvatamise toetuse taotlustele maksti 2007. aastal välja 278 741 krooni.

Kõige rohkem Eesti raskeveo tõugu hobuste kasvatamise toetuse saajaid oli Lääne-Virumaal – 13 ja Ida-Virumaal - 10. Ka suurim toetussumma, 154 606,5 krooni, maksti Ida-Virumaa taotlejatele. Pärnumaa taotlejad said 40 800 krooni ja Lääne-Virumaa taotlejad 40 443 krooni.

Tori tõugu hobuste kasvatamise toetus

Kokku esitati 2007. aastal 246 Tori tõugu hobuse pidamise toetuse taotlust 493 Tori tõugu hobuse pidamiseks. Heakskiidetud taotlusi oli 209, kokku 463 hobuse kasvatamiseks. Toetust määrati 1,26 miljonit krooni. 2006. aastal Tori tõugu hobuste kasvatamise toetust taotlenutele maksti 2007. aastal välja 1 115 115 krooni.

Tabel: Tori tõugu hobuste kasvatamise toetuse taotlemine, määramine ja maksmine 2007

Maakond	Taotluste arv		Loomad		Määratud summa	Makstud summa
	Taotletud	Heakskiidetud	Taotletud	Heakskiidetud		
HARJUMAA	20	15	46	36	99 787	67 932
HIIUMAA	6	6	12	12	35 040	25 500
IDA-VIRUMAA	3	3	3	3	8 468	2 550
JÕGEVAMAA	18	17	28	27	73 051	43 350
JÄRVAMAA	19	17	30	28	76 950	76 118

LÄÄNEMAA	16	15	25	24	65 270	61 200
LÄÄNE-VIRUMAA	21	17	28	26	73 301	68 493
PÕLVAMAA	5	5	10	10	26 457	15 300
PÄRNUMAA	27	24	75	75	204 195	183 600
RAPLAMAA	29	24	61	56	146 839	139 944
SAAREMAA	3	2	5	5	12 814	20 400
TARTUMAA	27	21	64	61	167 020	163 073
VALGAMAA	11	9	41	39	110 550	85 731
VILJANDIMAA	24	19	43	41	105 339	110 925
VÕRUMAA	17	15	22	20	55 781	51 000
Kokku	246	209	493	463	1 260 861	1 115 115

Kõige rohkem Tori tõugu hobuste kasvatamise toetuse saajaid oli Raplemaal ja Pärnumaal – mõlemas 24. Kõige rohkem heakskiidetud loomi oli Pärnumaa taotlustel – 75 - ja ka suurim toetussumma, 183 600 krooni, maksti Pärnumaa taotlejatele.

Kiviaia rajamise, taastamise ja hooldamise toetus

Kiviaia rajamise, taastamise ja hooldamise toetuse taotlusi võeti vastu 5. septembrist kuni 14. oktoobrini 2005. Kokku esitati 338 taotlust kiviaia rajamiseks, taastamiseks ja hooldamiseks. Toetust taotleti 41 048,2 meetri kiviaia rajamiseks, 85 504,8 meetri kiviaia taastamiseks ja 35 959 meetri kiviaia hooldamiseks. 2005. aasta taotluste vastuvõtuperioodil laekunud taotluste alusel toetuse määramise otsused tehti 2007. aastal. Kokku määrati toetust 226-le taotlejale, sealhulgas 95 toetust kiviaia rajamiseks, 155 taastamiseks ja 105 hooldamiseks.

Tabel: Kiviaia toetuse taotlemine, määramine 2007

Maakond	Taotlejate arv 2005. aastal	Heakskiitmine			Heakskiidetud taotlejate arv kokku
		kiviaia rajamise taotlused	kiviaia taastamise taotlused	kiviaia hooldamise taotlused	
HARJUMAA	23	4	8	3	10
HIIUMAA	10	3	6	2	8
JÕGEVAMAA	3	2	1	-	2
JÄRVAMAA	3	1	-	-	1
LÄÄNEMAA	28	10	14	5	19
LÄÄNE-VIRUMAA	12	8	4	5	9
PÄRNUMAA	34	11	9	8	17
RAPLAMAA	22	6	9	2	11
SAAREMAA	177	40	95	73	132
TARTUMAA	2	1	-	1	1
VALGAMAA	1	1	1	1	1
VILJANDIMAA	14	6	5	4	10
VÕRUMAA	9	2	3	1	5
Kokku	338	95	155	105	226

338-st kiviaia rajamise, taastamise ja hooldamise toetuse taotlusest üle poole, 177, laekus Saaremaalt (338). Pärnumaalt esitati 34 ja Läänemaalt 28 taotlust. Enim toetust saanud taotlejaid oli Saaremaal – 132, järgnesid Läänemaa 19 ja Pärnumaa 17 heakskiidetud taotlusega.

Tabel: Kiviaia toetuse maksmine 2007

Maakond	Makstud kiviaia rajamise toetust	Makstud kiviaia taastamise toetust	Makstud kiviaia hooldamise toetust	Makstud summa kokku
HARJUMAA	626 627	535 920	91 200	1 253 747
HIIUMAA	73 850	211 990	38 000	323 840
JÕGEVAMAA	81 200	5 800	-	87 000
JÄRVAMAA	16 800	-	-	16 800
LÄÄNEMAA	1 242 617	1 094 953	154 698	2 492 268
LÄÄNE-VIRUMAA	651 648	247 950	109 820	1 009 418
PÄRNUMAA	893 550	781 666	306 717	1 981 933
RAPLAMAA	474 950	519 231	65 550	1 059 731
SAAREMAA	2 561 728	7 291 106	3 954 099	13 806 934
TARTUMAA	45 500	-	57 000	102 500
VALGAMAA	70 000	174 000	19 000	263 000
VILJANDIMAA	275 485	302 760	113 867	692 112
VÕRUMAA	35 000	45 066	5 510	85 576
Kokku	7 048 954	11 210 442	4 915 461	23 174 858

Kokku maksti kiviaia rajamise, taastamise ja hooldamise toetust 23,1 miljonit krooni. Suurima osa sellest moodustas kiviaia taastamise toetus (11,2 mln krooni). Enim toetust maksti välja Saaremaa taotlejatele, kokku 13,8 mln krooni, järgnesid väljamaksed Läänemaa (2,5 mln krooni) ja Pärnumaa (ligi 2 mln krooni) taotlejatele.

Põllumajandusmaa metsastamise toetus

Toetust sai 2007. aastal taotleda:

- metsakultuuri rajamiseks põllumajandusmaale;
- põllumajandusmaa metsastamise toetusega rajatud metsakultuuri hooldamiseks;
- põllumajandusmaa metsastamise toetusega rajatud metsakultuuri ühekordseks täiendamiseks, et taastada hukkunud metsakultuuri.

Põllumajandusmaa metsastamise toetuse taotluste vastuvõtt toimus 14. märtsist kuni 2. aprillini 2007. Sel perioodil võeti vastu taotlusi rajatud metsakultuuri hooldamiseks ja rajatud metsakultuuri ühekordse täiendamise toetuse saamiseks.

Metsakultuuri hooldamise toetus

Kokku esitati 2007. aastal 614 taotlust 2003 hektarile. Heaks kiideti 597 taotlust 1919 hektari metsakultuuri hooldamiseks. 2007. aasta toetust määrati kokku 2,3 miljonit krooni. 2006. aastal esitatud metsakultuuri hooldamise taotluste kohta maksti 2007. aastal toetust 1 040 505 krooni.

Tabel: Metsakultuuri hooldamise toetuse taotlemine, määramine ja maksmine 2007

Maakond	Taotluste arv		Pinnad (ha)		Määratud summa	Makstud summa
	Taotletud	Heakskiidetud	Taotletud	Heakskiidetud		
HARJUMAA	35	33	166	166	200 187	88 110

HIIUMAA	3	3	4	4	4 218	3 495
IDA-VIRUMAA	27	25	81	77	92 966	51 960
JÕGEVAMAA	62	59	214	202	242 844	108 775
JÄRVAMAA	40	39	79	78	93 701	42 235
LÄÄNEMAA	13	13	32	32	38 813	50 309
LÄÄNE-VIRUMAA	84	83	224	219	264 064	117 439
PÕLVAMAA	54	52	187	181	217 707	39 861
PÄRNUMAA	28	26	173	127	153 469	97 882
RAPLAMAA	37	37	97	96	116 258	51 586
SAAREMAA	11	11	18	18	21 220	7 796
TARTUMAA	71	70	260	257	310 239	124 428
VALGAMAA	25	25	96	96	115 439	40 380
VILJANDIMAA	76	75	258	257	309 492	161 133
VÕRUMAA	48	46	114	109	131 911	55 117
Kokku	614	597	2 003	1 919	2 312 528	1 040 505

Kõige rohkem taotlusi, 84, esitati metsakultuuri hooldamise toetuse saamiseks Lääne-Virumaalt. Suurim taotletud pind oli Tartumaa (259,63 ha) ja Viljandimaa taotlustel (257,95 ha). Kõige rohkem kiideti heaks Lääne-Virumaa taotlusi (83), määratud summad olid suurimad Tartumaal (310 239 krooni) ja Viljandimaal (309 492 krooni). Enim toetust 2006. aastal esitatud taotluste kohta maksti välja Viljandimaa taotlejatele, kokku 161 133 krooni, järgnesid väljamaksed Tartumaa (124 428 krooni) ja Lääne-Virumaa (117 439 krooni) taotlejatele.

Metsakultuuri täiendamise toetus

Kokku esitati 2007. aastal 138 metsakultuuri täiendamise toetuse taotlust 325 hektarile. Heakskiidu sai neist 122 taotlust 276 hektarile. Kokku määrati toetust 548 481 krooni, mis maksti kõik 2007. aastal ka välja.

Tabel: Metsakultuuri täiendamise toetuse taotlemine, määramine ja maksmine 2007

Maakond	Taotluste arv		Pinnad (ha)		Määratud summa	Makstud summa
	Taotletud	Heakskiidetud	Taotletud	Heakskiidetud		
HARJUMAA	14	13	53	52	105 137	105 137
IDA-VIRUMAA	2	2	7	7	12 683	12 683
JÕGEVAMAA	14	14	24	20	40 941	40 941
JÄRVAMAA	8	8	10	10	19 429	19 429
LÄÄNEMAA	1	1	4	4	7 011	7 011
LÄÄNE-VIRUMAA	24	24	65	52	103 383	103 383
PÕLVAMAA	9	9	20	17	34 071	34 071
PÄRNUMAA	4	4	3	1	2 604	2 604
RAPLAMAA	6	6	22	20	40 581	40 581
SAAREMAA	2	2	4	4	7 992	7 992
TARTUMAA	15	15	27	16	32 429	32 429
VALGAMAA	6	6	19	19	37 837	37 837
VILJANDIMAA	23	23	59	45	89 274	89 274
VÕRUMAA	10	10	9	8	15 111	15 111
Kokku	138	137	325	276	548 481	548 481

Metsakultuuri rajamise toetus

2007. aastal metsakultuuri rajamistoetuse taotlusi enam vastu ei võetud. Varasema aasta taotluste ülevaatamisel otsustati juurde määrata 2006. aastal esitatud 2 taotlusele 41 315 krooni (5 ha) rajamistoetust ning esimese aasta hooldustoetust 3952 krooni. 2006. a esitatud taotluste kohta maksti 2007. aastal metsakultuuri rajamistoetust 116 891 krooni ja rajamistoetusega kaasnevat hooldustoetust 11 182 krooni.

Tabel: Metsakultuuri täiendamise toetuse määramine ja maksmine 2007

Maakond	Määratud summa 2006.a taotlustele		Makstud summa 2006.a. taotlustele	
	Metsakultuuri rajamine	Rajamistoetusega kaasnev hooldustoetus	Metsakultuuri rajamine	Rajamistoetusega kaasnev hooldustoetus
IDA-VIRUMAA	26 829	2 567	26 829	2 567
PÄRNUMAA	-	-	75 576	7 230
VÕRUMAA	14 485	1 386	14 485	1 386
Kokku	41 315	3 952	116 891	11 182

Elatustalude kohanemise toetus

Elatustalude kohanemise toetust saab taotleda füüsilisest isikust ettevõtja, kes tegeleb järgmiste tegevusaladega:

- loomakasvatus (põllumajandusloomade kasvatus; linnukasvatus; mesindus);
- taimekasvatus (teraviljakasvatus; puu- ja juurviljade ja/või marjade kasvatamine; õli- jt tehniliste kultuuride kasvatamine; lillede- ja dekoratiivtaimede kasvatamine; ravimtaimede kasvatamine; kaunviljade kasvatamine; seenekasvatamine; heintaimede kasvatamine);
- täiendavalt: kalakasvatus; maaturism; käsitöö; väetiste, komposti ja mulla tootmine; põllumajandusmasinatega seotud teenuste osutamine; puidu töötlemine ja puidust toodete valmistamine; ehitusmaterjalide tootmine; tegevuslitsentsi ja/või kauplemislooga teenindusasutuse rajamine.

Elatustalude kohanemise toetust võis taotleda küla, alevi või aleviku territooriumil põllumajandusega tegelev füüsilisest isikust ettevõtja, kes taimekasvatusega tegeledes kasutab õiguslikul alusel vähemalt 0,30 hektarit põllumajandusmaad ja loomakasvatusega tegeledes peab vähemalt üht hane, hobust, jaanalindu, kalkunit, kana, kitse, küülikut, lammast, mesilassülemit, minki, naaritsat, parti, rebast, siga, tšintšiljat, tuhkrut, veist või vutti.

Taotluste vastuvõtt toimus 8. oktoobrist kuni 5. novembrini 2007. Kokku esitati 3226 taotlust. Heaks kiideti 2601 taotlust, mille kohta määrati 40,7 miljonit krooni toetust. 2006. a esitatud elatustalu kohanemise toetuse taotlustest said 2007. aastal heakskiidu 3217, mille kohta määrati toetust 50,3 miljonit krooni.

Tabel: Elatustalude kohanemise toetuse taotlemine, määramine ja maksmine 2007

Maakond	Taotlejate arv	Heakskiidetud taotlejate arv	Määratud summa	Makstud summa
HARJUMAA	103	81	1 267 407	1 595 994
HIIUMAA	79	66	1 032 702	1 220 466
IDA-VIRUMAA	82	65	1 017 055	1 283 054
JÕGEVAMAA	228	170	2 659 990	3 567 516
JÄRVAMAA	169	127	1 987 169	2 644 343
LÄÄNEMAA	145	126	1 971 522	2 253 168
LÄÄNE-VIRUMAA	202	157	2 456 579	3 129 400
PÕLVAMAA	224	191	2 988 577	3 504 928
PÄRNUMAA	327	264	4 130 808	5 116 569
RAPLAMAA	216	187	2 925 989	3 364 105
SAAREMAA	242	205	3 207 635	3 786 574
TARTUMAA	460	339	5 304 333	7 197 620
VALGAMAA	193	162	2 534 814	3 004 224
VILJANDIMAA	325	259	4 052 573	5 069 628
VÕRUMAA	231	202	3 160 694	3 598 810
Kokku	3 226	2 601	40 697 847	50 336 399

Kõige rohkem taotlejaid (460) oli Tartumaal, samuti oli Tartumaal ka kõige rohkem heakskiidetud taotlusi (339) ning suurim eelmise aasta taotluste kohta makstav toetus - 7,2 miljonit krooni. Pärnumaa taotlejatele maksti 5,12 ja Viljandimaa taotlejatele 5,07 miljonit krooni toetust.

Keskkonnaalaste kitsendustega piirkondade toetus (Natura toetus)

Toetust saab taotleda põllumajandusega tegelev füüsiline või juriidiline isik, seltsing ning muu juriidilise isiku staatusega ühendus, kes harib maad õiguslikul alusel, st on maa omanik või omab kehtivat rendilepingut.

Keskkonnaalaste kitsendustega piirkondade toetust võib taotleda vähemalt 0,3 hektari suurusele põllule või põlluosale, mis asub Natura 2000 võrgustiku alal. Põld, millele toetust taotletakse, peab asuma põllumassiivil, mis on kantud PRIA põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse. Toetust võib taotleda heas põllumajanduslikus korras oleva põllumajandusmaa kohta. Kogu põllumajandusettevõtte põllumajandusmaal (v.a maal, mille kohta taotletakse poolloodusliku koosluse hooldamise toetust) tuleb taotlejal täita häid põllumajandus- ja keskkonnatingimusi ning säilitada püsirohumaa pindala.

Toetuse taotlusi võeti PRIA piirkondlikes büroodes vastu 9.-29. maini 2007. Hilinenud taotluste vastuvõtmise aeg oli 30. maist 25. juunini 2007.

Tabel: NATURA toetuse määramine ja maksmine 2007

Maakond	Heakskiidetud 2006. a. taotlused	Makstud summa
HARJUMAA	39	422 012,57
HIIUMAA	115	952 581,15

IDA-VIRUMAA	5	16 781,86
JÕGEVAMAA	23	152 474,97
JÄRVAMAA	11	54 418,05
LÄÄNEMAA	173	3 570 790,36
LÄÄNE-VIRUMAA	46	352 081,11
PÕLVAMAA	33	471 171,23
PÄRNUMAA	140	1 760 627,60
RAPLAMAA	61	382 183,95
SAAREMAA	145	934 913,95
TARTUMAA	36	800 802,59
VALGAMAA	189	1 562 303,93
VILJANDIMAA	22	399 100,04
VÕRUMAA	292	1 383 646,88
Kokku	1 330	13 215 890,24

2007. aastal tehti 2006.a. keskkonnaalaste kitsendustega piirkodade toetuse määramise otsused ja maksti välja toetussummad. Heakskiidetud 1330 taotluse kohta maksti välja 13,2 miljonit krooni. Uusi Natura 2000 võrgustiku alade toetusi võeti vastu juba uue maaelu arengukava 2007-2013 raames.

Enim heakskiidetud taotlusi oli Võrumaal – 292, järgnesid Valgamaa 189 ja Läänemaa 173 taotlusega. Kõige rohkem keskkonnaalaste kitsendustega piirkondade toetust maksti Läänemaale (3,57 miljonit krooni), Pärnumaale (1,76 miljonit krooni) ja Valgamaale (1,56 miljonit krooni).

Sõnnikuhoidlale esitatavate veekaitsemeetmetega vastavusse viimise toetus

Toetust võis 2007. aastal taotleda loomakasvatusehitise juurde kuuluva sõnnikuhoidla või sõnniku- ja virtsahoidla (edaspidi *sõnnikuhoidla*) veekaitsemeetmetega vastavusse viimiseks. Taotluste vastuvõtt toimus 8. oktoobrist kuni 5. novembrini 2007.

Toetust võib taotleda füüsiline või juriidiline isik, kes õiguslikul alusel peab loomakasvatusehitises veiseid, lambaid, kitsi, emiseid või kulte ning loomade hulk moodustab taotlemise aasta 8. oktoobri seisuga kokku üle kümne loomühiku; või kelle seakarjas on taotlemise aastale eelnenud 12 kuu jooksul (perioodil 9. oktoober 2006 – 8. oktoober 2007) aasta keskmisena nii palju nuumsigu, et nad moodustavad üle kümne loomühiku. Loomakasvatusehitis peab olema registreeritud PRIA põllumajandusloomade registris.

Tabel: NVV toetuse taotlemine, hoidlate arv ja loomühikute arvud 2007

Maakond	Taotlejate arv	Hoidlate arv kokku	Loomühikute arv kokku	Veiste loomühikute arv	Kitsede loomühikute arv	Lammaste loomühikute arv	Sigade loomühikute arv
HARJUMAA	42	50	1 526	1 526	-	-	-
HIIUMAA	20	23	262	262	-	-	-
IDA-VIRUMAA	25	32	256	195	-	61	-
JÕGEVAMAA	56	74	2 930	1 832	-	0	1 098
JÄRVAMAA	63	76	4 694	4 305	0,3	88	300

LÄÄNEMAA	52	65	2 459	2 362	-	13	84
LÄÄNE-VIRUMAA	113	135	7 454	5 172	-	0	2 282
PÕLVAMAA	49	59	2 040	525	-	110	1 405
PÄRNUMAA	117	133	4 408	4 406	-	0	1
RAPLAMAA	69	81	3 373	2 983	-	0	391
SAAREMAA	87	108	2 722	2 200	0,8	101	420
TARTUMAA	48	51	3 353	2 310	0,5	47	996
VALGAMAA	51	56	1 820	1 080	-	207	532
VILJANDIMAA	112	125	1 947	1 281	-	5	661
VÕRUMAA	53	72	1 364	1 296	-	68	-
Kokku	957	1140	40 608	31 735	2	700	8 171

Kokku esitati 2007. aastal 957 sõnnikuhoidlale esitatavate veekaitsenõuetega vastavusse viimise toetuse taotlust 40 608 loomühikule.

2007. aastal ei saanud uusi kohustusi enam võtta, toetust said taotleda 2005. ja 2006. aastal kohustuse võtnud taotlejad.

2007. aasta mai alguse seisuga oli heakskiidetud 280 taotlust, mille kohta kokku määrati toetust 39,56 miljonit krooni. 2006. aasta toetust maksti 2007. aastal välja 125,63 miljonit krooni.

Tabel: NVV toetuse määramine ja maksmine 2007

Maakond	Heakskiidetud taotlejate arv	Määratud loomühikute arv	Määratud summa	Makstud summa
HARJUMAA	7	1 883	1 641 302	7 632 314
HIIUMAA	4	360	318 809	1 702 107
IDA-VIRUMAA	5	676	313 889	2 729 177
JÕGEVAMAA	12	11 988	2 096 835	8 724 496
JÄRVAMAA	20	7 784	4 147 564	9 531 072
LÄÄNEMAA	22	4 003	2 571 729	5 832 405
LÄÄNE-VIRUMAA	38	26 975	7 670 234	20 989 073
PÕLVAMAA	15	14 833	1 641 850	7 467 695
PÄRNUMAA	32	5 575	4 113 252	12 135 483
RAPLAMAA	21	6 763	2 886 441	8 110 175
SAAREMAA	24	7 593	3 047 013	10 460 987
TARTUMAA	17	12 138	3 388 401	8 204 262
VALGAMAA	19	4 502	1 953 864	4 513 673
VILJANDIMAA	28	7 061	2 343 343	12 138 199
VÕRUMAA	16	1 986	1 441 055	5 459 353
Kokku	280	114 118	39 575 581	125 630 471

MAAELU ARENGUKAVA 2007-2013 II TELJE TOETUSED

Ebasoodsamate piirkondade toetus

Taotluste vastuvõtt toimus PRIA piirkondlikes büroodes 9.-29. maini 2007. Hilinenud taotluste vastuvõtmise aeg oli 30. maist 25. juunini 2007.

2007. aastal võtsid ebasoodsamate piirkondade toetuse taotlejatest, keda oli kokku 9962, uue viieaastase kohustuse 539 taotlejat. Taotletud pind oli 22 971 hektarit.

Tabel: Ebasoodsamate piirkondade toetuse taotlemine 2007

Maakond	Taotlejate arv	Taotletud pind
HARJUMAA	36	1 560,28
HIIUMAA	16	185,61
IDA-VIRUMAA	42	2 063,02
JÕGEVAMAA	11	522,22
JÄRVAMAA	7	575,06
LÄÄNEMAA	31	829,59
LÄÄNE-VIRUMAA	9	175,21
PÕLVAMAA	49	1 218,30
PÄRNUMAA	54	2 959,63
RAPLAMAA	35	2 498,88
SAAREMAA	50	2 752,19
TARTUMAA	31	1 425,28
VALGAMAA	51	2 777,18
VILJANDIMAA	1	1,00
VÕRUMAA	116	3 427,64
Kokku	539	22971,09

Keskkonnaalaste kitsendustega piirkondade toetus (Natura toetus)

2007. aastal oli Natura toetuse taotlejaid 1376, taotletud pind oli 21 010 hektarit.

Heakskiidu sai nendest 1336 taotlust 20 658 hektarile. Kokku määrati toetust 10,32 miljonit krooni. Enim taotlusi esitati Võrumaalt (333) ja Valgamaalt (215). Pindalaliselt taotleti kõige rohkem toetust (4076 ha) ja kiideti ka heaks (4042 ha) Läänemaale. Samuti määrati Läänemaale enim toetust, kokku üle 2 miljoni krooni.

Tabel: NATURA toetuse taotlemine ja määramine 2007

Maakond	Taotluste arv		Pind (ha)		Määratud summa
	Taotletud	Heakskiidetud	Taotletud	Heakskiidetud	
HARJUMAA	53	52	1 067	1 037	519 342
HIIUMAA	102	100	1 185	1 139	568 443

IDA-VIRUMAA	3	3	14	13	6 436
JÕGEVAMAA	36	34	581	407	194 828
JÄRVAMAA	12	12	124	124	61 931
LÄÄNEMAA	176	174	4 076	4 042	2 026 923
LÄÄNE-VIRUMAA	57	54	896	850	424 362
PÕLVAMAA	37	34	966	951	477 382
PÄRNUMAA	110	103	2 976	2 852	1 431 049
RAPLAMAA	74	71	823	788	395 422
SAAREMAA	109	102	1 482	1 387	694 274
TARTUMAA	47	46	916	885	441 613
VALGAMAA	215	213	3 103	3 002	1 500 231
VILJANDIMAA	12	12	323	322	157 492
VÕRUMAA	333	326	3 023	2 858	1 423 702
Kokku	1376	1336	2 1554	20 658	10 323 429

Ohustatud tõugu looma pidamise toetus

2007. aastal esitati kokku 334 uue maaelu arengukava 2007-2013 meetme raames pakutavat ohustatud tõugu looma toetuse taotlust, sealhulgas oli esmakordselt taotlejaid ja ka vanalt maaelu arengukava 2004-2006 tingimustelt uutele üleminejaid. Kokku taotleti toetust 1450 looma pidamiseks.

Eesti tõugu hobuste pidamise toetus

2007. aastal esitati 119 Eesti tõugu hobuste pidamise toetuse taotlust 552 Eesti tõugu hobuse pidamiseks. Kõige rohkem taotlusi laekus Saaremaalt - 21, järgnesid Läänemaa 17 ja Hiiumaa 16 taotlusega. Jõgevamaalt ei laekunud ühtegi taotlust. Kõige rohkem loomi, 206, märgiti taotlustele Saaremaal.

Tabel: Eesti tõugu hobuste pidamise toetuse taotlemine 2007

Maakond	Taotlejate arv	Loomade arv taotlusel
HARJUMAA	13	47
HIIUMAA	16	76
IDA-VIRUMAA	1	2
JÕGEVAMAA	-	-
JÄRVAMAA	2	6
LÄÄNEMAA	17	38
LÄÄNE-VIRUMAA	6	17
PÕLVAMAA	3	3
PÄRNUMAA	11	35
RAPLAMAA	7	34
SAAREMAA	21	206
TARTUMAA	8	25
VALGAMAA	5	17
VILJANDIMAA	4	9

VÖRUMAA	5	7
Kokku	119	522

Eesti maakarja tõugu veiste pidamise toetus

Kokku esitati 2007. aastal 82 Eesti maakarja tõugu veiste pidamise toetuse taotlust 573 Eesti maakarja tõugu veise pidamiseks. Kõige rohkem taotlusi laekus Pärnumaalt - 19, seal oli ka suurim taotluseluste loomade arv - 260. Taotlustele kantud loomade arvult järgnes Saaremaa 103 loomaga. Ida-Virumaalt ei laekunud ühtegi taotlust.

Tabel: Eesti maakarja tõugu veiste pidamise toetuse taotlemine 2007

Maakond	Taotlejate arv	Loomade arv taotlusel
HARJUMAA	7	41
HIIUMAA	3	7
IDA-VIRUMAA	-	-
JÕGEVAMAA	1	1
JÄRVAMAA	1	1
LÄÄNEMAA	2	5
LÄÄNE-VIRUMAA	6	7
PÖLVAMAA	3	3
PÄRNUMAA	19	260
RAPLAMAA	6	52
SAAREMAA	5	103
TARTUMAA	5	16
VALGAMAA	9	16
VILJANDIMAA	7	43
VÖRUMAA	8	18
Kokku	82	573

Eesti raskeveo tõugu hobuste pidamise toetus

Kokku esitati 2007. aastal 35 Eesti raskeveo tõugu hobuste pidamise toetuse taotlust 113 Eesti raskeveo tõugu hobuse pidamiseks. Kõige rohkem taotlusi laekus Ida-Virumaalt - 10 taotlust ja Lääne-Virumaalt - 8 taotlust. Läänemaalt, Raplamaalt, Saaremaalt ja Viljandimaalt ei laekunud ühtegi taotlust. Ülekaalukalt kõige rohkem taotletud loomi oli Ida-Virumaal - 67.

Tabel: Eesti raskeveo tõugu hobuste pidamise toetuse taotlemine 2007

Maakond	Taotlejate arv	Loomade arv taotlusel
HARJUMAA	5	13
HIIUMAA	2	2
IDA-VIRUMAA	10	67
JÕGEVAMAA	1	1
JÄRVAMAA	3	3
LÄÄNEMAA	-	-

LÄÄNE-VIRUMAA	8	13
PÕLVAMAA	1	2
PÄRNUMAA	2	8
RAPLAMAA	-	-
SAAREMAA	-	-
TARTUMAA	1	1
VALGAMAA	1	1
VILJANDIMAA	-	-
VÕRUMAA	1	2
Kokku	35	113

Tori tõugu hobuste pidamise toetus

Kokku esitati 2007. aastal 98 Tori tõugu hobuse pidamise toetuse taotlust 242 Tori tõugu hobuse pidamiseks. Enim taotlusi laekus Lääne-Virumaalt - 12, järgnesid Pärnumaa ja Läänemaa 98 taotlusega. Kõige rohkem taotluseluseid loomi oli Pärnumaal - 40.

Tabel: Tori tõugu hobuste pidamise toetuse taotlemine 2007

Maakond	Taotlejate arv	Loomade arv taotlusel
HARJUMAA	9	30
HIIUMAA	6	12
IDA-VIRUMAA	3	3
JÕGEVAMAA	7	13
JÄRVAMAA	5	8
LÄÄNEMAA	11	11
LÄÄNE-VIRUMAA	12	20
PÕLVAMAA	3	3
PÄRNUMAA	11	40
RAPLAMAA	7	13
SAAREMAA	1	1
TARTUMAA	5	34
VALGAMAA	5	33
VILJANDIMAA	5	8
VÕRUMAA	8	13
Kokku	98	242

Poolloodusliku koosluse hooldamise toetus

Taotluste vastuvõtt toimus PRIA piirkondlikes büroodes 9.-29. maini 2007. Hilinenud taotluste vastuvõtmise aeg oli 30. maist 25. juunini 2007.

Selleks, et viia toetuse tingimused kooskõlla Euroopa Komisjoni tingimustega, muudeti 2008. aasta alguses toetus viieaastase hooldamiskohustusega toetuseks. Poolloodusliku koosluse toetuse taotluse esitanud pidid toetuse saamiseks esitama täiendavalt 5-aastase kohustuse võtmise kinnituse. Sellega seoses lükkus toetuse määramise otsuste tegemine edasi 25. juunile 2008.

Kokku esitati 2007. aastal 704 poolloodusliku koosluse hooldamise toetuse taotlust 15 578 hektarile.

Tabel: Poolloodusliku koosluse hooldamise toetuse taotlemine 2007

Maakond	Taotlejate arv	Taotletud pind (ha)
HARJUMAA	19	291
HIIUMAA	93	1 871
IDA-VIRUMAA	9	37
JÕGEVAMAA	2	17
JÄRVAMAA	7	50
LÄÄNEMAA	124	5 511
LÄÄNE-VIRUMAA	19	253
PÕLVAMAA	9	95
PÄRNUMAA	128	2 055
RAPLAMAA	37	226
SAAREMAA	156	2 623
TARTUMAA	9	1 059
VALGAMAA	24	867
VILJANDIMAA	16	311
VÕRUMAA	52	309
KOKKU	704	15 578

LISAD – Toetused maakonniti

Lisa 1

EAGGF meetmete taotlemistest ja heakskiidust 2007. aastal

MAAKOND	MEEDE 3.1				MEEDE 3.2				MEEDE 3.3				MEEDE 3.4			
	Estatud taoluste arv	Heakskiidetud taoluste arv	Investeeringu summa heakskiidetud taotlustel	Toetussumma heakskiidetud taotlustel	Estatud taoluste arv	Heakskiidetud taoluste arv	Investeeringu summa heakskiidetud taotlustel	Toetussumma heakskiidetud taotlustel	Estatud taoluste arv	Heakskiidetud taoluste arv	Investeeringu summa heakskiidetud taotlustel	Toetussumma heakskiidetud taotlustel	Estatud taoluste arv	Heakskiidetud taoluste arv	Investeeringu summa heakskiidetud taotlustel	Toetussumma heakskiidetud taotlustel
Harju		7	14 514 685	4 749 922						6	5 698 167	2 514 000				
Hiiu										6	4 025 626	1 679 813				
Ida-Viru		4	12 372 270	5 494 643						7	4 471 108	1 284 844				
Jõgeva		6	14 762 870	5 311 278						8	4 656 313	2 293 278				
Järva		6	30 639 121	9 195 140						7	5 616 664	2 564 252				
Lääne		8	14 894 293	6 953 765						4	3 469 536	1 322 300				
Lääne-Viru		16	63 302 838	21 809 321						10	7 688 707	3 047 133				
Põlva		11	15 617 442	6 597 580						11	6 961 912	2 721 515				
Pärnu		6	10 066 767	4 831 710						10	7 373 594	2 896 984				
Rapla		4	8 956 036	2 179 198						7	6 107 296	2 608 189				
Saare		11	14 248 840	5 282 133						18	11 056 120	5 234 675				
Tartu		10	18 802 875	5 423 464		1	5 338 500	2 135 400		11	8 674 965	3 278 766				
Valga		6	9 409 854	3 907 485						8	6 166 692	2 993 184				
Viljandi		12	17 233 552	5 988 306		1	3 000 000	1 200 000		8	5 049 796	1 952 460				
Võru		6	11 561 259	5 253 129						10	5 252 187	2 167 575				
KOKKU	0	113	256 382 702	92 977 074	0	2	8 338 500	3 335 400	0	131	92 268 683	38 558 968	0	0	0	0

Lisa 2

EAGGF meetmete taotlemistest ja heakskiidust 2007. aastal

MAAKOND	MEEDE 3.5				MEEDE 3.6				MEEDE 3.7				MEEDE 3.8			
	Estitatud taotluste arv	Heakskiidetud taotluste arv	Investeeringu summa heakskiidetud taotlustel	Toetussumma heakskiidetud taotlustel	Estitatud taotluste arv	Heakskiidetud taotluste arv	Investeeringu summa heakskiidetud taotlustel	Toetussumma heakskiidetud taotlustel	Estitatud taotluste arv	Heakskiidetud taotluste arv	Investeeringu summa heakskiidetud taotlustel	Toetussumma heakskiidetud taotlustel	Estitatud taotluste arv	Heakskiidetud taotluste arv	Investeeringu summa heakskiidetud taotlustel	Toetussumma heakskiidetud taotlustel
Harju					2	1 924 768	1 799 968		5	14	2 872 697	2 147 308	14	20	974 708	957 189
Hiiu					1	1 030 402	914 162		4	8	2 711 394	1 258 857	8	6	78 479	64 858
Ida-Viru					3	2 816 259	2 761 959		12	17	415 380	280 980	20	19	370 502	324 997
Jõgeva					1	924 074	909 074		9	31	1 219 183	828 208	35	41	679 148	608 632
Järva					2	2 087 531	1 827 192		8	35	1 608 698	878 758	46	40	392 734	339 859
Lääne					1	936 947	936 947		1	6	900 984	408 627	54	55	598 595	483 910
Lääne-Viru					3	4 318 190	3 210 783		37	50	1 098 661	687 974	40	44	416 445	344 426
Põlva					1	3 329 600	2 800 000		45	85	1 755 920	1 406 838	21	40	406 010	313 642
Pärnu					2	2 245 818	2 136 947		27	58	3 808 430	2 542 412	41	45	641 426	565 360
Rapla					1	980 220	936 947		12	24	872 600	567 970	47	52	600 025	497 945
Saare					1	1 229 454	895 887			2	46 600	41 700	44	53	677 995	536 130
Tartu					1	1 455 471	936 947		34	62	3 325 711	2 161 019	48	74	1 980 492	1 864 832
Valga					1	3 229 440	2 794 720		25	48	3 157 358	1 977 974	28	33	517 425	445 474
Viljandi					2	2 544 894	1 851 571		63	130	7 349 121	4 874 189	63	67	739 770	629 969
Võru					2	4 501 952	4 136 897		32	76	2 858 015	1 887 400	22	24	282 467	222 124
KOKKU	0	0	0	0	0	24	33 555 020	28 850 001	314	646	34 000 752	21 950 214	531	613	9 356 221	8 199 347

Lisa 3

2007. aasta EAGGF meetmete raames teostatud maksed

MAAKOND	MEEDE 3.1			MEEDE 3.2			MEEDE 3.3			MEEDE 3.4		
	Väljamakstud taotluste arv	Investeeringu summa väljamakstud taotlustel	Toetussumma väljamakstud taotlustel	Väljamakstud taotluste arv	Investeeringu summa väljamakstud taotlustel	Toetussumma väljamakstud taotlustel	Väljamakstud taotluste arv	Investeeringu summa väljamakstud taotlustel	Toetussumma väljamakstud taotlustel	Väljamakstud taotluste arv	Investeeringu summa väljamakstud taotlustel	Toetussumma väljamakstud taotlustel
Harju	7	16 993 294	7 519 181	2	1 185 307	435 262	1	2 104 817	885 782	2	14 452 745	13 007 469
Hiiu							1	31 526	15 763	4	1 904 142	1 202 131
Ida-Viru		1 054 438	527 219				1	2 652 293	412 036	1	91 253	68 440
Jõgeva	4	13 592 044	5 100 791				3	2 250 284	1 114 519	4	9 369 647	8 230 635
Järva	4	24 785 168	7 132 658				1	1 538 175	745 519	1	5 494 332	4 944 893
Lääne	4	12 443 353	4 495 805				1	762 125	334 129	2	1 295 580	1 142 169
Lääne-Viru	12	55 453 789	21 721 267	2	12 362 403	3 302 628	3	1 285 721	549 374	2	6 430 812	5 753 100
Põlva	6	3 396 767	1 347 205	3	19 936 114	7 974 446	3	1 712 239	809 261	2	2 821 607	2 523 246
Pärnu	5	8 357 980	3 747 754				4	1 542 798	685 082	1	1 575 477	1 417 929
Rapla	4	9 260 390	2 274 556				2	2 270 413	801 683	3	9 353 533	8 296 099
Saare	5	10 704 689	3 550 085				3	2 963 807	1 464 515			
Tartu	9	32 567 852	10 832 526	3	27 907 464	10 918 867	3	1 911 888	913 272		4 141 170	3 723 848
Valga	6	4 399 406	1 643 279	1	1 580 162	628 868	1	421 195	210 598	3	2 768 358	2 259 579
Viljandi	7	11 413 726	4 269 866				1	1 945 019	470 050	2	8 648 164	7 768 239
Võru					1 984 039	792 616	4	2 422 276	902 368			
KOKKU	73	204 422 896	74 162 192	11	64 955 489	24 052 687	32	25 814 576	10 313 951	27	68 346 820	60 337 777

Lisa 4

2007. aasta EAGGF meetmete raames teostatud maksed

MAAKOND	MEEDE 3.5			MEEDE 3.6			MEEDE 3.7			MEEDE 3.8		
	Väljamakstud taotluste arv	Investeeringu summa väljamakstud taotlustel	Toetussumma väljamakstud taotlustel	Väljamakstud taotluste arv	Investeeringu summa väljamakstud taotlustel	Toetussumma väljamakstud taotlustel	Väljamakstud taotluste arv	Investeeringu summa väljamakstud taotlustel	Toetussumma väljamakstud taotlustel	Väljamakstud taotluste arv	Investeeringu summa väljamakstud taotlustel	Toetussumma väljamakstud taotlustel
Harju	10	5 916 317	5 095 090		299 604	284 020	7	740 641	395 099	13	252 983	232 554
Hiiu	2	965 111	868 599		217 917	194 100	2	1 020 772	467 886	6	124 817	112 636
Ida-Viru	3	4 058 264	2 446 563		67 773	60 473	7	147 000	121 500	20	275 853	218 994
Jõgeva	4	711 313	640 038		45 687	45 687	25	1 086 948	778 574	31	550 512	504 545
Järva	5	2 373 449	2 136 102		302 782	215 429	18	1 028 875	523 277	33	193 198	147 339
Lääne	4	930 713	837 642		59 142	59 142	3	1 197 334	541 848	37	288 687	217 014
Lääne-Viru	3	2 013 855	1 810 624		524 564	332 351	23	2 143 889	1 110 358	35	253 139	204 203
Põlva	2	1 965 560	1 340 692		202 195	181 597	36	672 822	541 370	35	330 159	256 932
Pärnu	8	3 847 159	3 379 794		495 339	449 495	23	1 636 960	1 144 796	41	355 127	283 351
Rapla	6	3 185 766	2 644 523		83 971	82 312	9	310 760	194 800	50	404 265	303 664
Saare	3	158 754	142 877				4	16 500	13 200	55	636 082	498 051
Tartu	6	856 837	734 951		232 519	142 488	28	2 080 011	1 216 878	52	976 915	877 241
Valga	4	1 465 436	1 298 415		1 100 137	961 954	22	796 652	484 005	24	209 650	161 486
Viljandi	5	2 237 589	1 539 537		448 055	358 607	46	3 030 770	1 928 170	51	331 380	249 435
Võru	3	432 076	385 369		600 112	573 666	34	2 187 773	1 302 087	13	104 825	79 999
KOKKU	68	31 118 199	25 300 816	0	4 679 797	3 941 321	287	18 097 707	10 763 848	496	5 287 592	4 347 444

Lisa 5

2007. aastal vastvõetud ja heakskiidetud KAR meetmete taotlused

MAAKOND	Meede 3.9				Meede 3.10				MEEDE 3.11				MEEDE 3.12			
	Esitatud taotluste arv	Heakskiidetud taotluste arv	Investeeringu summa heakskiidetud taotlustel	Toetussumma heakskiidetud taotlustel	Esitatud taotluste arv	Heakskiidetud taotluste arv	Investeeringu summa heakskiidetud taotlustel	Toetussumma heakskiidetud taotlustel	Esitatud taotluste arv	Heakskiidetud taotluste arv	Investeeringu summa heakskiidetud taotlustel	Toetussumma heakskiidetud taotlustel	Esitatud taotluste arv	Heakskiidetud taotluste arv	Investeeringu summa heakskiidetud taotlustel	Toetussumma heakskiidetud taotlustel
Harju		1	2 000 000	2 000 000	3	2	3 046 100	1 218 440		1	2 979 882	1 489 941				
Hiiu																
Ida-Viru									2	2	3 745 578	1 866 289	1	1	156 466	156 466
Jõgeva									4	2	876 826	438 413				
Järva																
Lääne						2	2 501 580	1 000 630								
Lääne-Viru										1	4 200 500	2 100 250				
Põlva									7	7	820 066	410 030				
Pärnu					1	5	1 279 730	511 892								
Rapla		1	2 900 000	2 900 000						1	4 279 960	2 112 291				
Saare					4	6	3 024 786	1 209 906		1	4 339 000	2 112 291		1	156 466	156 466
Tartu									5	5	6 698 182	3 349 091				
Valga										1	1 903 414	951 706				
Viljandi									7	7	2 247 001	1 121 560				
Võru																
KOKKU	0	2	4 900 000	4 900 000	8	15	9 852 196	3 940 868	25	28	32 090 409	15 951 862	1	2	312 932	312 932

Lisa 6

2007. aastal välja makstud KAR meetmete toetused

MAAKOND	Meede 3.9			Meede 3.10			MEEDE 3.11			MEEDE 3.12		
	Väljamakstud taotluste arv	Investeeringu summa väljamakstud taotlustel	Toetussumma väljamakstud taotlustel	Väljamakstud taotluste arv	Investeeringu summa väljamakstud taotlustel	Toetussumma väljamakstud taotlustel	Väljamakstud taotluste arv	Investeeringu summa väljamakstud taotlustel	Toetussumma väljamakstud taotlustel	Väljamakstud taotluste arv	Investeeringu summa väljamakstud taotlustel	Toetussumma väljamakstud taotlustel
Harju	2	4 340 736	4 340 736	1	965 140	386 055	1	4 429 988	2 189 075	14	6 826 965	6 826 965
Hiiu							1	14 099 587	7 009 091			
Ida-Viru								2 003 772	1 001 886	2	312 932	312 932
Jõgeva							2	811 826	401 762	2	380 432	380 432
Järva												
Lääne				1	768 198	307 278	1	10 050 299	4 698 790			
Lääne-Viru								3 915 500	1 957 750			
Põlva							1	407 695	203 847			
Pärnu				10	5 389 826	2 155 914	1	4 249 589	2 112 291			
Rapla	1	2 900 000	2 900 000									
Saare				4	1 715 418	686 167	2	21 082 810	10 378 412	1	156 466	156 466
Tartu							1	7 096 334	3 548 167			
Valga							1	1 390 410	695 205			
Viljandi							3	1 516 021	785 020			
Võru												
KOKKU	3	7 240 736	7 240 736	16	8 838 582	3 535 414	14	71 053 831	34 981 296	19	7 676 795	7 676 795